

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT

7. funkční období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
Senátu Parlamentu České republiky
3. schůze

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

7. funkční období

Těsnopisecká zpráva
3. schůze

Pořad 3. schůze

1. **Senátní tisk č. 11** - Návrh trestního zákoníku
2. **Senátní tisk č. 12** - Návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku
3. **Senátní tisk č. 326** - Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 2. září 2008 v Praze
4. **Senátní tisk č. 337** - Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dodatkový protokol mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 8. září 2008 v Záhřebu
5. Informace vlády o výsledcích jednání Evropské rady konaného ve dnech 11. a 12. prosince 2008 v Bruselu a o pozicích České republiky
6. **Senátní tisk č. 325** - Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Makedonie o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací
7. **Senátní tisk č. 336** - Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací
8. **Senátní tisk č. 343** - Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Mezinárodní dohoda o tropickém dřevě z roku 2006
9. **Senátní tisk č. N 122/06** – Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly
10. **Senátní tisk č. 339** - Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s přístupem Protokol o výsadách a imunitách Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli, podepsaný v Paříži dne 12. července 1974
11. **Senátní tisk č. N 026/07** – Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci
12. **Senátní tisk č. 335** - Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti k Rámcové úmluvě o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat
13. **Senátní tisk č. 239** - Návrh senátního návrhu zákona, senátora Josefa Novotného, senátora Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- 14. Senátní tisk č. 324** - Návrh senátního návrhu zákona senátorů Martina Mejstříka a Jaromíra Štětiny, kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu
- 15. Senátní tisk č. 332** - Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

7. funkční období

Obsah 3. schůze Senátu Parlamentu České republiky

1. den schůze – 8. ledna 2009

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Přemysl Sobotka

Senátor Luděk Seifig	1
Usnesení schváleno	2

1. Návrh trestního zákoníku – senátní tisk č. 11

Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil	2
Senátor Miroslav Antl	9
Senátor Rostislav Slavotínek	10
Senátorka Soňa Paukrtová	10
Senátor Vladimír Dryml	11
Senátor Jaroslav Kubera	11
Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil	14
Senátor Rostislav Slavotínek	15
Senátor Jaromír Štětina	15
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart</u>	
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	16
Senátor Vladimír Dryml	16
Senátor Petr Pakosta	17
Senátor Miroslav Antl	17
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	21
Senátor Miroslav Nenutil	22
Senátor Jaromír Štětina	23
Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil	23
Senátor Miroslav Antl	26
Usnesení schváleno	27

2. Návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku – senátní tisk č. 12

Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil	27
Senátor Miroslav Antl	27
Senátor Jan Horník	28
Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil	28
Senátor Miroslav Antl	29
Usnesení schváleno	29
Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil	29

3. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 2. září 2008 v Praze – senátní tisk č. 326

Ministr kultury ČR Václav Jehlička	29
Senátor Vítězslav Jonáš	30
Senátor Tomáš Töpfer	31
Usnesení schváleno	31
4. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dodatkový protokol mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 8. září 2008 v Záhřebu – senátní tisk č. 337	
Ministr kultury ČR Václav Jehlička	32
Senátor Vítězslav Jonáš	32
Senátor Pavel Lebeda	33
Usnesení schváleno	33
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Šneberger</u>	
5. Informace vlády o výsledcích jednání Evropské rady konaného ve dnech 11. a 12. prosince 2008 v Bruselu a o pozicích České republiky	
Předseda vlády ČR Mirek Topolánek	34
Senátor Luděk Sefzig	41
Senátor Jiří Dienstbier	42
Předseda vlády ČR Mirek Topolánek	43
Senátor Vladimír Dryml	45
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	45
Senátor Luděk Sefzig	47
Usnesení schváleno	47
<u>Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková</u>	
6. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Makedonie o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací – senátní tisk č. 325	
Ministr kultury ČR Václav Jehlička	48
Senátor Rostislav Slavotínek	49
Senátorka Jana Juřenčáková	49
Usnesení schváleno	50
7. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací – senátní tisk č. 336	
Ministr kultury ČR Václav Jehlička	50
Senátor Rostislav Slavotínek	51
Senátorka Jana Juřenčáková	51
Usnesení schváleno	51
8. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Mezinárodní dohoda o tropickém dřevě z roku 2006 – senátní tisk č. 343	

Ministr kultury ČR Václav Jehlička	52
Senátor Jan Hajda	52
Usnesení schváleno	53
9. Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly – senátní tisk č. N 122/06	
Ministr kultury ČR Václav Jehlička	53
Senátor Miroslav Škaloud	54
Senátor Jiří Nedoma	56
Senátor Bedřich Moldan	56
Senátor Miroslav Škaloud	57
Senátor Jaroslav Kubera	58
Senátor Miroslav Škaloud	59
Usnesení schváleno	59
Senátor Jiří Stříteský	59
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Milan Štěch</u>	
10. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s přístupem Protokol o výsadách a imunitách Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli, podepsaný v Paříži dne 12. července 1974 – senátní tisk č. 339	
Ministr kultury ČR Václav Jehlička	60
Senátor Jan Hálek	61
Usnesení schváleno	62
11. Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci – senátní tisk č. N 026/07	
Ministr zdravotnictví ČR Tomáš Julínek	62
Senátor Petr Guziana	63
Usnesení schváleno	64
Ministr zdravotnictví ČR Tomáš Julínek	64
12. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti k Rámcové úmluvě o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat – senátní tisk č. 335	
Místopředseda vlády a ministr životního prostředí ČR Martin Bursík	64
Senátor Pavel Eybert	65
Senátor Jaromír Štětina	66
Usnesení schváleno	66
13. Návrh senátního návrhu zákona, senátora Josefa Novotného, senátora Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – senátní tisk č. 239	
Senátor Igor Petrov	66

Senátor Petr Vícha	68
Senátorka Dagmar Zvěřinová	70
Senátor Jaroslav Kubera	70
Senátorka Soňa Paukrtová	72
Senátor Adolf Jílek	72
Senátor Petr Vícha	74
Senátor Václav Homolka	74
Senátor Igor Petrov	75
Senátor Petr Vícha	76
Senátor Igor Petrov	76
Usnesení schváleno	76
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Liška</u>	

14. Návrh senátního návrhu zákona senátorů Martina Mejstříka a Jaromíra Štětiny, kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu – senátní tisk č. 324

Senátor Jaromír Štětina	77
Senátor Vlastimil Balín	79
Senátorka Soňa Paukrtová	80
Senátorka Alena Palečková	80
Senátor Adolf Jílek	80
Místopředseda Senátu Milan Štěch	82
Senátor Jiří Stříteský	83
Senátor Adolf Jílek	83
Senátor Jan Horník	83
Senátor Jaromír Štětina	84
Senátor Tomáš Töpfer	85
Senátor Jaroslav Kubera	86
Senátor Adolf Jílek	88
Senátor Jaroslav Kubera	88
Senátor Jaromír Štětina	89
Senátorka Soňa Paukrtová	89
Senátor Jiří Stříteský	89
Senátor Jaroslav Kubera	90
Senátor Jaromír Štětina	90
Senátor Vlastimil Balín	90
Senátor Adolf Jílek	91
Senátor Jaromír Štětina	92
Senátor Jaroslav Kubera	92
Senátor Vlastimil Balín	92
Senátor Richard Svoboda	93
Senátor Vlastimil Balín	93
Senátorka Soňa Paukrtová	93
Usnesení schváleno	94

15. Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro kraje žijící v zahraničí, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád

**správní, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení
ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky,
ve znění pozdějších předpisů - senátní tisk č. 332**

Senátor Tomáš Grulich	94
Senátor Tomáš Töpfer	95
Senátorka Soňa Paukrtová	95
Senátor Marcel Chládek	95
Senátorka Soňa Paukrtová	96
Usnesení schváleno	96
Závěr 3. schůze v 7. funkčním období.....	96

**Těsnopisecká zpráva
z 3. schůze Senátu
Parlamentu České republiky
(1. den schůze – 8. ledna 2009)**

(Jednání zahájeno v 10.01 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí hosté, dovoluji vám přivítat na 3. schůzi Senátu. Tuto schůzi jsem svolal na návrh Organizačního výboru podle § 49 odst. 1 o jednacím řádu Senátu. Pokud budu zmiňovat jednotlivé paragrafy, týká se to zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů. Pozvánka vám byla zaslána ve středu 17. prosince 2008.

Z dnešní schůze se omluvili senátoři Alexandr Vondra a Karel Schwarzenberg.

Prosím, zaregistrujte se svými identifikačními kartami. Pokud jste je případně zapomněli nebo ztratili, náhradní karty jsou k dispozici v předsálí Jednacího sálu.

Nyní si podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele naší schůze. Navrhuji, aby to byli senátorka Soňa Paukertová a senátor Rostislav Slavotínek. Má někdo připomínky k tomuto návrhu? Nikoho nevidím, takže přistoupíme k hlasování.

Hlasujeme o návrhu na ověřovatele 3. schůze Senátu. Zahajují hlasování. Kdo je pro navrženou senátorku a senátora, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 1 ukončeno. Registrováno 56, kvórum 29, pro 54, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A nyní přistoupíme k schválení pořadu schůze. Návrh na změnu a doplnění v souladu s usnesením Organizačního výboru a žádosti ministrů máte na svých lavicích.

Navrhuji:

1. Vyřadit z pořadu 3. schůze tisk č. 314 – Dohoda mezi Evropskou unií a Austrálií o zpracování údajů jmenné evidence cestujících ze zdrojů Evropské unie leteckými dopravci a o jejich předávání Australské celní správě.
2. Doplnit na pořad 3. schůze bod „Senátní tisk č. N 122/06 – Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly, a to na místo osmé.
3. Projednat Informaci vlády o výsledcích jednání Evropské rady konaného ve dnech 11. a 12. prosince 2008 v Bruselu a o pozicích České republiky dnes ve 14.00 hodin.

Má někdo další návrh na změnu? Hlásí se pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Hezké dopoledne. Pane předsedo, děkuji za slovo. Vážené kolegyně a kolegové, náš výbor na své včerejší 4. schůzi projednal Směrnici o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci a přijal k této směrnici usnesení, a tak mi dovoluji, abych doporučil doplnění našeho programu o projednání této směrnice, a počítám podle dispozice předkladatele, ministerstva zdravotnictví, pravděpodobně na konec schůze.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane kolego, je to jaké číslo tisku?

Senátor Luděk Sefzig: Tisk N 026/07.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Dobře, to je další návrh. Nikdo další se mi nehlásí, končím rozpravu. A v této chvíli navrhuji, abychom hlasovali en bloc o všech návrzích tak, jak byly předneseny, pokud někdo nenamítá a nechce samostatné hlasování. Nikdo proti tomuto postupu neprotestuje, takže budeme hlasovat o návrzích tak, jak jsem je přednesl z Organizačního výboru, včetně doplnění tisku N 026/07, jak navrhl kolega Sefzig.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tyto změny, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 2 ukončeno. Registrováno 66, kvórum 34, pro 66, proti nikdo.

Návrh byl schválen.

Nyní budeme **hlasovat o pořadu 3. schůze Senátu, ve znění návrhů** tak, jak jsme je před chvílkou odsouhlasili.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro celý změněný a doplněný pořad, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 3 ukončeno, registrováno 67, kvórum 34, pro 65, proti nikdo.

Návrh byl schválen.

Můžeme přejít ke schválenému pořadu schůze a k prvnímu bodu, kterým je

Návrh trestního zákoníku

Návrh máme jako **senátní tisk č. 11**. Poprosil bych nyní pana ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila, aby nás seznámil s návrhem tohoto zákona. Pane ministře, máte slovo.

Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil: Vážený pane předsedo, vážené dámy senátorky, vážení páni senátoři, vážení hosté. Dovolte mi, abych dnes představil před vámi asi nejrozsáhlejší legislativní počín ministerstva spravedlnosti za posledních 20 let, nový trestní zákoník. Nejedná se tedy o žádnou novelu, jak často média nepřesně informují, ale jedná se o úplně nový kodex, který vznikl několik let. Já sám jsem se na něm podílel coby opoziční poslanec a zpravodaj v minulém volebním období a teprve nyní tedy je reálná a velká šance, že Česká republika může po 20 letech změny společenských poměrů v ČR, resp. v bývalém Československu získat moderní trestní právo, které bude odpovídat principům a pravidlům demokratického právního státu.

Dovolte mi, abych v úvodu vysvětlil některé věci, které za prvé považuji za důležité z pohledu trestního práva a za druhé věci, které se během politické diskuse nad novým trestním zákoníkem ukázaly jako politicky citlivé. To znamená, že se budu chtít trochu podrobněji ve svém vystoupení vyjádřit k tématu věku trestní odpovědnosti a věkové hranice řekněme sexuální svobody, resp. možnosti legálně realizovat pohlavní styk.

Jsou to témata, která z pohledu expertů jak trestních, tak z pohledu některých sexuologů nejsou tak důležitá, ale veřejnost a politická reprezentace je považuje za důležitá a citlivá a proto je správné, aby ministerstvo spravedlnosti jako předkladatel na ně reagovalo.

Měli jste možnost seznámit se s návrhem trestního zákoníku. Vedle toho jste dostali materiál, který pro vás zpracovalo ministerstvo spravedlnosti, který se nazývá nový trestní zákoník, moderní trestní kodex, kde jsou vypíchnuty hlavní důvody a

změny, které nový trestní zákoník přináší. Proto je zde nechci všechny opakovat, budu spíše reagovat v diskusi, pokud budete chtít některé vysvětlit.

Přesto mi dovoluňte říci, že nový trestní zákoník přináší novou systematiku trestního práva hmotného. Na první místo klade důraz na ochranu života, zdraví, důstojnosti, cti a majetku našich občanů. To je klíčová změna proti trestnímu zákoníku, který dosud platí v ČR, a který byl přijat v roce 1961, a který na prvním místě ochraňoval socialistické vlastnictví, socialistické společenské zřízení, stát, preferoval trestné činy vojáků, preferoval trestné činy, které chránily spíše kolektivní hodnoty než hodnoty individuální. Demokratické trestní právo však na prvním místě vždy musí chránit občana jako individuum a adjektiva s tím spojená – čest, důstojnost, zdraví, život a jeho majetek. Takto je systematika nového trestního zákona postavena. Klade se do popředí ochrana těchto hodnot. Proto také trestné činy proti životu a zdraví považuje nové trestní právo za nejzávažnější trestné činy, výrazně zpřísňuje jejich postih až o třetinu trestní sazby a klade je též do úvodu zvláštní části trestního zákona.

S tím souvisí nová filosofie trestání. Česká republika jako ostatní postkomunistické země trpí syndromem obrovského množství odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody. Pro vaši informaci – v českých věznicích dnes máme přes dvacet tisíc osob, které buď čekají na rozsudek, to znamená, jsou ve vazbě, nebo již vykonávají výkon trestu odnětí svobody. Při přepočtu na sto tisíc obyvatel patříme mezi tři země v Evropě, které mají nejvíce takto odsouzených k výkonu trestu odnětí svobody. Česká justice se nenaučila dvacet let po revoluci, bohužel je to syndrom i jiných postkomunistických zemí, více využívat alternativní tresty, které by u méně závažných trestných činů umožnily, aby dotyčný buď vykonával více obecně prospěšné práce, nebo zaplatil peněžitý trest, nebo mu bylo uloženo jiné omezení, které nepovede přímo ke zbavení osobní svobody a uvedení do věznice. O tom je též nový trestní zákoník. Je zde nová filosofie trestání. Na jedné straně zpřísňujeme tresty za závažné trestné činy proti životu a zdraví, kdy dochází ke zvýšení sazby o tři až pět let, dochází ke zpřísnění výjimečného trestu z 25 let na 30 let, ale na druhé straně u méně závažné trestné činnosti, u bagatelních trestných činů, například drobné majetkové trestné činnosti, chceme posílit význam alternativních trestů. Proto nový zákon přináší tzv. vězení.

Je to věc, která na první pohled působí úsměvně, ale vězte, že dnes v ČR máme třicet až čtyřicet tisíc osob, které jsou odsouzeny k podmíněnému trestu odnětí svobody. Fakticky se pro mnohé z nich nejedná o žádný trest, pouze o výstrahu, že nebudou-li se chovat řádně, hrozí jim, že se může podmíněný trest překloupat do trestu nepodmíněného.

Domnívám se, že mnohem lepší bude, pokud tyto osoby do budoucna budou mít určité omezení, např. svobodu pohybu v tom, že jim v rámci domácího vězení soud uloží, že se budou zdržovat buď v práci, nebo doma na trvalé adrese a že různé volnoaktivity, návštěvy veřejných podniků a tak dále budou muset omezit. Sami cítíte, že domácí vězení i v Českých poměrech povede ke zpřísnění, pokud částečně nahradí podmíněné odsouzení a na druhou stranu u méně závažných trestných činů za krádeže můžeme nahradit několikaměsíční tresty odnětí svobody domácím vězením. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že domácí vězení má velký vliv na pachatele, protože nejde o drobné omezení, pokud se až dva roky nemůžete zúčastňovat určitých kulturních, společenských akcí, nemůžete se zdržovat na určitém místě a máte omezený režim a jste pod elektronickou kontrolou. Je to výrazné omezení, pokud trvá několik let.

Za druhé domácí vězení povede k tomu, že nebudeme muset my, daňoví poplatníci, žít odsouzeného ve věznicí a odsouzený si dále svou práci bude na život vydělávat. Neztratí pracovní návyky, není u něho zvýšená recidiva opakování trestné činnosti. Druhým problémem českého práva vedle velkého množství vězňů je obrovská recidiva těch, kteří byli propuštěni z vězení. Protože nemají pracovní návyky a stát nemá vytvořeny podmínky, jak s nimi pracovat, mediální a probační služba není tak silná jako v jiných západních zemích, tito lidé často sklouzávají k opakování trestné činnosti z toho důvodu, aby se užívali. Proto ministerstvo posiluje zaměstnanost vězňů a chceme, abychom posílili alternativu a nezbavovali české občany, kteří z určitých důvodů sklouzli k trestné činnosti, pracovních návyků. Je to mimořádně důležité.

Třetí věc filosofie trestání – detenční ústavy. Byly zde několikrát vysvětleny. Od 1. ledna jsme otevřeli dva detenční ústavy a očekáváme, že sexuální devianty, vrahy a agresory tam budeme zavírat a budeme je tak izolovat od české společnosti.

Druhou množinou, která je zcela nová v trestním zákoníku vedle trestů a filosofie trestání, jsou samotné trestné činy. Pokud jste se dívali do zvláštní části trestního zákoníku, jistě víte, že některé skutkové podstaty byly zpřesněny a více rozepsány. Z pohledu občana si myslím, že je to správné, protože trestní právo, má-li být nějaké právo kauzistické, podrobné, pak to má být trestní právo, protože dává občanovi vyšší právní jistotu toho, co je a co není trestné. Zpřesnění skutkových podstat ve zvláštní části trestního zákoníku je podle mého názoru ku prospěchu občanů, zvyšuje jejich právní jistoty, zvyšuje informaci o tom, zda páchají trestnou činnost a jak je závažná.

Vedle toho doplňujeme některé skutkové podstaty. Cílem není více kriminalizovat českou společnost, cílem ovšem je reagovat na vývoj společnosti, který proběhl v posledních téměř padesáti letech od přijetí trestního zákoníku a reflektovat určité změny, např. to, že trestní právo nedostatečně chrání zvířata. Dnes, pokud někdo z nedbalosti zanedbá výživu zvířat, nechá například stádo koní vyhladovět a zemřít hlady, velmi obtížně se trestně postihuje, protože to není aktivní týrání zvířat. Proto si myslím, že nový trestný čin zanedbání péče o zvíře má svou hodnotu. Evropská civilizace nahlíží na živé tvory jako na objekty, které mají jinou formu zacházení než neživé věci, a tedy je třeba trestat toho, kdo se k nim chová takto nelidsky a nehumánně. Nová skutková podstata zanedbání péče o zvíře reflektuje pohled společnosti na zvířata jako živé tvory.

Další nová skutková podstata – tzv. stalking, nebo-li pronásledování. V praxi jsou obrovské problémy s tím, že když někdy někoho pronásleduje, je obtížně trestně postihnutelný. Bohužel máme případy, že policie zasáhne až ve chvíli, kdy pronásledování přeroste do útoku na dotyčnou osobu v podobě ublížení na zdraví. Máme i případ vraždy, kdy během pronásledování nebylo možné osobě poskytnout pomoc, protože trestní právo hmotné neznalo takovouto skutkovou podstatu a pronásledování vyústilo do vraždy.

Trestní právo by nastoupilo ve chvíli, kdy již dotyčné nebylo možné pomoci. Stejně tak vnímám jako pokrokové a důležité nové rozlišení vraždy a zabití. Pokud totiž někdo spáchá úmyslné usmrcení někoho na základě toho, že dotyčný se dlouhodobě k němu chová zavrženíhodným způsobem, týrá jej, vyvolává u něj psychické stresy, pak osobně se domnívám, že je to jiný případ, než když někdo někoho úmyslně chladnokrevně, cíleně, promyšleně zavraždí. Zkrátka a dobře trestní právo musí rozlišovat jednotlivé nuance toho, za jakých okolností a pohnutek pachatel spáchal trestnou činnost. Pokud žena zavraždí tyra, samozřejmě musí být trestná, ale každý asi cítíme, že je to jiná forma trestné činnosti, než když někde

někdo vyloupí banku a přitom úmyslně zavraždí pokladní. To jsou věci, které se snaží nové trestní právo postihnout, a lépe tak reagovat na citlivost jednotlivých individuálních případů a být tak v zásadě více spravedlivé a lépe jaksí hodnotit přiměřenost postihu a jednotlivá protiprávní jednání.

Dámy a pánové, vyjmenoval jsem několik důvodů, které by nás všechny měly vést k tomu, že bychom měli vnímat tuto normu jako mimořádně závažnou a měli bychom ji podpořit, protože česká – jak odborná, tak laická – veřejnost na nové trestní právo čeká. Těch případů, proč nové trestní právo, je celá řada. Včera např. televize Nova shodou okolností točila reportáž o tom, že současné trestní právo neumožňuje to, aby poškozený byl informován, pokud pachatel ukončí ochranné léčení. Nový trestní zákon to umožňuje. Takto bych mohl uvést desítky případů konkrétních zlepšení, které ochrání české občany proti páchání trestných činů.

A nyní mi dovoluňte vyjádřit se ke konkrétní otázce, která zde byla asi nejvíc citována, protože chápu, že vždycky je třeba vytáhnout určitou kontroverzi, určitou pikantérii a na ní postavit řečněme filozofii kritiky toho, co politik předkládá. A to v tomto případě byla hranice trestní odpovědnosti a hranice povoleného sexu. Chci předem říci, a to tady korektně říkám, že v žádném případě toto téma nechci bagatelizovat. Je to téma citlivé, je třeba se o něm bavit a předem tady říkám, že ministerstvo spravedlnosti je připraveno po dohodě s některými zákonodárci – a ta dohoda již byla učiněna – předložit a pomoci při přípravě případných novel, které umožní v době, kdy trestní zákoník bude přijat, ale nebude ještě účinný – to bude celý příští rok (nebo tento rok), promiňte – tak nevytvoříme jako ministerstvo spravedlnosti podmínky k tomu, aby zákonodárci mohli v klidu, věcně nad argumenty diskutovat, jaká má být věková hranice trestní odpovědnosti a jaká má být věková hranice řečněme sexuální svobody. Myslím si, že je to téma velmi citlivé, které bohužel bylo zjednodušeno v populistických mediálních diskusích a přestřelkách a je třeba se k němu znovu vrátit, oslovit všechny faktory, udělat i zahraniční komparatistiku a věcně se o tom bavit. Já zde říkám čestně za ministerstvo spravedlnosti, že my jsme připraveni pro to udělat maximum, protože naším cílem je mít zákoník, který bude podporován napříč politickým spektrem, bude všeobecně respektován a nebude vytvářet u zákonodárců a občanů výrazně rozpaky. Takže to je jaksí můj slib a upozorňuji, že už nyní na tom pracujeme.

Ale přesto mi dovoluňte několik tezí, které alespoň u odpůrců té současné podoby zákona, jak je navržena, to znamená 14 a 14 let třeba nepovedou k tomu, že odstranit pochybnosti, ale je třeba ty pochybnosti zmírnit. Chci nejprve říci, že jsem tomuto tématu věnoval mimořádnou pozornost a nechal jsem zpracovat několik znaleckých odborných posudků, z nichž jeden shodou okolností tady mám a je v případě k dispozici těm zákonodárcům, kteří by se tímto tématem chtěli podrobněji zabývat. Je to posudek dr. Trojana, psychiatra, sexuologa a soudního znalce – přímo originál s razítkem – který jaksí je adekvátní i s posudky, které jsem si zpracoval od doc. Uzla a dr. Fifkové a z těch jaksí i z diskuse s odborníky vychází mých několik následujících tezí, kterými budu chtít rozbourat mýty, které se kolem toho vytvořily. Takže dovoluňte mi sedm poznámek, neboli sedm pokusů vyvrátit mýty, které se během posledního čtvrt roku kolem věku sexuální svobody vytvořily.

První mýtus, který jsem zaznamenal v některých článcích – budeme zemí pedofilů. Tady chci upozornit na to, a vy to všichni víte, že pedofil jako takový – a vycházím ze znaleckých posudků, nejsem sám sexuolog a všechny ty posudky to říkají, se zaměřuje na oběti ve věku 5 – 10 let, nejpřevážněji i 14 a více – měřeno hranicí 14 až 15 let – v této věkové kategorie předmětem zájmu pedofilů v zásadě není.

Další mýtus, mýtus dvě – Česká republika se stane zemí sexuální turistiky, budou nám jezdit ještě více turisté za komerčním sexem. Komerční sex bude v České republice vykonáván od 14. Prosim tady konstatuji, že trestní zákoník, který projednáváte, je proti komerčnímu sexu ještě mnohem rigidnější a tvrdší než současná úprava. Je třeba mnohem rigidnější a tvrdší než třeba má úprava Německo. Zkrátka a dobře, a to všem tady zdůrazňuji, komerční sex je v ČR tímto trestním zákoníkem zakázán s osobou mladší 18 let, to znamená nepovede to k tomu, nebo nemělo by to legálně vést k tomu, že u nás pokvetou více legální erotické komerční služby, protože zkrátka a dobře známe skutkové podstaty typu svádění k pohlavnímu styku, tato skutková podstata je obsažena v trestním zákoníku, v návrhu, zakazuje komerční sex s osobou mladší 18 let. Takže to je mýtus dvě.

Mýtus třetí – učitelé, trenéři, rodinní příslušníci budou moci využívat svého nadřazeného postavení a závislého postavení osob mezi 14 a 15 lety a v zásadě je nepřímou nutit k sexu, který tedy není přímo násilím, donucením, není to tedy pohlavní zneužití nebo znásilnění, ale je to zneužití toho nadřazeného postavení. Opět konstatuji – máme novou skutkovou podstatu, nebo přepracovanou skutkovou podstatu, neboli sexuální nátlak, to znamená, pokud učitel, trenér, rodinný příslušník využije, zneužije závislého postavení podřízené osoby a v zásadě ji sexuálně zneužije, nebo má s ní sexuální styk, dopouští se trestného činu a hrozí mu v těch nejvyšších sazbách až trest 15 let, to znamená, je to mimořádně tvrdě trestané. To je další mýtus, který je potřeba si tady říci.

Čtvrtý mýtus – problém je to jednoznačný, sexuologové na něj mají jasný názor. Tady já konstatuji, že sexuologická odborná veřejnost je opravdu rozštěpená. Na jedné straně stojí např. pan doc. Zvěřina, pan prof. Weis, kteří opravdu jsou zdrženliví k úpravě 14 – 15 let, ale na druhé straně stojí např. právě dr. Trojan, dr. Uzel a jiní, kteří naopak to snížení věkové hranice nevidí jako problém. Konstatuji, že Česká sexuologická společnost – a je to z onoho posudku – v zásadě k tomuto se nevyjádřila. Vyjádřil se pouze výbor České sexuologické společnosti, který je zdrženlivý ke snížení věkové hranice trestní odpovědnosti a sexuální hranice. Ale např. negativní stanovisko k tomu nedala Česká společnost pro sexuální medicínu nebo Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu. Jinými slovy, vidíte sami a i z těch médií to vyplývalo, že to je věc, na kterou jaksi není i v odborné veřejnosti jednoznačný názor. Já zde konstatuji, že jsem to téma diskutoval např. s panem doc. Zvěřinou a i tyto sexuologové, tyto kapacity, které jsou vždy zdrženlivé, souhlasí s tím, aby zákon byl přijat. A souhlasí s tím, abychom rok využili k diskusi nad tím, jak úprava má vypadat. Konstatuji, že jsem nepodcenil ani hlasy těch, kteří třeba jsou k tomuto radikálnější, vedl jsem s nimi diskusi a závěr je, že povedeme diskusi v následujícím roce a i tyto odborníci jsou připraveni do této diskuse přispět.

Pátý mýtus – v případě snížení věkové hranice budeme raritou v Evropě, to znamená komparativní argument. Zde konstatuji, že 18 zemí evropského prostoru – ne přímo Evropské unie – 18 evropských zemí má věkovou hranici 14 či méně. Je to tedy nejčastější věková hranice s tím, že já pomíjím případy typu Vatikánu, protože opravdu tam je to dáno historicky a vychází to ze speciální právní tradice. Já chci navštívit v nejbližší době Vatikán, a chci s nimi probrat realizaci této části trestního práva. Bohužel, chtěl jsem navštívit Vatikán kvůli této věci ještě před Vánoci, ale z důvodu nutné účasti v Poslanecké sněmovně jsem musel návštěvu zrušit. Takže vidíte, že nic nepodceňujeme i tuto věc přímo na místě zkoumat. Ale nicméně, argument je jasný – 14 let má většina zemí evropského prostoru. Jen pro informaci: Itálie 14 let, Německo, Maďarsko, Rakousko 14 let. Tedy středoevropský prostor,

který nám je kulturně nejbližší, v zásadě má 14 let. Patnáct let má Slovensko a Polsko.

Vidíte tedy, že obě varianty jsou v zásadě půl na půl, čili nelze říci, že dojdeme-li k argumentu, že budeme mít 14 let, posuneme se někam úplně jinam mimo evropský prostor.

Mám tady tabulku, koho by to zajímalo, tady je tabulka. Dokonce mám staženy všechny státy světa, jakou mají věkovou hranici, jaké mají povolené formy sexu atd. Mohu dát k nahlédnutí nebo v kopii pro ty z vás, kteří by se tím chtěli více zabývat.

Šestý mýtus: problém 14, 15 let lze legislativně jednoduše vyřešit. Dámy a pánové, není to pravda. Je to legislativně velmi složité a věřte, že jednoduchá věc, která často padá v médiích, dát sexuální hranici na 15 let a nechat trestní hranici na 14 let, povede k různým paradoxům. A je třeba o tom korektně diskutovat. Dnes trestní právo počítá s tím, třeba pokud člověk 14,5letý dobrovolně souloží s osobou starší 15 let, pak je osoba starší 15 let pachatel a tato osoba, které je 14,5, je v zásadě vždycky oběť, byť dobrovolně souložila, a nehrozí jí žádné trestní stíhání. Tzn. filozofie trestního práva je osoby mladší 15 let, které dobrovolně souloží, chránit. A toho, kdo s nimi souloží, vždycky označit za oběť. To je filozofie této úpravy. Ovšem přijmeme-li úpravu, která je nejčastěji médií doporučována, tzn., rozdělíme hranice, tzn., budeme mít 14 let trestní odpovědnost a 15 let hranici sexu, pak si uvědomme, a to je třeba prodiskutovat – já neříkám, že ne, ale nelze to jednoduše změnit – že z oběti, kterou chráníme, současně činíme pachatele. Filozoficky se dostáváme k něčemu úplně jinému. Tzn., pokud dnes 14,5letá dobrovolně souloží se 16letým, 16letý je odsouzen nebo je pachatelem, a 14,5letá je pouze obětí. Ale do budoucna 14,5letá bude už trestně odpovědná, hranice trestní odpovědnosti bude 14 let, ale hranice povoleného sexu bude 15 let, tedy ona bude páchat trestnou činnost. Tzn. to není jen o ochraně, to je o tom, že si řekněme, jestli chceme, aby tito mladí lidé byli současně pachatelé, a tedy museli být také odsouzeni.

Jestli ano, já s tím nemám problém, ale je třeba to takhle vnímat, že to populisticky není jednoduché říci, snížíme a rozdělíme a nic se neděje. Uvedu případ, který ten sexuolog popisuje, který řešil ve své ordinaci. Dovolte mi krátký citát.

Jana a Jan, žáci 8. třídy, na školním výletě využili krátké nepřítomnosti pedagoga a skryti v nízkém lesíku prováděli spolu tzv. petting, tedy mazlení na intimních místech. Oba spolu již dlouho před tím s vědomím rodičů udržovali velmi kamarádský vztah, chodili do kina, na kulečnick atd. Při intimním osahávání na výletě však byli přistiženi pedagožkou. Ta věděla, že byl spáchán trestný čin, a tak ačkoli sama chápala normálnost tohoto jednání, nahlásila celou věc policii, neboť jinak by riskovala vlastní trestní stíhání. Vzhledem k tomu, že nebylo možno jednoznačně určit, kdo je viníkem, kdo koho svedl, a oba aktéři byli trestně zodpovědní, rozhodl státní zástupce o zahájení trestního stíhání obou jedinců.

Takže vidíte případ, že bylo-li oběma 14,5 a to je konkrétní případ, který nezačal v českých poměrech trestním stíháním, ale takto by v českých poměrech, kdyby byla přijata jednoduchá úprava, mohl nastat. Takže já jsem pro, abychom se bavili o tom, jak to chceme upravit. Jsou různé modely, třeba Slovensko, kde je jiná hranice pro pohlavní zneužívání, tzn. vyjmout trestní odpovědnost, sexuální odpovědnost u jednoho typu trestné činnosti, nebo třeba známe německý případ, kdy je sice hranice povoleného sexu od 14 let, ale pokud někdo starší souloží se 14 až 16letým, tzn. s mladým člověkem souloží starší člověk, pak v určitých případech rodiče toho mladistvého mají právo podat soukromoprávní žalobu a v konkrétním případě soud posuzuje, zda dotyčný byl natolik morálně-volně a vědomě zralý, že byl

schopen rozlišit znaky svého jednání. Bavme se o tom, jestli nechceme do českého práva zavést německý model, kdy necháme hranici 14 let, ale na druhou stranu umožníme rodičům, aby v konkrétních individuálních případech, kdy bude jasné, že dotyčný 14letý byl „zneužit“, ale myslím to tím, že byl jaksi oblouzněn, pokud bude zneužit, tak je to znásilnění nebo pohlavní zneužívání, ale bude oblouzněn, tak aby rodiče měli právo podat žalobu sami na takového staršího partnera a tím vyvolat celé jednání.

Jinak to má upravené Slovensko, jinak Německo, uvádím dva naše sousedy, jednoho ze západu, jednoho z východu, a vidíte, že to jsou úpravy, které fakt musíme zvážit a rozlišit.

Dámy a pánové, já už budu končit. Omlouvám se za delší exkurz, ale zvláště u hranice sexuální odpovědnosti jsem to považoval za důležité, protože nebudu zastírat, že mne trošku mrzelo, že i veřejnoprávní média se k tomuto postavila zcela bulvárně, nikoli věcně a odborně. Nebyl mi dán prostor věc odborně prodiskutovat. Sami vidíte, že jsem vám takhle tady narychlo uvedl různých argumentů. Argumentů je celá řada, jak pro, tak proti, a já navrhuji, abychom o tomto věcně diskutovali. Já chci utvořit jakousi skupinu napříč politickým spektrem a zákonodárným sborem a jsou-li zde zástupci Senátu, kteří se mají chuť do té diskuse zapojit, tak já to jediné uvítám. Bavme se o tom, v jaké sestavě a podobě, a nabízím, abychom se o tomto problému zcela vědomě, vážně, korektně bavili, diskutovali, a našli řešení, které ochrání naše mladé lidi před závadnými formami sexu.

A na druhou stranu z nich nebude činit pachatele či spolupachatele ve chvíli, kdy dobrovolně, z lásky po uplynutí 14 let svého věku činí určité akty. A prosím, nejde přímo o pohlavní styk, ale právě i jiné formy, a to bylo naznačeno v tom příspěvku, sexuálního charakteru, např. mazlení, dotyky, jsou dnes podle trestního práva trestné a mohly by být takto postihovány. Takže já nabízím v tomto směru maximální vstřícnost a pomoc, protože problém nechci bulvarizovat, a je třeba se mu věcně věnovat.

Já sám osobně jsem nepodpořil v Parlamentu snížení věkové hranice na 14 let, tady za to nehoruji, pouze vám vysvětluji, že to je složitý problém, který nemá jednoduchou odpověď.

Dámy a pánové, s vědomím si toho, co jsem vám tu dnes přednesl, se domnívám, že trestní zákoník v podobě, v jaké je, by měl být přijat zákonodárným sborem, protože jak sami víte, byl podrobně projednáván již v minulém volebním období, byl podrobně znovu přepracován mým ministerstvem, opět projednán. Diskuse se vede již téměř osm let, a těžko si dovedu představit, že v českých poměrech v tuto chvíli vznikne o mnoho kvalitnější nebo zcela rozdílný nový návrh trestního zákoníku. To je iluze si myslet. Ta odborná sféra je omezena. Všichni slovní experti v čele s profesorem Šámalem se na tomto trestním zákoníku buď podíleli aktivně tím, že jej tvořili nebo jen oponovali. A tedy vězte, že zcela jiný trestní zákoník v ČR nevznikne.

Bylo by obrovskou chybou rezignovat na to, přijmout 20 let po změně společenských poměrů nové kodexy. Teď máme nový trestní zákoník, zítra podepisuje odchod občanského zákoníku z Ministerstva spravedlnosti a tedy jeho projednávání ještě v tomto volebním období. Je 20 let po revoluci a my se musíme popasovat s tím, jakou podobu mají mít klíčové zákony našeho právního řádu. Zda to mají být torza z dob komunismu, která byla desítkami novel různě upravena, nebo zda si česká společnost zaslouží nové kvalitní kodexy.

Prosím, takto komplexně obecně o tom uvažujte, nejde o novelu, ale o nový kodex, a prosím, hodnotte tyto zákony en bloc vcelku, nikoli na základě marginalií a jednotlivostí. Prosím vás o podporu trestního zákoníku.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Já vám děkuji, pane ministře. Děkuji, že jste nám zpestřil slůvkem souložení vaše úvodní slovo natolik, že jsme se někteří usmívali. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona ústavně-právní výbor, který přijal usnesení. Máme to jako tisk. č. 11/1. Zpravodajem výboru je senátor Miroslav Antl, který má nyní slovo.

Senátor Miroslav Antl: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, vážená kolegyně, vážení kolegové, vážení hosté, úvodem bych vám chtěl, abych nezapomněl, popřát v tomto roce jen to nejlepší a ať se zde či jinde setkáváme ve zdraví a konstruktivně. Jinak prosím pana předsedu zejména o procesní shovívavost, protože jsem nikdy zpravodaje nedělal.

Pokud jde o jednání ústavně-právního výboru, na konec našeho velice stručného úterního jednání, jehož se zúčastnili i dva páni profesori, pan prof. Pavel Šámal a pan prof. Jelínek z právnických fakult, vyplynuly tři zásadní okruhy ke zřejmé diskusi.

První z nich je změna v pojetí, respektive definování trestného činu z materiálního na formální, respektive na formálně materiální a stanovení jakéhosi korektivu společenské škodlivosti. Druhý, kterému se pan ministr tady velmi věnoval, je problematika snížení hranice trestní odpovědnosti z 15. roku věku na 14 let.

Pokud jde o zvláštní část, tady se skutečně změnila velmi systematika, v seznamu trestných činů přibily zcela nové trestné činy a některé skutkové podstaty byly upraveny. Zřejmě i k tomu proběhne možná polemická diskuse. Já sám bych se tomu aspoň stručně věnoval samostatně.

Jinak pan ministr i jeho náměstek opakovaně přislíbili se zabývat těmi zásadními, věcnými a racionálními připomínkami, a já jim věřím. Stejný slib nám dal v úterý pan profesor Šámal jako autor novely, respektive správněji rekodifikace či celého nového trestního kodexu.

Všichni členové našeho výboru se shodli na tom, že chtějí předložit konkrétní návrhy na změnu předkládané rekodifikace, ale současně i na tom, že případné vrácení rekodifikace s připomínkami do Poslanecké sněmovny by mohlo opět oddálit její účinnost o několik let. Jinak dodávám technicky, že trestní zákoník má nabýt účinnosti dnem 1. ledna 2010.

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR dne 11. 11. 2008 návrh zákona schválila, zákon nám, do Senátu byl doručen 12. 12. 2008. Jak už jsem konstatoval, ÚPV na své 4. schůzi konané dne 6. 1. 2009 k návrhu trestního zákoníku, což je senátní tisk č. 11, doporučil Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona schválit, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR, a v tomto smyslu navrhuji hlasování o schválení předmětného návrhu, pane předsedo.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Já vám děkuji, pane kolego. Nepřísluší mi to, ale musím vás pochválit, protože to byla dokonalá zpravodajská zpráva. Takže obavy před tím byly zbytečné. Moje otázka zní, zda podle § 107 jednacího řádu si někdo přeje, abychom se nezabývali tímto návrhem zákona. Nikdo se nehlásí, takže otevírám obecnou rozpravu. Hlásí se jako první pan senátor Rostislav Slavotínek, připraví se pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Rostislav Slavotínek: Dobré dopoledne, vážený pane předsedo, vážený pane ministře, dovoluji vám seznámit se stanoviskem klubu KDU-ČSL k tomuto trestnímu zákoníku.

Mám k tomuto materiálu za klub KDU-ČSL dvě sdělení. První je následující: Senátoři klubu křesťanských demokratů jsou proti snížení trestní odpovědnosti od 14 let. A to, prosím, i přes to, co zde bylo řečeno panem ministrem. To druhé sdělení: Dostaneme-li od navrhovatele věrohodnou záruku, že tuto změnu, kterou v návrhu zákona nenavrhl vláda, bude možné během tohoto roku 2009 formou novely dosud neúčinného zákona odstranit, budeme, přinejmenším většina z nás, hlasovat pro schválení návrhu trestního zákona, tak jak přišel z Poslanecké sněmovny. K takovému postoji se po dlouhé debatě rozhodujeme proto, že návrh zákona poskytuje zjevně vyšší ochranu hodnotám, které jsou nám jako křesťanským demokratům obzvláště drahé, vyšší, než to činil dosud platný zákon. Ten ve svém materialismu chránil hmotu, myslím majetek, původně šlo ovšem o majetek socialistického státu, nikoli o majetek soukromý, než chránil člověka a to, co je mu drahé.

Návrh zákona, který máme před sebou, více chrání vyššími tresty a také zavedením nových skutkových podstat lidský život a lidské zdraví, důsledněji chrání děti a mládež, zejména ty bez úplné rodiny. Přísněji posuzuje útoky na lidskou důstojnost a čest, účinněji chrání ty, kteří poskytují lidem pomoc, ale chrání například také bezmocná zvířata. Oceňujeme tento výrazný posun k ochraně nemateriálních, ideálních hodnot a podporujeme jej.

Snížení věkové hranice trestní odpovědnosti mládeže jde z tohoto hlediska, naštěstí jde o ojedinělé ustanovení, proti celému duchu zákoníku. Proto podle našeho názoru by měl jít ze zákona pryč. Očekáváme, jaké záruky nám pan navrhovatel za svůj resort i za vládu nabídne. Podle toho se někteří z nás budou ještě rozhodovat, jak budou hlasovat.

Chtěl bych také avizovat, pane předsedající, že klub KDU-ČSL připravil k tomuto bodu v uvedeném smyslu doprovodné usnesení, které předložím, pokud to bude užitečné a které teď jenom přečtu:

Senát Parlamentu České republiky žádá ministra spravedlnosti, aby předložil novelu trestního zákoníku řešící změnu věkové hranice trestní odpovědnosti na 15 let věku (§ 25 a související) v termínu do 30. 6. 2009, aby novela mohla nabýt účinnosti k 1. 1. 2010. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Máme s právem přednosti přihlášenou paní senátorku Paukrtovou, takže má slovo. Omlouvám se kolegovi Drymlovi, ale jednací řád je jasný.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedo, pane ministře, dámy a pánové, já bych za KOD ráda prohlásila, že jsme si vědomi toho, že tento nově předkládaný kodex je opravdu velkým legislativním dílem a musím říci, že budeme rádi tento kodex podporovat. Na druhou stranu se rádi zúčastníme debaty o eventuálním navrácení trestní odpovědnosti na 15 let, na vymazání toho snížení, protože jsme přesvědčeni o tom, že k tomu není v České republice důvod, prostě proto, že u skupiny občanů mladších 15 let kriminalita významně klesá, a to tuším od roku 1996, takže k tomu nespátujeme žádný důvod.

Nicméně není to pro nás otázka dramatická, rádi se zúčastníme.

Znovu říkám, že jsme připraveni podpořit tento návrh zákona. Jsme připraveni předat své podněty k tomuto návrhu zákona, protože ta jednoroční legisvakance je opravdu milosrdná a umožňuje přijmout celou řadu úprav tohoto zákoníku.

Ráda bych se zmínila ještě o jedné věci. Hodně se debatovalo o přechodu z materiálně formálního pojetí k formálně materiálnímu. Myslím si, že to, co je nám dnes předkládáno, je poměrně vyrovnané, sleduje to trendy v Evropě. Domnívám se, že materiální korektiv je v tomto zákoníku nutný. Takže KOD podporuje a rád se zúčastní debaty o eventuálních novelách, které by měly být během roku legisvakance předloženy. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má senátor Vladimír Dryml, připraví se senátor Jaroslav Kubera.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, asi ode mě čekáte něco jiného, než co vám teď řeknu.

Já bych chtěl poděkovat panu ministrovi za to, že provedl tak záslužný čin. A po téměř 20 letech udělal konečně – a to zdůrazňuji – konečně modernizaci tohoto zákoníku. Je to záslužný čin.

Zaobírat se tím, jestli trestněprávní zodpovědnost má být 15 nebo 14 let, mohou jenom lidé, kteří neznají problematiku ve velkých městech. Kteří neznají dětské gangy, které řádí. Kteří neznají práci policistů. Kteří jsou v podstatě bezmocní proti tomuto. A neznají ani to, kam jde současná společnost.

Dnešní mládež se už neohlíží na to, jestli jí je čtrnáct nebo patnáct. To je prostě realita života, vážení lidovci, a i církve by se nad tím měla zamyslet a modernizovat se určitým způsobem a vzít si příklad i z Německa. Tam je to vyřešeno poměrně velmi dobře.

Mně na tomto zákonu vadí pouze to, že tam byla odstraněna skutková podstata sprejství. To je další věc, která sužuje města, majitele objektů a v podstatě i starosty, protože to je velký nešvar a jsou s tím spojeny velké náklady na odstranění, aby naše města byla pěkná a čistá.

A já za svoji osobu mohu říci, že nemám vůbec žádný problém s tím, abych schvaloval návrh v té podobě, jak zde byl předložen, i když jsem opoziční politik. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, slovo má senátor Jaroslav Kubera, připraví se senátor Jaromír Štětina.

Senátor Jaroslav Kubera: Děkuji za slovo, pane předsedo. Především všem přeji všechno dobré v novém roce. A než se budu věnovat trestnímu právu, tak zmíním jednu věc, která mě trápí, protože my jsme si kdysi vymohli, že nemusíme chodit rámem v Senátu. A nedávno jsem se z médií dozvěděl, že někteří senátoři chodí ozbrojeni. Moc bych prosil, aby buď nechávali krátké a dlouhé kulové zbraně ve svých kancelářích, nebo nám, pane předsedo, vaším prostřednictvím, alespoň oznámili, že jsou ozbrojeni, protože ono to potom může mít vliv na naše projevy, abychom třeba neřekli něco, co by někdo nerad slyšel, a opravdu před kulkou se uhýbá mnohem hůř než před botou. Pokud někdo hodí botu, lze se jí uhnout (názorně ukazuje), ale kulce se uhnout nestihne.

Ale teď už k trestnímu právu. Stalo se samozřejmě to, co jsem očekával a uvedl to pan ministr tím, že také začal hovořit o tom nešťastném věku čtrnáct,

patnáct. Na ústavně-právním výboru to neprobíhalo jinak. Je to jenom mediální problém. Trestní právo je daleko složitější, a ono také vždycky, ať je to bodový systém nebo něco jiného, vybere se jedna mediálně zajímavá oblast, a té se věnujeme více, než si zaslouží.

Mimochodem, vraťme se zpátky, jak to celé vzniklo. Vzniklo to právě tak, že sice trestná činnost dětí klesá, ale její agresivnost a hrubost stoupá. Byla to tehdy vražda, kdy parta malých dětí, a jedno z nich právě ve věku, teď nevím, jestli třináct nebo čtrnáct let, a došlo k vraždě. A to byl ten prvotní a pak se pokračovalo, uváděly se další případy.

Je to pořád stejné. Je to stejné, jako když vidíme v televizi, že pes pokouše dítě, aniž by nám potom někdo řekl, že se to stalo tak, že to dítě bylo vydrážděné, ty případy se už dál nespécifikují, jak to všechno bylo, ale hned to vede k tomu, že by se s tím něco mělo dělat a že by se něco mělo zpřísnit.

Stejný příběh je ten, když teď zřejmě, kdy konečně už se lyžuje, určitě dojde k několika těžkým úrazům. Nedávno jistý německý politik v Rakousku způsobil, nebo nevím, jestli způsobil, ale došlo k nehodě a lyžařka zemřela. A to hned vyvolá mediální smršť: a je třeba okamžitě, aby zákonodárci něco udělali. A zákonodárci, když veřejnost něco chce, tak to hrozně rádi dělají.

Jenom připomenu, že i tady byli, už tady nejsou, zastánci trestu smrti a že kdybychom udělali výzkum veřejného mínění nebo dokonce referendum, tak vás mohu ujistit, že by vyšlo tak, že u nejtěžších zločinců je třeba trestu smrti, protože kdo je má žít na doživotí nebo třicet let, jak teď zvyšujeme sazby.

Ono tedy podléhání hlasům veřejnosti je v tomto případě liché, protože veřejnost je vždycky velmi přísná. Ale jinak to pak vypadá, když se zákon dotkne konkrétního člověka. Pak najednou začne mluvit o nutné obraně, začnou mluvit o tom, že sice dcera zabila svého manžela, ale kdybyste viděli, co jí celých patnáct let dělal, tak byste se tomu nedivili.

Podobné je to i v jiných případech, když chceme drakonické tresty a mimochodem, budou o tom ještě mluvit, výše trestu v některých případech je velmi sporná.

To podstatné na trestním zákoníku jsou dvě věci. Je absolutní shoda v tom, že starý trestní zákoník už naší společnosti nevyhovuje. To je všem jasné. A je tady na stole kodex. A já patřím k těm, kteří si myslí, že kodexy už ztratily svoji smysluplnost právě pro obrovský rychlý vývoj. Ale jiní právní odborníci říkají, že kodexy mají svůj smysl. Měly svůj velký smysl v době, kdy je nebylo nutno každý měsíc měnit. Každý si to – jsme tady už starší – už pamatujeme, že tehdy to fungovalo tak, že soudci stačila obyčejná tužka, aby si v zákonech, které byly ve velkých svázaných černých knihách, občas přeškrtnli nějaké slovo. Kdyby tak měli postupovat dnes, tak by soudnictví zcela zkolabovalo.

Mimochodem, jeden z dobrých teroristických útoků je právě zničit ASPI a podobné programy, které uvádějí zákony v úplném znění a společnost se zastaví, protože nikdo papírově už to nebude schopen dát dohromady.

Tam je tedy shoda. Už menší shoda je, jak to udělat. My jsme tady před dvěma lety vedli velikou diskusi o materiálním a formálním pojetí. Nakonec to dopadlo tak, že je přijat takový kompromis, že tam je materiální korektiv. Přesto mám obavy, že soudnictví není připraveno, a řeknu to na jednom příkladu.

My jsme udělali trestným činem jízdu bez řidičského oprávnění. Za chvíli byly soudy zahlceny tisíci případy, kdy lidé jezdí bez oprávnění a začali říkat ministři, no ale je potřeba to vrátit zpátky mezi přestupky, protože my to nezvládáme.

Princip je založen na tom, že v podstatě každý čin, který bude trestný podle tohoto zákoníku, bude také probírán a stíhán a teprve v průběhu toho se ukáže, zda je materiálně tak bezvýznamný, že je třeba od potrestání upustit. Nicméně všechny administrativní procesy proběhnou, pokud to nezastaví státní zástupce, a soudům nepochybně v tomto smyslu přibude práce.

Další problém trestního zákoníku je ten, jakou má mít pozici trestní právo v životě společnosti. Časem jsme dospěli k takovému zvláštnímu stavu, že trestní právo má dnes přednost před jinými právy, před obchodním zákoníkem, před občanským zákoníkem. A budete-li si podrobně číst jednotlivé paragrafy, tak na to přijdete. Jenom řeknu namátkou. Klamavá reklama je také mezi trestnými činy, a mně připadá, že klamavá reklama je věcí spíše obchodního zákoníku a jiných předpisů, než předpisů trestního práva. Jiný paragraf o dotacích. Tam je napsáno, že kdo uvede v dotaci nějaké údaje, které nejsou správné, může být trestně stíhán, aniž by tam bylo explicitně napsáno, že to udělá úmyslně, ačkoliv u jiných trestných činů je přímo napsáno, že tam musí být úmysl. U dotací v situaci, kdy nikdo do poslední chvíle neví, co je správné, každý zná ty příběhy, kdy se musely vracet dotace, protože kolaudace proběhla o tři dny později, než se domníval finanční úřad, tak dnes už taková věc klidně může být trestná.

Je tedy řada věcí, o kterých je potřeba diskutovat v legisvakanci. Jeden paragraf, 288, to je tuším návrh poslance Ploce, který kdysi skákal na lyžích, a proto usoudil, že dopování není věc bohulibá a proto je potřeba z ní udělat trestnost a tato trestnost spočívá i v látkách, které způsobují lepší okysličování krve. A já bych potom řekl, že bychom tam měli dodat i to, že sportovci musí trénovat všichni stejně, protože evidentně sportovec, který trénuje víc než jiný sportovec, se vlastně dopouští takového podvodu, protože pak dosahuje lepších výsledků. Kdo běhá, kdo chodí na stadion každý den, tak určitě bude asi lepší než ten, kdo tam chodí jednou za čtrnáct dní. Ale protože zase byly případy dopingů, tady dokonce jsou názory, že dopování je věc toho sportovce. Tam jediná potíž je v tom, že ono většinou i ve sportu se sází. To je mimochodem i příběh rozhodčích, protože v podstatě co nám je do toho, jestli se rozhodčí domlouvají, jak dopadne utkání, to je věc těch dvou mužstev a rozhodčího. Ale ono bohužel, protože se sází, tak takové dohody mohou mít velmi výrazný vliv na to, jak potom dopadnou sázky.

Další věcí, která mě znepokojuje, a budeme k tomu dávat pozměňovací návrhy v legisvakanční době, je výše trestů. Zákoník byl postaven na tom, že tresty, které tam byly, se ponechaly, a zvýšily se tresty za násilnou trestnou činnost, loupeže apod. To je systém správný, ale je otázkou, jestli výše trestů není právě daná takovou tou touhou, ale tak to pořádně potrestejme, protože to je přece správně. Tak například § 198 – týrání svěřené osoby. Zde je možno dostat trest až pět let, a za týrání zvířat – § 302 – je možno dostat také trest až pět let. Tady jasně vidíte, že zřejmě přece jenom, i když milovníci zvířat jsou milovníci zvířat, a já sám k nim patřím, tak přece jenom je tam jistá nuance, je to stejné, jako jestli více chránit Brouka Pytlíka anebo člověka, to je podobný příběh.

To je tedy na velké úvahy, co s tím udělat.

Pokud jde o nešťastných čtrnáct, patnáct let. Slyšel jsem zde návrh doprovodného usnesení. On má drobnou chybu, že když ministerstvo navrhne třináct let, tak to bude v souladu s tímto usnesením, protože toto usnesení jenom říká, že by to nemělo být.

Říkám to jen proto – nemusíte to hledat, pane senátore, ...

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane kolego, nemáte právo oslovovat, jediné mým prostřednictvím.

Senátor Jaroslav Kubera: Omlouvám se, všiml jsem si, že listujete, chtěl jsem tomu zabránit.

Tady není ani shoda. Ministerstvo připraví návrh a je mu jedno, zda tam dá 12, 13, 18 nebo 21. Neznamena to, že taková novela parlamentem projde. Není to všeobecný názor, že 14 let je špatně. Je to jistý omezený názor. Podle mého názoru je to v trestním zákonu marginální záležitost, byť je jí věnována taková pozornost.

Uvedu jeden příběh. Radim Uzel patří k sexuologům, který jasně vysvětlil, že pedofily nezajímají čtrnáctileté děti, ale 7 až osmileté. Jednou odpovídal v rozhlasovém pořadu na otázku dvou mladých sourozenců – to je také trestný čin, kde bratrovi bylo 15 a sestře 14 a přiznali se mu v pořadu, že spolu souložili a ptali se ho na radu, co mají dělat. Jeho odpověď byla lapidární: nikomu to neříkejte. Uběhne rok a je to v pořádku. Děti to budou dělat, když budou chtít, bez ohledu na to, co schválíme v trestním zákonu. Ony to ale nedělají, jsou konzervativnější, než si myslíme. Naopak věk sexuální zralosti je brzy, ale realita je jinde. Také se bojí, není to žádná legrace. V USA, kde jsou v tomto směru velice rigidní, je počet 12 a 13letých matek enormně vysoký proti jiným zemím. Říkám to jen jako doklad toho, že trest není vždycky to, co směřuje k dobrému cíli.

Nechci rozebírat jednotlivé paragrafy. Prosím všechny, aby buď na ústavně-právní výbor, nebo jiným způsobem doručovali své názory, abychom z nich mohli udělat resumé, ale abychom si nedělali představu, že v průběhu roku trestní zákoník přepíšeme. To je naivní představa, to se nám nepodaří. Dělal se velmi dlouho, můžeme udělat dílčí změny, kde se sníží sazba z 5 let na 4 roky, ale to není dramatický problém. Přepsat zákoník zásadním způsobem by se nám nepodařilo.

Na závěr uvedu slovo z § 229, kde se píše, že kdo zašantročí vlastní věc vyšší hodnoty, může být postižen. Slovo „zašantročí“ nás zaujalo. Hezky vysvětluje podstatu toho, ale nemá právní synonymum. Kdyby veřejnost našla jiné slovo, než slovo zašantročí, také bychom ho dali do pozměňovacích návrhů. Toto slovo je v trestním zákoníku poněkud nezvyklé.

Podpořím trestní zákoník a jsem přesvědčen, že ministerstvo spravedlnosti připraví pozměňovací návrhy, které napíšeme, ale neznamena to, že všechny z těchto pozměňovacích návrhů budou do trestního zákoníku zařazeny.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego. Než dám slovo s právem přednosti panu ministrovi, chápu vás, pane kolego Kubero, že navrhuje usnesení: Senát ukládá povinnost členům Senátu oznámit, že jsou ozbrojeni při pohybu v Senátu? Pane kolego, takto jste mi to na začátku uložil. Neposloucháte mě, což je důležité při práci v Senátu.

Senátor Jaroslav Kubera: Jen jsem poprosil, aby se přiznali, že jsou tady ozbrojeni. Nechci se na ničem usnášet, prosím, aby mi vaším prostřednictvím sdělili, že tady mají právě „devítku“. Pokud si ji nechají v kanceláři, je mi to jedno.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, skončil bych to, protože jste mi uložil úkol, musel jsem ho specifikovat. Pan ministr má slovo.

Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil: Mám pouze technickou k panu senátorovi Kuberovi. Slovo zašantročit znala již staročeština. Není to nic

něspisovného, je to starý krásný český termín, jako konzervativci se k němu můžeme vrátit. Myslím, že obsah je každému jasný.

Budu na konci reagovat na vaše podněty. Nemohu ale reagovat až na konci. Chtěl bych poprosit zástupce KDU-ČSL, zda mé ubezpečení, že do konce května bude na půdě Parlamentu novela buď poslanecká, nebo vládní, která otevře otázku věkové hranice 14 a 15 let jak u sexu, tak u právní odpovědnosti, je dostatečné. Nechci chytat za slovo, zda to má být snížení nebo zvýšení, bude to na stole a budeme se o tom bavit. Navrhujeme několik variant. Je několik variant k řešení – německá cesta a slovenská cesta, kde to mají různě ošetřené. Prosim, zda takovýto slib je dostatečně určitý nebo zda ho mám ve své závěrečné řeči spíš blíže specifikovat.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: S právem přednosti se hlásí pan senátor Slavotínek jako předseda klubu.

Senátor Rostislav Slavotínek: Omlouvám se, že využívám práva přednosti, ale chtěl jsem odpovědět panu ministrovi na položenou otázku. Domnívám se, i když jsme nediskutovali situaci v klubu, že jeho prohlášení a způsob, jak bude naloženo s připomínkami, je pro nás dostačující a nebudeme tedy podávat doplňující usnesení.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Slovo má pan senátor Štětina, připraví se senátor Vladimír Dryml.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, dámy a pánové, chtěl bych hlasovat pro odsouhlasení novely trestního zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Chtěl bych tak učinit bez ohledu na několik sporných míst, které novela obsahuje. Pokusím se vysvětlit, proč.

Dovolte mi krátce připomenout fimfárovou pohádku o zlaté rybce a rybáři a jeho ženě, kteří žili na pobřeží v lahvi od octa. Nejdříve si žena přála od rybky chalupu, i šel rybář k moři a volá: „Zlatá rybko, slyš má slova, vylez z vody, zjev se znova, mám ženu zlou jak šídlo a pálí ji dobré bydlo. Chce chalupu.“ „Jdi domů, má chalupu.“, řekla rybka. Potom chtěla rybářka vilu. „Jdi domů, má vilu,“ řekla rybka.

A pak se stala rybářka králem, císařem a papežem. Nakonec chtěla být pánembohem.

„Chce být pánbůh, chce hýbat sluncem a měsícem,“ řekl nešťastný rybář rybce. „Jdi domů, najdeš ji v lahvi od octa“, řekla rybka.

A tam ji našel, v kyselém smradě, rozcuhanou, mastnou, se špinavým krkem a okousanými nehty. Od té doby tam žijí dodnes.

Někdy mi připadá, jakoby se ten příběh rybářčina onemocnění mocí odehrával v Česku, jako by virus mocenské posedlosti vanul od českých sladkých vod. Vznáší se nad námi, vylétá z novin, když je otevřeme, zahlcuje nás z obrazovek a stereo beden, ovládá tiskové konference. Již dávno napadl dolní komoru našeho Parlamentu, v poslední době epidemicky.

Dnešní českou politickou scénu už nejde odbýt jen pohádkovým podobenstvím. Touha po moci začíná být destruktivní a poškozující zájmy společnosti a státu. Nositelem viru se stala komunisticko-socialistická opozice vedená Jiřím Paroubkem. Genius Jana Wericha nechal upadnout do kyselého smradu, do lahve od octa nejen mocichtivou rybářku, ale i jejího submisivního manžela, který v sobě nenašel sílu posedlé ženě se postavit. Dokonalé podobenství

vztahu politické strany k jejímu vůdci. Jakoby zákonodárci ČSSD neviděli rysy svého předsedy, populismus a patologickou touhu ničit. Jakoby poslanci ČSSD neviděli, že zásluhou jejich předsedy vznikl v lidovém podání název nové, dosud nezaregistrované politické síly jménem KSČSSD, jako by je nevzrušovalo, že mají vůdce, který je schopen pro uchopení moci urazit, ponížit a zradit vojáky v našich zahraničních misích, jakoby jim nevadilo, že se stávají nástrojem neskrupulózního politika, který vyhlásil společnosti studenou občanskou válku.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Prosím vás, pane kolego, abyste diskutoval v obecné rozpravě k věci.

Senátor Jaromír Štětina: Je to k věci, za chvíli se uzavře elipsa tohoto mého prostoru, a bude jasné, proč to všechno říkám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Prosím, uzavřete elipsu.

Senátor Jaromír Štětina: Jakoby sociálně demokratickým zákonodárcům scházela odvaha vlastního názoru.

Možná, že sociální demokraté jednou pochopí, jaký je rozdíl mezi nimi a komunisty, že komunisté na rozdíl od socialistů prosazovali, prosazují a hodlají uplatnit k dosažení svých cílů i neparlamentní násilné cesty.

Možná se jednou ČSSD vrátí ke smyslu a etice původní české a československé sociální demokracie.

Vládu, která je ničena nástupem spojených sil KSČM a ČSSD, je třeba podpořit i přijetím realistických reformních norem, jako je předkládaná novela trestního zákona, byť nese v jednotlivostech kontroverzní paragrafy.

Proto budu hlasovat pro schválení návrhu, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. To je ona elipsa, pane předsedo. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, teď se o slovo přihlásila paní místopředsedkyně Alena Gajdušková a chce využít práva přednosti. Po ní bude mluvit pan senátor Dryml a potom pan senátor Pakosta. Dále potom pan senátor Antl.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Já se chci jenom velmi, velmi ohradit vůči slovům, která zde padla ze strany pana senátora Štětiny na adresu sociální demokracie. Sociální demokracie je – a byla – demokratickou stranou 130 let. Myslím si, že ta slova nebyla patřičná, a já požaduji omluvu sociální demokracii. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji a doufám, že se vrátíme k projednávané problematice, a pan senátor Dryml to předvede, prosím.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážené paní kolegyně a kolegové. Já si myslím, že bychom to mohli také trochu odlehčit. Já chápu, že někteří lidé mají strach, obzvláště po těch dlouhých a vyčerpávajících projevech, které tu zazněly, z ozbrojených lidí. Pokud to mířilo na mne, tak já skutečně tu zbraň sem nenosím, a vím, co se sluší a patří. Víím, že tady od vás mi přece žádné nebezpečí nehrozí. Já vám věřím.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Tak napotřetí pokus o to, abychom se zabývali návrhem trestního zákona. Pan senátor Pakosta.

Senátor Petr Pakosta: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové. Úvodem bych chtěl říci, že návrh nového trestního zákoníku tak, jak leží před námi, považuji za rozhodně lepší text než je dosavadní trestní zákoník, a proto jsem připraven tento návrh podpořit. Zároveň říkám, že jsem připraven přispět k tomu, aby ten text v průběhu legisvakanční doby i samozřejmě potom, aby ten text byl ještě lepší. Co konkrétně na novém zákoníku považuji za přínosné, je například zpřísnění sazeb pro násilné trestné činy. Určitě to bude mít pozitivní dopad na společenské povědomí o násilné trestné činnosti a přispěje to k celkově lepší kultivaci naší společnosti.

Samostatně bych se chtěl zmínit o jedné věci, která je jistě i mediálně zajímavá, to už tady padlo. Je to hranice trestní odpovědnosti mladistvých. Je to věc, která patří asi především do domény nás, politiků, samo uplatňování trestního zákona pak už je spíše v tomto směru mechanické. Mně se nelíbí to, že tam je nějaká hranice trestní odpovědnosti stanovena. Já osobně jsem přesvědčen, že by žádná taková hranice být stanovena neměla a moudrý soudce – opakuji – moudrý soudce by rozpoznal, jestli ten spratek je či není trestně odpovědný. Bohužel, nedávno jsem se účastnil, ještě jako člen ústavně-právního výboru, projednávání zákona, novely zákona o soudech a soudcích a zúčastnili se mimo jiné například Dr. Jirsa, předseda Soudcovské unie, Dr. Baxa, předseda Nejvyššího správního soudu, Dr. Brožová, předsedkyně Nejvyššího soudu – řekli byste výkvět soudcovského stavu, ale to, co tam při tom projednávání novely zákona předvedli, tak vedlo kolegu Žáka k poznámce, že on to považuje za nepřipustné zasahování moci soudní do moci zákonodárné. A mne toto jejich vystoupení vedlo k definitivnímu poznání, že moudrý soudce patří v české kotlině, až na vzácné výjimky, mezi pohádkové bytosti. A tak nám politikům nezbývá než do zákona nějaké to číslo vyjadřující věkovou hranici trestní odpovědnosti uvést. Možná bychom se touto problematikou měli zabývat ve větší šíři, možná bychom do naší diskuse měli zahrnout i prvek výchovy, zejména výchovy v rodině. Možná bychom měli přehodnotit některé trendy ve výchově, reprezentované například paní ministryní pro lidská práva – možná v její původní vlasti vychovávají děti vlídným slovem a osobním příkladem. V české kotlině tradičně patří k výchově to, že facka v pravý čas má velikánský výchovný účinek. Zdůrazňuji, facka výchovná, ne facka likvidační. Uznávám, že tady jsem trochu odbočil od tématu, ale věřím, že i o těchto věcech, které s novým trestním zákoníkem souvisejí, budeme přemýšlet. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Slovo má pan senátor Miroslav Antl.

Senátor Miroslav Antl: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Vzhledem k tomu, že jsem již uvedl a že pan navrhovatel v osobě pana ministra slíbil, že se bude zabývat konkrétními věcnými a přijatelnými připomínkami, tak skutečně velmi stručně, byť těch technických připomínek mám více, a předám je pak v písemné formě, tady bych se chtěl zmínit o několika zásadních věcech.

Za prvé, že rekodifikace, resp. nový trestní kodex je v podstatě 90 % toho, co už jste projednávali před takřka třemi lety, z toho i vyplývá, že tehdy vlastně to předkládali sociální demokraté a že nejde o politickou záležitost, ale že jde skutečně o věcnou záležitost, kterou potřebujeme nejen jako právníci, ale i jako občané a

vlastně jako stát. Jak už jsem říkal, my jsme na jednání ústavně-právního výboru diskutovali zejména o těch dvou zásadních změnách a tady bych chtěl na začátku hned říci, že nejsem ani obhájcem rekodifikace, chtěl bych být konstruktivním kritikem, ale ne devastujícím kritikem. Pokud jde o změnu v pojetí definice trestného činu z materiálního na formální, tak já jsem i na ústavně-právním výboru řekl, že kdyby to bylo ryze formální pojetí, tak jsem první jako praktik, – 22 let na státním zastupitelství, který by byl proti. Protože v tu chvíli by to vedlo ke kriminalizaci a skutečně by se tím zabýval až posléze někdy státní zástupce nebo soud jako takový. Ovšem tím, že je tam ten korektiv společenské škodlivosti, který sice není definován zvlášť, ale myslím si, že orgány činné v trestním řízení si pomohou, byť třeba přenesením současného § 3 odst. 4 ve vysvětlujících záležitostech. V každém případě, co pak provádí další zákon – tam je řečeno, že novým institutem pro státního zástupce bude možnost, aby on ještě před zahájením trestního stíhání mohl hned rozhodnout o tom, že buď nejde o nic, to znamená odložit pro neúčelnost ze všech těch možných podmínek, které jsou pak specifikovány nebo mu zůstane, a to i policejnímu orgánu, možnost odevzdat věc k projednání přestupku stále ještě v začátku řízení a nebo pak ten procesní postup, to znamená vydání meritorního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 trestního řádu, to znamená, postoupit věc k projednání přestupku. Z toho důvodu chci říci, že nevidím žádný problém v nové formulaci a jsem přesvědčen, že orgány činné v trestním řízení, ale i občané si s tím poradí velmi – a tak jak jsem o tom měl z počátku pochybnosti, tak jsem pro.

Pokud jde o snížení hranice, tedy věkové hranice trestní odpovědnosti, z 15 let na 14, tak pan ministr tady řekl vlastně veškeré možnosti, které jsou upraveny a varianty, které by přicházely v úvahu. Já sám zase jako velmi starý praktik říkám, že jsem býval vždy pro – ale je to i tou mou praxí – snížení věkové hranice trestní odpovědnosti na 14 let a osobně s tím nemám problém, kdyby to mělo být na 15, takže razantní stanovisko v tuto chvíli nemám.

Naproti tomu nesouhlasím příliš s tím, že říkáme, že velmi zpřísňujeme postih násilné a další související trestné činnosti, to znamená trestné činy proti svobodě, trestné činy proti lidské důstojnosti, protože – na pohled – ano. Ty tresty jdou výrazně nahoru. Já si tady dovolím jednu připomínku, že stejně bude záležet na soudech, pokud přijmeme tu rekodifikaci, zda-li budou využívat vůbec té trestní sazby, protože v současné době podle mého názoru se v mnohých případech jí nevyužívá přesto, že je z mého pohledu mírná.

Naproti tomu nesouhlasím příliš s tím, že říkáme, že velmi zpřísňujeme postih násilné a další související trestné činnosti. Tzn. trestné činy proti svobodě, trestné činy pro lidské důstojnosti. Protože na pohled ano, ty tresty jdou výrazně nahoru, já si tady dovolím jednu připomínku, že stejně bude záležet na soudech, pokud rekodifikaci přijmeme, zda-li ony budou vůbec využívat té trestní sazby, protože v současné době podle mého názoru se v mnohých případech jí nevyužívá, přestože je z mého pohledu mírná. Také je to pak vlastně i záležitostí propouštění z výkonu trestu odnětí svobody, kdy v drtivé většině jsou skoro automaticky odsouzení propouštěni po polovině resp. po dvou třetinách výkonu trestu odnětí svobody.

Tady já mohu říci bohužel své případy, kdy jako státní zástupce jsem žaloval a prosadil výjimečné tresty jako sečská traverza apod., kde padly výjimečné tresty 21 let, a teď potkávám po dvou třetinách jejich výkonu překvapivě pachatele, u nichž byla konstatována vyloučená resocializace, tak je potkávám na ulici, protože šli hned, jakmile měli nárok.

Tady bych chtěl připomenout, že ano, jedna část výjimečného trestu je zvyšována, výrazně, o pět let, to je výrazné zvýšení. Na druhé straně trest odnětí

svobody na doživotí zůstává, takže v podstatě pachatel může jít po 20 letech eventuálně při tzv. zpřísněném doživotí po 30 letech domů.

Já tu mám osobní poznámku. Pan senátor Kubera tady říkal, že se nehovoří o trestu smrti a že je rád. Já jsem velmi, ač jsem nesouhlasil s rychlým zrušením, velmi rád, že to není věci politického populismu a že skutečně o tom nemluvíme. Nicméně trvám na tom, že pro mne by bylo přijatelné, a myslím si, že i pro řadu občanů tzv. absolutní doživotí. Tzn. to, co třeba funguje ve Slovenské republice. U těch úplně nejzávažnějších pachatelů, u nichž je vyloučena resocializace, abychom my měli jistotu jako občané, že se skutečně ten člověk tam dostane na doživotí a nevrátí se. Tzn. podmínka vyloučení možnosti návratu. Říkám u těch úplně nejzávažnějších, ale kdyby byla možnost, nechť se to tam objeví.

Pokud jde o zvláštní část, ještě připomínka, že se ruší možnost výjimečného trestu odnětí svobody u trestných činů – jako jsou vydírání, znásilnění, pohlavní zneužívání loupež s následkem smrti. V současném trestním zákoně tato možnost je v posledních odstavcích, je-li tam následek smrtelný, je možnost uložení výjimečného trestu. V novém trestním zákoníku už tato možnost není, tak znovu říkám, že zostření, zpřísnění trestní politiky je velmi relativní. Zrovna tak si dovolím poznámku, se kterou možná nebudete souhlasit, ale pro mne je skoro bych řekl nepřijatelné snižování horní hranice trestní sazby u nejzávažnějších majetkových deliktů ze 12 let na 10.

Já osobně si myslím, že u takových těch trestných činů jako trestný čin krádeže, podvodu, zpronevěry, ale mluvím skutečně o těch nejzávažnějších, kde je škoda v desítkách miliónů apod., v podstatě 10letá maximální trestní sazba je nepřijatelná. Nemluvím o těch skoro „běžných“ majetkových deliktech, kde skutečně jsme příliš přísní a kde skutečně řešení alternativními tresty je na místě. Ale protože jsem tady slyšel konkrétní příklady, tak bych si dovolil jeden.

František Procházka, který ať sám či se spolupachateli a ať žije nebo nežije, v podstatě odcizil půl miliardy korun. Pokud by byl lapen, postaven před soud – říkám pokud – tak by mu hrozilo maximálně deset let. Při dnešním přístupu, říkám, po pěti letech on by si požádal, šel by po pěti letech. A tak mu pak vychází na každý rok sto miliónů korun. Nechci polemizovat o tom, jestli se to vyplatí či nikoli, ale občané by o tom mohli uvažovat. Takže proto bych se velmi přimlouval, zda by bylo možno aspoň ponechat 12letou trestní sazbu, i když jako přísný člověk jsem spíš třeba pro 15letou.

Pokud jde o trestné činy proti životu a zdraví, velmi vítám novou skutkovou podstatu zabití. Já jsem se mnohdy setkal, a když říkám mnohdy, tak skutečně to byly desítky případů, my jsme jim cynicky říkali tzv. domácí zabijačky. Já se omlouvám za ten výraz, prostě to tak bylo, kdy ta vražda byla řešením dlouholetých vleklých sporů, mnohdy skutečně týrání. Ale tam jsme to museli řešit tak, že jsme vlastně šli, i já v návrhu, ač jinak přísný, pod dolní hranici trestní sazby. To by teď nemuselo vůbec býti, nějaké právní konstrukce, kdy navíc pachatel musel požívat skutečně samých příznivých vlastností a jenom polehčujících okolností. Takže teď to považuji za přínosné řešení.

Zrovna tak velmi vítám, že je odděleno usmrcení z nedbalosti jako nová skutková podstata od ublížení na zdraví s následkem smrti, tzn. nová skutková podstata těžké újmy na zdraví apod. U neposkytnutí pomoci vítám zpřísnění a u ohrožení pohlavní nemocí se konečně dostává mezi své trestné činy, když bylo nelogicky zařazeno v jiné hlavě.

Pokud jde o trestné činy proti svobodě a právu na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, velmi stručně, tady bych měl zase jednu a ne technickou, ale zcela zásadní připomínku. Připadá mi, že tam chybí zpřísnění postihu

ve vztahu k dětským objektům, v současné době navrhované mladším 14 let, tzn. u trestných činů obchodování s lidmi, zbavení osobní svobody, zavlčení.

V dnešní právní úpravě zavlčení do ciziny podle § 233 odst. 2 písm. b) je zpřísnění ve chvíli, kdy je tento trestný čin spáchán ve vztahu k osobě mladší 15 let. Takže tam, pokud by to bylo možné, bych se velmi přimlouval, zda by bylo možné chránit ať již děti mladší 14 či 15 let.

Pak tady mám nějaké připomínky, kterými vás nebudu zatěžovat, ale dostávám se k tomu, co mne trápí skutečně dlouhodobě. Trestné činy obecně nebezpečné, vím, že by mohla být polemika o tom, jak je to se současnou a budoucí právní úpravou z hlediska tzv. drogových deliktů. Já jsem přesvědčen, že budoucí právní úprava je podstatně přesnější a skutečně z praxe mohu říci, že tam řeší i mnoho problémů, které my jsme měli zase nikoli obcházením ale spíš výkladem zákona, při specifikaci výroby a distribuce drog ve vztahu k osobám mladším 18 let potažmo ve vztahu k osobám mladším 15 či 14 let, kdy to bylo vlastně v jakémkoli množství. A teď navrhovatel předkládá specifikaci naprosto přijatelnou a řešící všechny naše připomínky, které jsme měli.

Co mne však trápí, je poslední odstavec současného § 187 a mám tím na mysli mezinárodní organizovaný obchod s drogou. Je to skutková podstata, která rovněž zůstává v rámci navrhované rekodifikace, ale bohužel tam zůstává 15letá trestní sazba. Já vám hned řeknu proč. Jako státní zástupce jsem žaloval asi pět věcí, které skutečně padaly do mezinárodního organizovaného zločinu. Měl jsem možnost při svých zahraničních cestách, kde jsem jezdil v rámci právní pomoci zprostředkované vyslýchat svědky a jejich pachatele, kdy například německá právní úprava je podstatně přísnější.

Já to vždycky přirovnávám k životní situaci. My jsme měli třeba případ Václava Novotného Urbana, teď se o něm znovu mluví, když on žaluje usvědčující svědky a chce po nich peníze. Ale v podstatě to byl člověk, který organizoval dovoz čistého kokainu, tedy hydrochloridu kokainu ve velmi dobré čistotě z Kolumbie do České republiky prostřednictvím dalšího Kolumbijce, který byl chycen, pak byl postaven před soud. V té době Václav Novotný Urban stále byl ještě v Kolumbii. Já jsem mu tehdy navrhoval v rámci trestní sazby 10 – 15 roků, tomu Kolumbijci 11 roků trestu odnětí svobody, které dostal, a já jsem se vzdal odvolání. Novináři se mne ptali, proč to dělám zrovna já, takový přísný, který jsem se vždycky odvolával v takových věcech.

Já jsem jim říkal, proto, že doufám, že Václav Novotný Urban bude vydán kolumbijským státem a v tu chvíli on by měl dostat 33 let. Protože on je tím hlavním organizátorem, on je ten, který to všechno zařídil. Samozřejmě jsem věděl, že je 15letá trestní sazba, zkrátím to. Šlo o 60 kilogramů čistého hydrochloridu kokainu, což je cena zhruba 350 miliónů korun. Nejméně 2 325 000 účinných dávek kokainu a takřka 40 000 dávek letálních, čili smrtelných. V tu chvíli já jsem před sebou viděl drogově závislé občany, ale i děti, a viděl jsem i mrtvé děti. Jakoby, obrazně. V tu chvíli skutečně 15letá trestní sazba je pro mne nepřijatelná.

Já jsem to říkal už kdysi a teď využívám toho, že jako senátor mám možnost to říci nahlas a tak, aby to bylo zaznamenáno.

Tedy Václav Novotný Urban dostal 14,5 roku do věznice s ostrahou, já jsem se odvolal, protože jsem mu na letišti slíbil 15 a nemá se lhát. A navíc jsem byl přesvědčen, že 15 on si zaslouží. Vrchní soud v Praze tehdy zpřísnil typ věznice, ale současně konstatoval, že 14,5 roku je vlastně jakoby maximální trest. Protože co kdybychom soudili do budoucna někoho závažnějšího. Takže on tam nechal půl roku

pro ty závažnější organizátory nejzávažnější drogové trestné činnosti. Takže budeme se zřejmě posouvat na 14 a $\frac{3}{4}$ až někdo skončí s 15letým trestem.

Já velmi prosím, aby tato záležitost byla zvážena. Zpřísníme-li skutečně nejzávažnější formy trestné činnosti, respektive jejich postih, pojďme se podívat i na tuto záležitost, protože třeba ze stejné hlavy trestný čin obecného ohrožení v úmyslné formě má možnost uložení výjimečného trestu. Pokud ne výjimečný trest, tak bylo-li by možné, a přimlouvám se, myslím si i za státní zástupce i za soudce, aby oni měli možnost skutečně rozlišit společenskou závažnost a ohrožení i třeba našich dětí nebo v mém případě možná do budoucna i vnoučat. A byla tam třeba 20letá trestní sazba jako horní hranice.

Jinak ještě věcnou připomínku k panu senátorovi doktoru Drymlovi. Víte, sprejerství je v novém návrhu rekodifikace, dá se najít v § 228 odst. 2 navrhovaného trestního zákoníku. Ono možná tím, že bylo přeřazeno z naprosto nelogické skutkové podstaty správně pod poškozování cizí věci, tak nám to asi vypadlo. Ale věřte, že je, a i kdyby nebylo, tak se dá stejně postihnout jako poškozování cizí věci.

Závěrem, s trestním zákoníkem pracuji již 30. rok a i jako lektor, tzn. jako učitel na všech stupních včetně vysoké školy. Já osobně na nový trestní zákoník čekám 15 let velmi netrpělivě. Podle mého názoru je předkládaná velmi moderní, přehledná, ale hlavně srozumitelná právní norma, a to nejen pro orgány činné v trestním řízení, ale i pro nás pro občany. A já mám osobně obavu, že pokud by nebyl přijat Senátem dnes a byl by vrácen s jakýmkoli pozměňovacími návrhy, setkáme se s ním skutečně až za několik let.

Takže sám za sebe a doufám, že i za své kolegy ze senátního klubu ČSSD, říkám, že ano. Budou-li přijaty, a já vůbec o tom nemám pochybnosti, budou-li přijaty další části jakési novely, tak jsem velmi pro a prosím, abyste se tím zabývali. Já vám děkuji za pozornost, a omlouvám se, jestli jsem nudil.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Mohu za sebe říci, že jste určitě nenudil. Dále je přihlášena paní místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková. Pak se o slovo přihlásili senátoři: Nenutil a Štětina.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Vážený pane předsedající, pane ministře, paní senátorky, páni senátoři, dovoluji si podívat se na předkládaný kodex podívat z trošičku obecnějšího hlediska.

Vnímám trestní zákon jako zhmotnělou hierarchii hodnot, zobecnění morálky společnosti. Říká v podstatě, co je nepřípustné, co společnost není ochotna tolerovat, a vytváří nástroje jak takovéto chování vymoci.

Je pravda, že i zde se projevuje vidění světa podle politických proudů. Ale základem takovéto normy podle mého názoru musí být společenský konsensus. A k tomu nám bohužel již nestačí pouhé desatero.

Práce na této normě probíhala, jak už zde bylo řečeno, 15 let. Ucelený kodex předložila sociálně demokratická vláda, pokud si dobře pamatuji, někdy v roce 2004. Dobře si pamatujeme, že tehdy byl vrácen Senátem do Poslanecké sněmovny, protože jsme nebyli ochotni tolerovat promlčitelnost nebo beztrestnost toho tzv. tunelování.

Protože se jednalo o konec volebního období, tehdejší návrh trestního zákona tzv. spadl pod stůl. Prostě PS už náš návrh nepřijala ani nepřehlasovala. Nicméně současnost, tedy současný návrh je výsledkem dlouholeté práce. A to práce samozřejmě ministerstva, ale hlavně práce odborníků. V této věci byl už zde vzpomenut profesor Šámal.

My nechceme, aby opět tato práce šla vniveč. A proto ho podpoříme i s výhradami. Jedna z těch výhrad byla hranice trestní odpovědnosti 14 nebo 15 let.

Já si k tomu dovolím připomenout, že existuje zákon 218/2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže. Na tomto zákoně je podstatné to, že vytváří systém přístupu k mládeži v oblasti práva včetně institucionálního zakotvení řešení těchto problémů. A za druhé, že zákon č. 218 zakotvuje skutkovou podstatu trestných činů, a to ve dvou věcech. Za první odpovědnosti dospělého, tedy porušení povinnosti péče o osobu mladší 18 let, a dále svádění osoby mladší 18 let k pohlavnímu styku za úplatu.

Já to zde připomínám proto, že my v podstatě nemusíme řešit problém snižování hranice trestní odpovědnosti na 14 let, protože do vysoké míry je řešen již zmíněným zákonem, který jsme tehdy velmi přivítali, protože spojoval v sobě to, co u dětí a mladistvých je potřeba spojit. To znamená nejenom ten trest, nejenom represí, ale také výchovnou stránku věci a jakousi prevenci do budoucna vůči recidivě.

Jsem hluboce přesvědčena o tom, že snížení hranice nic neřeší, naopak, celou záležitost výrazně komplikuje, tak jak o tom proběhly v médiích diskuse jak mezi odborníky na trestní právo, tak pedagogy a sexuology, a pan ministr o tom již mluvil. Znakem dospělosti je odpovědnost a jako pedagog říkám, že dnešní mladí lidé, dnešní děti možná vědí mnohem více, než jsme věděli my nebo naši předchůdci. Ale – a to se dá dokázat – nejsou sociálně zralejší. Naopak, jejich sociální zralost se posouvá spíše nahoru. Je tedy skutečně nutná trošička jiná forma zacházení.

Já se přimlouvám za to, abychom dětem nebrali zbytečně a předčasně jejich dětství, a to i ve vztahu k sexuální odpovědnosti. A spíše zdůrazňovali onu odpovědnost a vztah sexuality k vyšším citům. Bylo zde řečeno, že mnozí mladí takoví jsou a vnímají to. A já si myslím, že my bychom jim to skutečně brát neměli.

O dalších problémech zde hovořil pan senátor Antl. A to velmi fundovaně a podrobně. A já chci jeho návrhy, které zde byly vzneseny, podpořit v příštím jednání, jak o tom zde také již bylo hovořeno. Myslím si, že musíme využít prostor, který dává legisvakance tohoto návrhu tohoto kodexu, abychom některé věci ještě opravili. Nicméně přiznávám, že je mi v této chvíli trošičku líto, že tento kodex nepředkládá sociálně demokratický ministr. Ale to je prostě demokracie. A chci tedy panu ministrovi velmi poděkovat za práci, za to, že tu skutečně dlouholetou práci dotáhl do konce, a poblahopřát mu k tomu. A ráda tento návrh podpořím i s těmi výhradami, o kterých zde bylo řečeno. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní místopředsedkyně. Slovo má pan senátor Miroslav Nenutil. Po něm promluví pan senátor Štětina.

Senátor Miroslav Nenutil: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, pane zpravodaji, dámy a pánové, hned na začátek podotýkám, že nejsem právník, nicméně v právnickém prostředí se pohybuji a návrh trestního zákoníku jsem s mnohými advokáty a soudci diskutoval. Téměř všichni jej vítali v poloze, v jaké je navrhován a téměř od všech jsem slyšel otázku, proč tento trestní zákoník slučuje trestní odpovědnost s věkem poškozeného. Nejmarkantnější je to snad v paragrafech 146 a 149, nebude je citovat, není problém si je najít. Jestliže se snažíme vytvořit kodex, který bude chránit občana a zvyšovat pocit naší bezpečnosti, promiňte mi, pane ministře, ten výraz, pak mi to připadalo tak, že když byla snaha snížit trestní odpovědnost z 15 na 14, pak všude, kde v současném trestním zákoníku je patnáctka, napsala se čtrnáctka. Nechci to zjednodušovat, ale buďte tak laskaví a při

slibu pana ministra, že v prvním pololetí letošního roku podá ještě nějakou novelu, nezapomeňte na věk poškozeného.

Jinak dodávám, že sám za sebe nemám vůbec žádný problém hlasovat pro zachování věku trestní odpovědnosti, ale znovu podotýkám, nepleťme si věk trestní odpovědnosti s věkem poškozeného. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Pan senátor Štětina má slovo, už přichází.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře. Já bych rád vaším prostřednictvím, vážený pane předsedající, odpověděl paní senátorce Gajduškové na její prosbu o omluvu. Na vysvětlení bych chtěl dodat, že si vážím historické role sociální demokracie, jejího 130letého setrvávání v politickém životě naší země a chtěl bych upozornit na to, že jsem sympatizantem, byť ne voličem sociální demokracie. V tom, co jsem tady říkal, jsem poukázal na to, destruktivním prvkem není sociální demokracie sama, ale touha po moci vašeho pana předsedy a vaše spojení s Komunistickou stranou Čech a Moravy. To je všechno. Pokud bych se měl někomu omluvit, tak bych se musel omluvit panu předsedovi, ale to by na mně musel chtít. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Pane senátore, já musím konstatovat podle § 64 odst. 4, že jste se evidentně odchýlil od projednávané věci, ale už se stalo, takže se ptám, kdo se dále hlásí do rozpravy? Nikdo, takže rozpravu končím a ptám se pana navrhovatele, chce-li se vyjádřit k obecné rozpravě. Určitě chce, jsme na to zvědaví. Pane ministře, prosím.

Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, já se vyjádřím relativně stručně, byť těch poznámek tady byla řečena celá řada, ale děkuji za debatu, která tu proběhla. Zvláště chci poděkovat panu zpravodajovi za velmi fundovaný přístup. My jsme několikrát konzultovali i mimo oficiální jednání výboru a pléna otázky spojené s trestním zákoníkem právě s panem zpravodajem a je faktem, že jeho přístup k tomuto návrhu byl nadstandardní, a já za to za ministerstvo velmi děkuji, protože tento zákon si to určitě zaslouží.

Nebudu se zde vyjadřovat k věkové hranici, protože je to opravdu téma, které má politický náboj, nijak jej nesnižuji. Kdo má zájem, jsou zde namnoženy některé posudky k nahlédnutí, abychom uklidnili diskusi. Jak jsem řekl, budeme se o tom dále bavit. Osobně bych vnímal jako ideální jakýsi kompromis à la německý model, kdy zkrátka třeba necháme věkovou hranici, ale dáme možnost rodičům žalovat toho, kdo v konkrétním případě bude mít za určitých podmínek soulož s osobou mladší 16 let. To je německý model. Je tam 14 let, ale pokud někdo využije právě nezralosti, dospělý člověk, a spí s osobou mezi 14 a 16 lety, rodiče mohou v konkrétní věci podat žalobu. To je jedna z možností, bavme se o tom, jak to s tím případně dál uděláme. Anebo to en bloc zvedněme na 15, já v tom také nevidím problém, ale chtěl bych najít jakýsi kompromis.

K tomu, co zde bylo řečeno: Hodně se zde hovořilo o samotném trestání. Chci říci, že snahou bylo, připravit takový trestní zákoník, a já nevím, jestli proti textu, který tady byl projednáván v minulém volebním období, v 70, 60, 90 procentech, on byl celý znovu prodiskutován, mnoho věcí tam bylo upraveno, ale ta původní kostra byla šámalovská; a Šámal to také v tomto směru předělával, doplňoval. Ale filozofií bylo

najít jakýsi kompromis, konsensus v zásadě všech demokratických stran, které jsou zúčastněny na dění v Parlamentu. A tomu také odpovídá ona trestní politika.

Takže na jedné straně tady byla kritika, že zůstaly některé hospodářské trestné činy – ano, zůstaly, abychom našli kompromis. Na druhé straně jsme snížili trestnost některých hospodářských trestných činů z 12 na 10, ano, snížili, protože jsme chtěli najít kompromis mezi těmi, kteří by polovinu hospodářských trestných činů úplně vypustili nebo hodně omezili, mezi které třeba patřím já, a mezi těmi, kteří by zavedli další hospodářské trestné činy a ještě to zpřísnili.

Takže snaha byla – a já myslím, že to je ta cennost, že nikdo není asi úplně spokojen, každý to subjektivně cítíme trochu jinak, ale v zásadě jsme dosáhli jakéhosi společenského konsensu na tom, jak má vypadat trestní politika v této zemi. A to já považuji za nesmírně hodnotné. Pokud následně předloží zástupci pravice nebo levice, až to bude přijaté, v dalších letech novelu, která třeba odchýlí, zpřísní určitou věc nebo naopak zmírní, to je samozřejmě možné. Ale základ, který dneska schvalujeme, to základní pletivo, základní materie by měla být pokud možno konsensuální a měla by odrážet pohled na to, jaké mají být trestní sankce v České republice.

Několikrát zde v některých vystoupeních zazněl náznak toho, že když už zpřísníme u některých trestných činů, že to má prvek populismu. V žádném případě! My se přibližujeme standardní Evropě. A standardní Evropě se přibližujeme také v některých naopak mírnějších sankcích. Neoznačil bych se za populistu, když veřejnosti říkám, že dvacet tisíc vězňů je moc, musí jich být méně. Víte sami, že to obtížně lze veřejnosti vysvětlit. Veřejnost to obtížně bude skoušávat a my všichni jsme povinni jí to vysvětlit, proč je třeba domácí vězení a proč dvouleté domácí vězení může mít lepší efekt než půlroční trest odnětí svobody. To je povinností nás všech, poslanců, senátorů, ministrů, vysvětlovat veřejnosti, v čem tkví ten kámen úrazu, že to není tak jednoduché.

Takže já bych nehledal populismus v podobě, jak se mění sankce u jednotlivých skutkových podstat. Snaha byla za prvé najít konsensus, za druhé přiblížit se Evropě a vycházeli jsme z komparace, jak to mají jiné státy.

Co se mi líbilo a s čím velmi souhlasím a vážím si připomínek pana zpravodaje, protože byly více odborné a méně politické, a o to více se jimi budeme zabývat, to mu mohu slíbit, je třeba otázka onoho absolutního doživotí. S tím souhlasím. To je téma, které musíme znovu prodiskutovat, to znamená, zda je možnost či není možnost propustit dotyčného, kterému byl uložen doživotní trest.

Chci říci, že ministerstvo na to pamatovalo a právě proto že u detenčních ústavů jsou na prvním místě zmiňovány kategorie nenapravitelných vrahů, když to takto řeknu, osob, které by v zásadě doživotně měly být umístěny, ale po uplynutí trestu právě do detenčního ústavu. To znamená, izolace takovýchto nenapravitelných osob na doživotí je podle mne nutností. Tady souhlasím s panem zpravodajem. Bavme se o tom, a to není na dnešní plenární diskusi, já jsem připraven o tom se bavit, jestli úpravy v rámci detenčních ústavů, ochranná opatření na doživotí, jsou dostatečná, anebo jestli zavedeme absolutní doživotí. Nebráním se tomu, jenom říkám – my o tom víme, myslíme na to a bavme se, zda instrument ochranného opatření je dostatečný nebo není. Takže souhlas.

Stejně tak souhlasím s tím, prodiskutovat zpřísnění u mezinárodních dealerů drog. To je věc, která by měla mít alternaci, případně možnost výjimečného trestu, a to doplníme, v tom nevidím problém. Určitě se na to podíváme.

U hospodářských trestných činů jsem vysvětloval svůj přístup, zkrátka se na to dívá každý trochu jinak. Pro mě je klíčové, že jsme tady dosáhli konsensu.

Pokud někdo navrhne jednou zpřísnění, zvýšení, je to jeho právo a pak o tom Parlament případně samostatně jedná.

Několikrát tady byly zmiňovány otázky podmíněného propuštění, tam obecně zpřísnujeme a zpřesňujeme pravidla. U závažných trestných činů půjde o možnost propustit až po dvou třetinách trestu proti současné polovině. Navíc chceme, a to je ještě možná větší problém v praxi, se zabývá tím, jak lépe specifikovat podmínky, za kterých může být dotyčný podmíněně propuštěn. Protože bohužel je zákonná úprava v tomto směru velmi obecná a úprava, kterou máte, to zpřesňuje. A hlavně každý soudce a soud to soudí úplně jinak. Pak jdou takové pověsti, že „z této věznice se lépe podmíněně dotyčný dostane, protože tamní soudce to soudí benevolentně“, a naopak, že jsou věznice „z kterých se podmíněně dostane mnohem obtížněji“. Což je samozřejmě špatně. My na to reagujeme tím, že jsem několikrát upozornil předsedy soudů, že je třeba na soudce tlačit, aby pokud možno unifikovali praxi. My jako ministerstvo na to musíme reagovat tím, že v zákoně tomu dáváme lepší vodítko.

Sprejerství – k tomu, co bylo řečeno panem senátorem Drymlem, dodávám, že § 228 odst. 2 přesně mívá na sprejerství. Jinými slovy, dotyčný bude odsouzen za poškození cizí věci, pokud poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou. Takže tady je to zmíněno. Zdůrazňuji, že to je jakási úlitba těm, kteří sprejerství chtějí takto explicitně posuzovat, že zákon by si s tím uměl poradit podle mě i v případě obecného poškození cizí věci, ale uznávám, že to je téma, které je společensky velmi citlivé. Takže je to taková kvalifikovaná skutková podstata. Na druhou stranu si uvědomujeme, že to, jak byla implantována do platného trestního práva kauza sprejerství, nebylo to něco, na co by měl být zákonodárny sbor hrdý. Bylo to tam zařazeno na základě populistického poslaneckého návrhu. Ta sazba nebyla adekvátní v míře ostatních závažných trestných činů. Takže tady si řekněme, že to, že toto trestní zákon speciálně obsahuje, už je dostatečná úlitba těm, kteří by „sekali ruce“ sprejerům, když to přeženu. Bylo to maximum možného, na co jsme dosaženého konsensu mohli dojít. Jinými slovy, tím říkám, a odpovídám na dotaz, nijak polemicky, pouze to konstatuji, že se tím zpravodaj ústavně-právního výboru v Poslanecké sněmovně a ústavně-právní výbor v Poslanecké sněmovně podrobně zabýval a řešil to a došel k takovému konsensu, protože shodou okolností autor té rozsáhlé a tvrdé novely je v současné době ten autor, který navrhl snížení z 15 na 14, poslanec Chytka, který sedí v ústavně-právním výboru a s tou otázkou tam přišel. Takže autoři té tvrdé úpravy jsou s tím spokojeni. Tím odpovídám na dotaz těm, kteří by to chtěli ještě nějak jinak. Vidíte, že jsme ten problém nepodcenili.

Pokud jde o 14 – 15, už jsem to několikrát zmiňoval. Jak říkám, je to poslanecký návrh. Z vlády odešlo 15 let. Pokud se téma věku otevře – to byl dotaz pana kolegy z našeho kraje – jako že se otevře, slíbil jsem to, budeme tam řešit i věk, opět s tím souhlasím. Upozornila shodou okolností na to jedna soudkyně v jedné televizní debatě, kde jsem byl, že je třeba věkové hranice en bloc v trestním právu řešit globálně, to znamená, jak u trestní odpovědnosti, tak u sexuální svobody, tak u poškozeného, respektive oběti trestného činu. Tam jde o to, kdy je to vnímáno kvalifikovaně, kdy je obětí dospělý člověk a kvalifikovaně, tedy tvrději je postihován ten, kdo takto spáchá trestný čin vůči oběti mladší 15 let. Předpokládám, že to měl na mysli pan senátor, zůstane-li 14, musí toto logicky na 14, nezůstane-li, bude-li 15, necháme 15. Ale budeme to posuzovat globálně, aby to mělo jednotnou úpravu.

Takže tolik jenom stručně na některé vaše podněty. Nechci to tady dál pitvat, protože uznávám, že ne každého může zajímat obecná diskuse právníků nad konkrétními instituty trestního práva. Ale jak cítíte, většinu těch témat jsme řešili.

Jsem také velmi rád, a za to děkuji panu zpravodajovi, že on jako praktik se ztotožňuje s tím, jak jsme se popasovali s materiálně formálním pojetím trestného činu, nebo dneska spíše s formálním pojetím trestného činu, které obsahuje výrazně interpretační materiální korektiv, použijí-li takového hrozného slovního spojení. Jsem rád, že jako praktik a příznivec jasné represe v jasných případech souhlasí, že tak je to správné. Já s tím také souhlasím. Musíme se zaměřit na to, abychom státní zástupce, soudce, vnitro a policii dostatečně vyškolili, jak s tím korektivem nakládat, tak aby to nevedlo k tomu, že soudy budou soudit případy, které budou mít minimální společenskou škodlivost. Zkrátka a dobře, takové případy musí odchytil policie a státní zastupitelství, nikoliv samotný soud. To by vedlo k zbytečnému přetížení soudů.

To je asi všechno, co jsem chtěl říci. Mám tu ještě dalších asi deset poznámek, ale nechci vás s tím v tuto chvíli zatěžovat. Jak jsem řekl, jsme připraveni o věcech se dále bavit. Vnímám jako klíčové to, že většina z vás cítí, že jsme se tím velmi zabývali během posledních dvou let, každý bod jsme x-krát diskutovali. Snažili jsme se za každou cenu u těch věcí najít pokud možno nějakou základní, elementární shodu. Doufám, že vaše hlasování toto potvrdí, že jakási shoda zde byla dosažena.

Nikomu nemá připadat, že kompromis je ideální, ale má vyhovovat všem. Tak to aspoň já cítím a prosím, takto k tomu přistupujte.

Dámy a pánové, mé závěrečné slovo končí tím, čím jsem končil ve svém úvodu.

Dámy a pánové, v této historické chvíli vás prosím o podporu trestního zákoníku, který alespoň podle mého názoru, a doufám, jak jsem slyšel, že i podle vašeho názoru z různých vystoupení, je v zásadě kompromisem politické reprezentace a doufám i občanů nad tím, jak má vypadat moderní trestní právo v moderním demokratickém právním státu. Prosím vás tedy o podporu tohoto návrhu zákona, a jak jsem řekl, jsem připraven následující rok využít k tomu, abychom ten text dále doladovali. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane navrhovateli. Nyní má možnost zpravodaj garančního výboru, vyjádřit se k proběhlé rozpravě. Pane zpravodaji, prosím.

Senátor Miroslav Antl: Vážený pane předsedající, budu velmi stručný. V obecné rozpravě vystoupilo osm senátorů plus Antl, takřka všichni diskutovali ke snížení hranice trestní odpovědnosti. Pan senátor Slavotínek za klub KDU-ČSL, jak jsem pochopil, vzal návrh na doprovodné usnesení zpět. To znamená, že nám zůstává jediný návrh, a to návrh zákona schválit, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky.

Jinak úplně závěrem bych chtěl poděkovat panu ministrovi spravedlnosti za velice korektní a vstříčný přístup a panu profesoru Šámalovi, kterého tam vidím, za skutečně velice dobrou práci.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane zpravodaji. Nám nezbyvá než přistoupit k hlasování. Po znělce budeme hlasovat.

Konstatuji, že byl podán návrh, **schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.** Dále konstatuji, že v sále je přítomno 76 senátorek, resp. senátorů, což znamená, že kvórum je 39.

Hlasujeme o tom, zda schválíme návrh zákona.

Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte, prosím, ruce a hlavně stiskněte tlačítko ANO. Děkuji vám. A nyní vy, kteří jste proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Hlasování pořadové číslo 4 končí. **Skončilo schválením návrhu zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.** Závěrečné skóre: 76 přítomných, kvórum 39, pro 74, proti jeden.

Blahopřejeme navrhovateli, děkujeme panu zpravodaji a ještě jednou na tribunu – uznání autorovi zákona. Projednávání tohoto bodu skončilo. (Potlesk.)

Postoupíme k projednání dalšího bodu této schůze, kterým je

Návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 12**. Prosím opět pana ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila, aby nás seznámil s návrhem zákona. Prosím.

Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil: Dámy a pánové, dovoluji mi, abych poděkoval za mimořádnou podporu, kterou trestní zákoník získal, protože je nebývalé, že absolutní většina, 74 senátorů, podpořila tento kodex. Myslím si, že je to pro kvalitu a stabilitu trestního práva hmotného v České republice mimořádná záležitost a já za občany České republiky děkuji.

Dovoluji mi nyní, abych velmi stručně odůvodnil doprovodný zákon, který je v zásadě technickou novelou. Jestliže jsem u návrhu trestního zákoníku mluvil podrobně, tak zde budu opravdu hovořit pouze stručně, a uvedu, že tato norma reaguje na to, že musíme nový trestní zákoník „implementovat“ do platného právního řádu. A proto novelizujeme ty zákony, které je nutno novelizovat tak, aby nový trestní zákoník mohl být v praxi bez problémů aplikován a jeho přijetí nečinilo žádné praktické problémy. Budu pouze konstatovat, že nejvíce je upravován a novelizován trestní řád, kde úpravy se týkají toho, že za prvé přijímáme nové pojetí trestného činu, že přecházíme k formálnímu pojetí trestného činu společně s materiálním korektivem. Dále se úpravy týkají toho, že do budoucna dělíme trestné činy na přečiny a zločiny. Tedy zásadně jde o nejen o terminologickou změnu, ale i o změnu procesní. Protože právě rozdělení na zločiny a přečiny má vliv na to, jak procesně bude postupováno při „vyřizování“ těchto dvou druhů typu trestných činů. A takto mohu popisovat i další věci. Důležitou součástí je ta část, která reaguje na Chytkův návrh snížení věkové hranice trestní odpovědnosti z 15 na 14 let.

Toto jsou asi hlavní důvody, proč přijímáme doprovodný zákon a já vás prosím o jeho přijetí, protože bez přijetí doprovodného zákoníku by nový trestní zákoník, byť získal takovou mimořádnou podporu, v praxi mohl být jen velmi obtížně aplikován. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane navrhovateli. Prosím, zaujměte opět místo u stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona ÚPV. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 12/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Miroslav Antl a toho nyní prosím, aby nás se zpravodajskou zprávou seznámil. Prosím.

Senátor Miroslav Antl: Vážený pane předsedající, vážené dámy kolegyně, vážení pánové kolegové senátoři, velmi stručně.

My jsme projednali v ÚPV i tento doprovodný, respektive změněný zákon. Snad jediná připomínka, která padla, je k institutu spolupracujícího obviněného.

Chtěl bych tady zdůraznit, že jako prastarý praktik tento institut, byť ne vždy má kladnou odezvu, vítám, protože formulace, která tam je, říká, že musí to úplné doznání pachatele, o jeho neměnnou, pravdivou, řekl bych – přínosnou výpověď usvědčující členy organizovaného zvláště závažnou činnost či ve prospěch takové skupiny. V případě, že takový pachatel, resp. obviněný nedodrží tyto podmínky, tak mu statut bude odňat. Ostatně je to pak zohledněno v polehčujících okolnostech.

Jinak ještě to zásadní – to je opět korektiv, který se nám promítá procesně. Už jsem se k němu vyjádřil. Nebudu vás s tím zdržovat. V podstatě závěr ÚPV, který na své 4. schůzi, konané dne 6. 1. 2009 k návrhu zákona o znění některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku, tj. senátní tisk č. 12 – doporučil Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona schválit, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. V tomto smyslu navrhuji hlasování o schválení předmětného návrhu, pane předsedající.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Prosím, posadte se rovněž ke stolku zpravodajů.

Ptám se, zda někdo navrhuje – ve smyslu § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Nikdo takový v Jednací síle není.

Zahajuji obecnou rozpravu. Kdo se, prosím, hlásí do obecné rozpravy?

Pan senátor Jan Horník. Prosím, pan senátor Jan Horník má slovo.

Senátor Jan Horník: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, chtěl bych se jenom krátce zmínit o problematice obnovy řízení, která je řešena ustanovením týkající se příslušnosti soudu, nikoliv tedy soudce – v § 281, odst. 2 trestního řádu – není v předkládaném materiálu řešeno.

Praxe je taková, že o povolení obnovení řízení rozhoduje v zásadě tentýž soudce, který rozhodoval v dané věci původně, a u takového soudce je riziko, že podlehne snaze obhajovat svá původní rozhodnutí, a to bez ohledu na povahu nových skutečností, což se děje v mnoha případech. Římské právo říká, že je lepší zprostit 10 viníků, než odsoudit jednoho nevinného, což nám v některém konkrétním případě může znít až nelibě, a nemusí se nám to líbit. Ale v podstatě jde o důslednou realizaci principu presumpce nevinny. A to by pro nás mělo být mnohem důležitější, než argumentace, že soudce, který původně soudil danou věc, daný spis zná. Je nedostatek soudců, a noví soudci se budou muset s věcí znovu seznámit. Naopak právě tento postup by umožnil mnohem důslednější uplatnění principu přezkoumání původního rozhodnutí.

V rámci tohoto projednávaného tisku č. 12 nechci předkládat k této záležitosti žádný pozměňovací návrh. Ale chci požádat pana ministra, aby se ministerstvo spravedlnosti začalo tímto problémem vážně zabývat a aby připravilo v solidním časovém horizontu návrh takové zákonné úpravy, která by tento problém vyřešila, a tím došlo k dalšímu posunu ve zkvalitnění našeho soudnictví. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Kdo se dále hlásí do obecné rozpravy? Nikdo. Obecnou rozpravu končím. Pane navrhovateli, chcete se vyjádřit k obecné rozpravě?

Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil: Já jenom jednu větu. Děkuji za podnět pana senátora Horníka, podíváme se na to.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Pane zpravodaji garančního výboru, prosím, chcete-li, vyjádřete se k proběhlé rozpravě.

Senátor Miroslav Antl: Jenom potvrzuji, pane předsedající, původní návrh – tzn. schválit v postoupeném znění.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Takže víme, o čem budeme hlasovat po znělce.

Budeme hlasovat o návrhu ústavně-právního výboru na schválení návrhu zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Byl podán návrh. V sále je přítomno 67 senátorek, resp. senátorů, kворum je 35. Kdo jste, prosím, pro tento návrh, zvedněte ruku, a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji vám. Kdo jste proti, stiskněte tlačítko NE, a zvedněte ruku.

Návrh byl schválen. Nakonec bylo přítomno 68 senátorek a senátorů, tzn. kворum bylo 35. Nikdo nebyl proti. 63 hlasů bylo pro. Návrh byl schválen. Projednávání tohoto bodu skončilo. Můžeme se rozloučit s panem ministrem spravedlnosti. Oznamuji vám, že chceme jednat po dohodě. Pan ministr ještě chce říci něco, než odejde. Prosím.

Ministr spravedlnosti ČR Jiří Pospíšil: Dámy a pánové, velmi se omlouvám u paní senátorky Müllerové – je několik kopií odborných posudků, které se dotýkají věkové hranice. Kdo má zájem, je to k dispozici, abychom dále mohli pokračovat nad diskusí, kterou jsem slíbil a která by měla mít odborný a věcný charakter. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Po dohodě za tímto předsednickým stolkem skončím dopolední jednání ve 12.30 hod., protože ve 14.00 hod. vystoupí před Senátem předseda vlády. Ale do 12.30 hod. bychom ještě mohli stačit projednat jeden nebo dva body.

Zahajuji projednávání v pořadí třetího bodu této schůze, kterým je

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 2. září 2008 v Praze

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 326** a uvede jej místo ministra financí Miroslava Kalouska ministr kultury Václav Jehlička. Tomu nyní uděluji slovo. Prosím, pane ministře.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: Dobrý den, vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Myslím si, že bychom mohli projednat i více bodů před půl jednou, proto se budu snažit být úsporný.

Předkládám Senátu Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Protokol mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic. Sjednáním tohoto protokolu bude investiční dohoda s Moldavskem z roku 1999 uvedena do souladu se závazky vyplývajícími z členství ČR v EU.

Povinnost harmonizovat mezinárodněprávní závazky, do kterých ČR vstoupila před svým členstvím v EU, s komunitárním právem vyplývá z článku 307 Smlouvy o založení Evropského společenství. Evropská komise v souvislosti se změnou všech dohod o ochraně investic, které ČR uzavřela před svým vstupem do EU s třetími státy, odsouhlasila vzorové harmonizační klauzule, které zajistí slučitelnost těchto dohod s komunitárním právem.

Jedná se tedy vlastně o to, že postupně se musí všechny mezinárodně právní závazky tohoto druhu dát do souladu s komunitárním právem. Smlouvu s Moldavskem jsme podepsali před naším vstupem do EU a proto je nutno ji změnit takto:

V článku 3 – Národní zacházení a doložka nejvyšších výhod – se stávající odstavec 3 dohody nahrazuje novými odstavci 3 až 5, kterými se rozšiřuje výjimka ze závazků národního zacházení a doložky nejvyšších výhod. Na základě těchto ustanovení nebude ČR povinna poskytovat moldavským investorům a jejich investicím lepší zacházení, které jako člen EU poskytuje investorům ostatních států EU nebo subjektům ze třetích zemí na základě mezinárodních smluv uzavřených mezi EU a příslušným třetím státem.

Na úvod článku 6 – Převody – se vkládá text: na jehož základě bude Česká republika jako člen Evropské unie oprávněna provádět opatření Rady a omezit volný pohyb kapitálu vůči Moldavské republice, pokud např. hrozí vážné potíže pro fungování Měnové a hospodářské unie.

Dále se do dohody vkládá nový článek 10 – Základní bezpečnostní zájmy – na jehož základě budou obě smluvní strany oprávněny přijímat kroky na ochranu svých základních bezpečnostních zájmů, mezi které patří mj. ochrana mezinárodního míru, bezpečnosti a veřejného pořádku. V případě České republiky budou mezi bezpečnostní zájmy zahrnuty také zájmy, které vyplývají z jejího členství v EU.

Doporučuji, aby Senát vyslovil s ratifikací Protokolu souhlas. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane ministře. Prosím pěkně, zaujměte místo u stolku zpravodajů.

Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 326/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Tomáš Jirsa. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 326/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Vítězslav Jonáš. A toho nyní prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Vítězslav Jonáš: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Myslím si, že podstatu tohoto senátního tisku kolega senátor a zároveň ministr a předkladatel nám sdělil dostačujícím způsobem, abychom pochopili, o co se jedná. A proto bych jenom doplnil, že předkládaný Protokol je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky. Protokol spadá do kategorie smluv prezidentských, k jeho vstupu v platnost je tedy nutné schválení Parlamentem ČR a ratifikace prezidentem republiky. Protokol vstoupí v platnost 90. dnem od data druhé notifikace informující o splnění vnitrostátních požadavků nezbytných pro vstup Protokolu v platnost. Uzavřený a prováděný Protokol nebude mít bezprostřední dopad na státní rozpočet.

A hned bych vás seznámil se závěry usnesení výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Tento výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací Protokolu mezi ČR a Moldavskou republikou o změně Dohody mezi ČR a Moldavskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaného dne 2. září 2008 v Praze, určuje zpravodajem výboru k projednání na schůzi Senátu mne a pověřuje předsedu výboru senátora Jana Hajdu předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Je to zpráva jenom za váš výbor, nebo je to zpráva společná?

Senátor Vítězslav Jonáš: Jenom za náš výbor.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Ptám se vás proto, že tady nevidím pana senátora Jirsu.

Senátor Vítězslav Jonáš: Nicméně k tomu bych mohl říct, že výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost k tomuto tisku přijal také souhlasné stanovisko.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Ano, to my všichni máme před sebou. Ale teď nevím, jak situaci řešit. Není zde předseda výboru. Není naším zvykem přeskakovat tyto situace.

Proto vyhlásím onu přestávku, kterou jsem chtěl vyhlásit ve 12.30 hod. Není tu nikdo, kdo by za výbor zprávu podal. (Hlásí se senátor Tomáš Töpfer.) Pane místopředsedo, prosím.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážené dámy, vážení pánové, já zastoupím pana senátora Jirsu, který je omluven, je na zahraniční cestě.

Náš výbor přijal usnesení, kterým doporučuje Senátu Parlamentu ČR dát souhlas k ratifikaci tohoto Protokolu.

Děkuji mockrát.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Vaše slovo jako místopředsedy nám samozřejmě stačí.

Mohu tedy otevřít obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Nikdo, obecnou rozpravu končím a budeme hlasovat o jediném návrhu, který byl podán, a sice o návrhu usnesení: Senát dává souhlas s ratifikací.

Přivolám nepřítomné kolegyně a kolegy k hlasování. Budeme **hlasovat o návrhu usnesení, které zní: Senát dává souhlas k ratifikaci Protokolu mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaného dne 2. září 2008 v Praze.**

O tomto návrhu usnesení dávám hlasovat. Kdo jste pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo jste proti, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE.

Hlasování skončilo schválením návrhu usnesení. **Senát dal souhlas k ratifikaci.** V sále bylo 55 přítomných, kvórum bylo 28. Nikdo nebyl proti, 48 hlasů bylo pro.

A já si troufnu otevřít ještě poslední bod před přestávkou, kterým je

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení
souhlasu s ratifikací Dodatkový protokol mezi Českou republikou
a Chorvatskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou
a Chorvatskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic,
podepsaný dne 8. září 2008 v Záhřebu**

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 337** a opět jej uvede místo ministra Miroslava Kalouska ministr kultury Václav Jehlička. Pane ministře, máte slovo.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: Děkuji. Pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, je to opět ze stejného soudku. Na základě článku 307 Smlouvy o založení Evropského společenství je členský stát EU povinen uvést všechny své mezinárodně právní závazky do souladu s komunitárním právem. Dodatkový protokol, který zde předkládám, je výsledkem jednání a uvádí Dohodu o ochraně investic s Chorvatskem do souladu s komunitárním právem.

Protokolem byl upraven článek 3 – Národní zacházení a doložka nejvyšších výhod. Česká republika nebude povinna poskytovat chorvatským investorům a jejich investicím výhodnější zacházení, které poskytuje ostatním investorům a jejich investicím z členských zemí nebo ze třetích zemí na základě mezinárodních smluv uzavřených Evropskou unií se třetími státy. To je stejné jako s Moldavskem.

Další úprava se týká článku 6 – Převody. Na úvod článku 6 odst. 1 navrhovala česká strana vložit harmonizační klausuli, která České republice jako členu EU umožní přijímat opatření v oblasti volného pohybu kapitálu, chorvatská strana s tím však nesouhlasila a navrhla vložit do článku 6 nový odstavec 3, který stejně jako původně navrhovaná harmonizační klauzule umožní České republice aplikovat rozhodnutí Rady v oblasti volného pohybu kapitálu.

Pokud se týče harmonizace v oblasti ochrany základních bezpečnostních zájmů, Chorvatsko zpočátku odmítalo vložit do dohody článek upravující opatření na ochranu mezinárodního míru a zájmů vyplývajících z členství smluvní země v Celní hospodářské a měnové unii. Po složitém vyjednávání se nakonec podařilo dosáhnout kompromisního znění článku 10, který obsahově odpovídá formulaci odsouhlasené Evropskou komisí. Na základě tohoto článku bude Česká republika oprávněna přijímat opatření na ochranu svých bezpečnostních zájmů.

Sjednáním Dodatkového protokolu se České republice podařilo dosáhnout plné slučitelnosti Dohody o podpoře a vzájemné ochraně investic s Chorvatskem s komunitárním právem a já proto doporučuji, aby Senát vyslovil s tímto Dodatkovým protokolem souhlas. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane ministře. Prosím, sedněte si ke stolku zpravodajů.

Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 337/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Pavel Lebeda. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 337/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Vítězslav Jonáš, kterého žádám, aby nás se zpravodajskou zprávou seznámil. Prosím, pane senátore.

Senátor Vítězslav Jonáš: Pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, ještě jednou k podobné problematice, proto budu stručnější a ve své

zpravodajské zprávě se soustředím jenom na závěr, protože takto my většinou v hospodářském výboru se zaměřujeme, zda jakýkoliv tisk nebo zákon nemá dopad na státní rozpočet. Musím teda říci, že uzavření tohoto protokolu nebude mít bezprostřední dopad na státní rozpočet.

A hned vás seznámím s 36. usnesením výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu k vládnímu návrhu, kterým se předkládá Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Dodatkový protokol mezi ČR a Chorvatskou republikou o změně Dohody mezi ČR a Chorvatskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 8. září 2008 v Záhřebu:

Po úvodním slově zástupce předkladatele Ing. Tomáše Zídka, náměstka ministra financí ČR, po zpravodajské zprávě senátora Vítězslava Jonáše a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací tohoto protokolu, určuje zpravodajem výboru na schůzi Senátu mne a pověřuje předsedu výboru senátora Jana Hajdu předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. A ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost pan senátor Pavel Lebeda. Je tomu tak. Prosím, pane senátore.

Senátor Pavel Lebeda: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, vzhledem k tomu, že pan předkladatel i pan garanční zpravodaj řekli všechno, zopakují jen, že výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost se zabýval tímto Dodatkovým protokolem na své schůzi dne 7. ledna 2009 a zcela jednohlasně dospěl k doporučení, které předložil předsedovi Senátu předseda výboru pan senátor Jiří Dienstbier. Jednohlasně jsme doporučili přijetí Dodatkového protokolu. Všechny potřebné údaje jste slyšeli jak od předkladatele, tak od garančního zpravodaje.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Já vám také děkuji, pane zpravodaji, a otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Nikdo, rozpravu končím.

Budeme hlasovat o jediném návrhu, totiž o tom, zda dáme souhlas k ratifikaci. Tak zní návrh obou výborů.

Přivolám nepřítomné senátorky a senátory do sálu.

Přečtu plné znění usnesení, o kterém budeme hlasovat:

Senát dává souhlas k ratifikaci Dodatkového protokolu mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o změně Dohody mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaného dne 8. září 2008 v Záhřebu.

V sále je přítomno 55 senátorek a senátorů, kvórum je tedy 28.

Zahajuji hlasování. Kdo jste pro, zvedněte, prosím, ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji vám. Jste-li někdo proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku.

Hlasování pořadové číslo 7 končí schválením návrhu usnesení. **Senát dal souhlas s ratifikací.** 55 přítomných, kvórum bylo 28. Nikdo nebyl proti, 51 hlasů pro.

Děkuji panu ministrowi, děkuji pánům zpravodajům.

Přerušuji nyní naše jednání, které zahájíme opět přesně ve 14.00 hodin. Prosím, abychom tu všichni byli, premiér je jistě v časové tísní.

Přeji vám dobrou chuť a na shledanou.

(Jednání přerušeno ve 12.30 hodin.)

(Jednání opět zahájeno ve 14.00 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Kolegyně a kolegové, dovoluji, abych vás přivítal na odpoledním jednání senátního pléna.

Dalším bodem, který budeme projednávat, je

Informace vlády o výsledcích jednání Evropské rady konaného ve dnech 11. a 12. prosince 2008 v Bruselu a o pozicích České republiky

S informací předstoupí předseda vlády Mirek Topolánek, kterému uděluji slovo.

Předseda vlády ČR Mirek Topolánek: Vážené paní senátorky, páni senátoři, vážený pane předsedající, pokusím se uvodit zprávu obecnějším úvodem.

11. a 12. prosince není tak dávno. Z hlediska vnitropolitického a zahraničněpolitického je to loni, je to téměř nezajímavé, ale přesah Evropské rady v prosinci, a nejen ten, ale i určitá povinnost vás informovat mě vede k tomu, že se výsledkům summitu Evropské rady v prosinci budu věnovat širší, než jste byli zvyklí, mimo jiné proto, že výsledky této rady nutně musely předznamenat naše předsednictví a nutně ho musely ovlivnit.

Přesto mi úvodem dovoluji několik aktuálních informací, protože odlétám do Bratislavy na velmi důležitou schůzku Visegrádu k plynu a také ke slavnostnímu zahájení přijetí eura na Slovensku. Možná nebudu mít časový prostor k odpovědi na dotazy, které by nepochybně přišly.

Naše předsednictví je testem naší připravenosti a dospělosti organizačně, věcně, personálně zvládnout problematiku 27 zemí EU, zastupovat EU navenek. Věřte mi, že nemám klidné noci. Je to úkol, který podle mne nemá charakter pouze vládní nebo pouze stranický, pokládám to za úkol pro Českou republiku.

Doufám, že ho vnímáte stejně i vy všichni.

Včera jsem uvedl, že se jedná o 103. předsednictví a převzali jsme předsednictví od země velmi ambiciózní, od evropské velmoci, která předsedá EU podvanácté. Přesto si myslím, že se toho musíme zhostit ve zdraví, a už první dny ukazují, že se nebudeme nudit.

Dovoluji mi krátké informace k situaci – jak v oblasti dodávek plynu, tak k situaci v Gaze.

Pokud pominu naši agendu a naše vlastní plány, co řešit budeme muset, jsou to dopady finanční krize, jsou to věci spojené s energetikou, ke kterým se dostanu později.

Dnešní jednání v Bruselu, které bylo výsledkem poměrně usilovných ujednání mezi zástupci českého předsednictví a zástupci Evropské komise jak se zainteresovanými státními, polostátními komerčními subjekty Naftagaz, Gazexport a Gazprom, tak s hlavami států na úrovni Ukrajiny a Ruska, mělo představovat určitou naději na odblokování situace v tom, že by se vytvořil monitorovací mezinárodní výbor, který by kontroloval předávací stanice, měřicí místa, která nejsou na hranicích Ukrajiny a Ruska a Ukrajiny a Slovenska. V tom je drobný problém. Nejedná se o jedno zařízení, ale o osm potrubí diverzifikovaných a lokalizovaných v různých místech. Jednání v této chvíli probíhá.

Podívejme se na problém očima střeoevropské země, která je závislá na dodávkách plynu, i když méně než některé další.

Situace v ČR v dané chvíli přes vysoké mrazy není tak tragická a problematická jako situace v zemích, které jsou stoprocentně závislé na dodávkách plynu vedoucích přes Ukrajinu. Je to především Slovensko, Bulharsko a Rumunsko. Je samozřejmě celá řada zemí závislých na dodávkách přes Ukrajinu. V České republice v dané chvíli využíváme zvýšených dodávek plynu z druhé strany, to znamená norského plynu, ze zásobníků, které jsou funkční, a v dané chvíli nemusíme vyhlášovat stav nouze, přestože k určitým omezením v budoucnosti, pokud se bude konflikt dále táhnout, může dojít.

Situace Slovenska je velmi dramatická, byl vyhlášen stav nouze, zasedal krizový štáb. Slovensko je nejen stoprocentně závislé na dodávkách, ale nemůže ani plnohodnotně využívat zásobníku plynu na západě země, protože nemá dostatek tlaku pro to, aby mohlo tento plyn redistribuovat do východní části země. Některé podniky se zavírají, situace je tristní. To bude během oslav přijetí eura kyselejší jablíčko, které budeme muset s Robertem Ficem za několik hodin kousat.

V Bulharsku jsou schopni v této chvíli čerpat zhruba třetinu standardní spotřeby plynu, kterou potřebují pro chod, která je v mrazech navýšena, což pro ně znamená, že udrží v chodu veřejná zařízení, školy a podobně, ale znamená to rovněž velký dopad na jejich ekonomiku.

Říkám to takto detailně proto, abychom si uvědomili, že takový problém zde ještě nebyl, že krize v přelomu roku 2005 až 2006 byla proti tomu legrační a že si vyžaduje řešení, daleko větší tlak jak předsednické země, tak Evropské komise i všech hlavních hráčů. V tomto smyslu nebude žádným tajemstvím, že po dohodě s námi do této věci velmi pozitivně zasahuje německá kancléřka Angela Merkelová. Nejsem schopen predikovat vývoj jednání dnes, každá ze zemí bude chtít na této věci vydělat jak mediálně, fakticky, finančně a politicky, každá země má své důvody, proč v této věci neustupovat a každá země neřeší jen momentální krizi, ale určitý politický, geopolitický a vlivový problém do budoucna. Doufám, že se tranzit podaří zprovoznit velmi rychle, ale výsledek dává odpověď na otázky, které jsme kladli EU v minulosti a které se nám podařilo prosadit do naší agendy: energetická bezpečnost, propojení soustav nejen plynu, ale i elektřiny, alternativní zdroje, alternativní tranzitní cesty. To jsme vnesli do Evropské rady už v minulém období. Ukazuje se, že to bylo pět minut po dvanácté než pět minut před dvanáctou.

Situace v Gaze není problém výsostně evropský, je to problém globální, na jehož řešení se podílí všechny hroty kvarteta, což je USA, americká administrativa – přestože 21. končí, Condoleezza Riceová, je velmi aktivní v regionu, dále to jsou Spojené národy, Rada bezpečnosti řízená v této chvíli francouzským předsednictvím, je to EU a samozřejmě Ruská federace. V noci proběhla jednání mezi izraelskými experty a egyptskými experty na téma zamezení pašování z oblasti Sinaje do Gazy. Pokud jednání, která slibovala úspěch, dopadnou dobře, je možné garantovat to, že se nebudou dodávat zbraně do pásma Gazy, že nebudou využívány tunely v této oblasti, že je možné otevřít další dva přechody v pásmu Rafy a že bude moci dojít k případnému dočasnému nebo trvalejšímu příměří v oblasti, což by všichni světoví hráči pokládali v dané chvíli za velký úspěch.

To, že jsme do naší agendy chtěli vnést problematiku EU a Izraele, jen dokreslují cesty – mé a ministra Schwarzenberga do regionu – v uplynulých dvou letech, že jsou si všichni vědomi, že problém tady je. Nikdo ho 60 let vyřešit neuměl, a ani my nemáme ambice problém vyřešit. To snad ani ambice, tuto ambice, země velikosti ČR mít nesmí.

Ale máme zájem, aby postupnou ekonomickou stabilizací, případně politickou stabilizací a pokračováním komunikace po selhání procesu byl tento region bez válek.

Nyní se vrátím k výsledkům Evropské rady konané 12. prosince v Bruselu. Ta rada byla mimořádně obtížná, tato témata byla obtížná jak po technické, tak politické stránce. Přesto musím říct, že pokud někdo říká, že „sedmadvacítka“ není schopná dojít jednomyslného konsensu, tak prostě pravdu nemá a dalo by se na číslech dokázat – a tím nechci narážet na Lisabonskou smlouvu – že schopnost dohody v sedmadvaceti není o nic menší, ba naopak, než byla předtím v patnácti. Pro nás rada byla zásadní, jak už jsem řekl v tom, že předurčovala svým způsobem setrvačnou agendu, kterou dědíme a také samozřejmě to, která ta agenda případně bude vyřešena, a my ji řešit nebudeme muset.

To se týká především klimaticko-energetického balíčku.

Hlavní témata byla Lisabonská smlouva a spíše ty irské konotace, řešení irského problému, ekonomické a finanční otázky v návaznosti na finanční krizi, energetika, změna klimatu a případně dokončení jednání o tom balíčku, vnější vztahy a bezpečnost zejména v oblasti východního partnerství. To nás eminentně zajímalo, protože tam jsme měli zájem prosadit summit a závěry Evropské rady v evropské společné bezpečnostní politice. Ve všech těchto případech se čekala velmi intenzivní diskuse a také proběhla.

Lisabonská smlouva – nechci sem vnášet vnitropolitický problém, vnitropolitickou diskusi a řešení české ratifikace, protože si myslím, že to je nad rámec mé informace a úplně to s tím nesouvisí. Také to nikdo v Evropské radě neotevřel. My jsme samozřejmě vyslechli zprávu W. Cowena, irského premiéra, který identifikoval podle očekávání základní oblasti, které vůbec dávají určitou možnost Irům, aby opakovali referendum. Ta první oblast je zachování neutrality Irska, ta druhá oblast, která nás zajímá, protože všechny ty věci, které případně vyjednájí Irové, budou platné i pro nás. To je zachování daňové nezávislosti. Za třetí jsou etické a sociální otázky v podtextu, samozřejmě potraty a v neposlední řadě pak institucionální aspekty dalšího fungování EU – v závorce irský komisař, kdybych to měl zjednodušit.

K závěrům té Evropské rady bylo nakonec připojeno prohlášení předsedy irské vlády a tři následující deklarace. Ta první Lisabonská smlouva a přechodná opatření týkající se předsednictví Evropské rady a předsednictví Rady pro zahraniční věci, za druhé přechodná opatření týkající se složení Evropského parlamentu a za třetí jmenování budoucí komise. Konečná dohoda, která byla, řekl bych, velmi obratně sjednána právě Sarkozym, řekl bych na hraně primárního práva, odpovídá na obavy irských občanů a současně respektuje požadavek jeden komisař, jeden členský stát. To vůbec nebylo jednoduché, protože víme dobře, že byla tendence především velkých států počet komisařů redukovat, Lisabonská smlouva nicméně dodržuje – ještě neschválená – princip jeden stát jeden komisař.

Bylo potvrzeno, že ratifikační proces v zemích, kde ratifikace již proběhla, se nebude znovu otvírat. Ta obava, že by případné opt-outy Irska vyvolaly další diskusi nepochybně i u nás, ale i v zemích, kde už ratifikace proběhla, byly takové, že se hledalo řešení, které by nějakým způsobem neotevíralo ratifikaci v těch zemích, kde proběhla. U nás prosazujeme ten názor, že ratifikační proces je interní záležitostí každého členského státu, takže místo tlaku na jednotlivé vlády je třeba řešit konkrétní otázky, tak z tohoto pohledu naše reprezentace s těmito závěry byla uspokojena. Nevím, jak dalece vy, ale v dané chvíli nám to řešení vyhovovalo.

Druhá tematika se týkala ekonomických a finančních otázek, speciálně plánu ekonomické obnovy, který byl hlavním tématem diskuse. Ten plán obnovy naštěstí, a to nejenom pod naším tlakem, dává členským státům jistou míru flexibility při naplňování jednotlivých bodů. Státy se nakonec dohodly spíše na politickém závazku investovat částku ve výši kolem 1,5 % HDP Evropské unie. Já vám nechci popisovat diskusi, která se vedla kolem jednoho slovíčka, těch závěrů, a to je, jestli to má být o „etlich“ nebo jestli to má být „alone“, což samozřejmě je z pohledu těch států poměrně velký rozdíl. Až takové detaily se tam řeší. To odpovídá zhruba částce 200 mld. euro v globálním kontextu a my fakticky jsme na to reagovali – kdybych to chtěl aktualizovat – tím, že jsme vytvořili ve státních finančních aktivech určitou rezervu 60 až 80 mld., díky hospodaření loňského roku, která nám umožnila se pohybovat někde mezi 1,5 až 2 % v případě potřebného nutného a zdůvodnitelného čerpání. Každá země si podle těch závěrů definuje naplňování tohoto závazku podle obecného rámce sama. My jsme neusilovali – pro nás ten plán nebyl nějakou alfou a omegou toho jednání, my jsme brali tento balíček spíše jako základ pro debatu na úrovni EU. Bylo pro nás zásadní, aby dohoda zohlednila rozdílné startovní pozice jednotlivých členských států, rozdílnou úroveň problémů, rozdílné nástroje, které hodlají použít. Tak se také stalo, takže my vítáme diferencovaný přístup a snad že je na diskreci jednotlivých vlád, aby se rozhodly, jaká opatření a zda vůbec budou přijímat. Ten fiskální impuls je brán a je takto i popsán jako spíše politická deklarace než jako reálný závazek.

Co bylo ale klíčové, na čem jsme trvali, bylo, že se bude pohybovat ten „recovery plán“, ten plán obnovit v rámci faktu stability a růstu a lisabonské strategie, to znamená permanentní požadavek české vlády, aby byla respektována pravidla, aby byly respektovány směrnice o hospodářské soutěži a veřejné podpoře, což pro zemi naší velikosti je dost zásadní, protože první týdny po vypuknutí finanční krize znamenaly některé naprosto, řekl bych, těžce představitelné kroky jednotlivých vlád, které nabourávaly jak konkurenci mezi bankami, podniky, státy, tak porušovaly všechna pravidla povolené veřejné podpory.

My jsme se shodli na dalších opatřeních, která by pomohla čelit ekonomické krizi, jako je třeba – zjednodušeně – urychlené čerpání prostředků ze strukturálních fondů. Tady musím říct, že některé země měly představu – pamatují si kdysi na Petra Pitharta při projednávání zákona o České národní bance, jak zvolal: „Bůh je mrtev, všechno je povoleno“ – my jsme chtěli zabránit tomu, aby opravdu to bezbřehé čerpání, které některé země, které nechci jmenovat, nevedlo k plýtvání, nevedlo k tomu, že se budou naprosto bezkonkurenčně čerpat prostředky a tím ještě vytvářet větší diskrepance na trhu než jsou dnes. To se snad podaří. Také se schválily další úvěry ze strany Evropské investiční banky, které – už to tady říkal, myslím, Miroslav Kalousek před svátky – jsou sice směřovány do tří různých oblastí, ale předpokládá se a je otázka, jak dalece s tím souhlasit či nesouhlasit, že velká většina těch peněz půjde právě do automobilového průmyslu, i když jsou směřovány do výzkumu, malým, středním podnikům a do klimatických změn.

Já možná detailně nechci úplně popisovat jednotlivé – pokud by byly dotazy, co v plánu obnovy je, to je přesvědčení prahové hodnoty, celá řada detailů, která může zajímat odborníky ve vašich řadách, jsem připraven na to odpovědět. Mám tady poměrně detailní podklady, které se toho týkají.

Chci se věnovat daleko detailněji problému energetika a změna klimatu, protože my jsme patřili k těm, kteří nakonec plédovali pro dosažení dohody na prosincové radě, a to minimálně ze dvou důvodů, možná ze tří.

Tím prvním je, že jsme si byli vědomi, že v případě našeho předsednictví a naší síly bychom zdaleka nedosáhli takových výsledků, jako se dosáhlo nakonec kompromisně v prosinci.

Za druhé, představa, že bychom se s tím museli – hledám správné neexpresivní slovo – zabývat my, nás naplňovala určitou hrůzou, protože to je nejkontroverznější téma ve všech evropských zemích.

Ale třetí důvod už je daleko praktičtější. Pokud má v prosinci letošního roku úspěšně proběhnout postkjótský summit v Kodani, tak je třeba na něm intenzivně pracovat od začátku roku se všemi velkými hráči a znečišťovali v globálním měřítku. A právě závěry klimaticko energetického balíčku a jakýsi jasný mandát EU pro tento summit a možnost vyjednávat na této úrovni ještě před kodaňským summitem, nás vedla k tomu, že jsme nakonec patřili k těm, kteří hledali kompromis, a nakonec byl nalezen.

Nejcitlivějším tématem celého balíčku byla fakticky míra derogací nebo výjimek hlavně z povinnosti plného aukcionování povolenek od roku 2013. Druhým problémem byla problematika carbon like, to znamená nás se bezprostředně týkající, ohrožující fakticky náročné průmyslové sektory, energeticky náročné sektory. A třetí princip rozdělení povolenek, neboli solidarita mezi členskými státy, kdy požadavek vyplýval z velkého přesvědčení především nových zemí EU, že v 90. letech, která nebyla původně zohledněna v celém systému, docházelo u nás k daleko většímu snižování emisí ať už SO₂, NO_x, polévatého prachu, ale samozřejmě potažmo i CO₂ a tím jsme přispěli k plnění Kjótského protokolu pro EU jako celek a chtěli jsme vyšší míru zohlednění tohoto plnění Kjótského protokolu, čehož jsme nakonec dosáhli.

My jsme vystupovali v souladu s přesvědčením, že zejména v kontextu nastupující ekonomické recese je třeba všechny kroky ovlivňující konkurenceschopnost nejenom EU jako celku, ale hlavně našich podniků, našich ekonomik a tudíž i životní úroveň lidí, potažmo, velmi opatrně vážit a všechna opatření klimaticko energetického balíčku poměřovat tímto parametrem a v tom jsme také zdaleka nebyli sami. To, že jsme nakonec nebyli aktéry sedmičky nových zemí a stáli jsme trochu mimo systém, bylo dáno proto, že tyto země měly ještě daleko důraznější tlak na zohlednění míry bohatosti či chudoby těch zemí, což pro nás nebyl zásadní parametr. Ale hlavně proto, že jako země nastupující do předsednictví jsme postupovali daleko opatrněji, což se nakonec ukázalo jako správná taktika.

Musím ocenit přes všechny mediální spekulace roli Sarkozyho a francouzské administrativy, která kompromisy vyjednala, řekl bych, na hranici brutality. Kdo u toho nikdy nebyl, tak to těžko může posoudit, ale Sarkozyho lídrovství bylo pro mne edukativní v tom smyslu, jakým způsobem byl schopen dosáhnout kompromisu, protože jinak by to spadlo celé ze stolu.

My jsme s výsledky toho jednání spokojeni. Kdybych to měl říci velmi lapidárně, tak to znamená, že bude vyšší míra solidarity, která umožní dosáhnout kromě těch již přislíbených 18 % další dvě procenta proti průměru výnosu z povolenek. Tím druhým faktorem je, že energeticky náročné průmysly fakticky budou oprostěny od této povinnosti. A tou třetí výhodou při 60procentním podílu uhlí, Polsko 90 %, je zohlednění této výroby ještě po nějakou dobu z uhlí a možnost našeho energetického sektoru investovat do nových technologií, do nízkoemisních výrob, pročez zůstanou, to postupné aukcionování nám umožní tyto investice po roce 2013 realizovat. Přičemž není nabourán základní cíl, který mohou někteří zpochybňovat, ale který je tím závazným cílem EU, a to je snížení emisí CO₂ o 20 % v roce 2020 proti roku 1990.

Pokud někdo sledoval americkou předvolební kampaň, tak oba prezidentští kandidáti, jak od 20. 1. prezident Barack Obama, tak kandidát Republikánské strany McCaine fakticky ve svých energetických a klimatických plánech šli nad rámec toho, co dnes prosazuje EU a taky proto je třeba s novou Obamovou administrativou okamžitě začít jednat o společném postupu. Derogace v elektroenergetice, která má spoustu detailů, je nutno samozřejmě peníze, které takto zůstanou, investovat do zcela jasně daných výrob, ale je to napsáno tak, že nám to umožňuje jak nové nízkoemisní uhelné technologie, tak plynové elektrárny, tak samozřejmě potažmo jádro, tak investice do obnovitelných zdrojů. Je zdarma 70 % povolenek, což je počítáno ze spotřeby elektrické energie. Dokonce je to napsáno tak, že země mohou i před rokem 2020 dva roky požádat o prodloužení derogace. Pokud v té době sociálně ekonomicky tento požadavek bude oprávněný. Musím říci, že v tom smyslu je ten kompromis pro nás výhodný.

Co se týká carbon like, o kterém jsem hovořil, tak výsledná dohoda pro naše podniky je dobrá zpráva. Budou moci využít sto procent povolenek zdarma, což u sektoru typu cementárny ale taky ocelárny, a teď bez ohledu na sníženou světovou poptávku a bez ohledu na sníženou výrobu vyplývající z ekonomických problémů, tak to pro ně je naprosto zásadní informace.

Pro Polsko, Maďarsko, Bulharsko a Rumunsko bylo nejcitlivější, jak už jsem hovořil, rozdělení povolenek. Tady samozřejmě nakonec došlo k tomu, že, jak už jsem řekl, se to zvýšilo o 2 %, jediným neuspokojeným zůstalo Maďarsko, které žádalo 3 %, ukazuje se, že maďarská ekonomika čelí problémům nejenom spojeným s ekonomickou krizí, ale strukturálním problémům, a tento požadavek nebyl naplněn.

Společná zemědělská politika. Francouzské předsednictví na závěr své činnosti chtělo samozřejmě zohlednit své dlouhodobé zájmy, protože společná zemědělská politika je fakticky poválečným vynuceným řešením, na základě kterého byl učiněn německo-francouzský kompromis, a fakticky už zdaleka nesplňuje tehdejší nutnost, kdy 60 % francouzského venkova bylo závislého na zemědělské výrobě. Dneska je to podstatně méně, je to méně než 25 %. Francouzi se snažili prosadit ještě na poslední chvíli určité předjímání řešení společné zemědělské politiky v nové finanční perspektivě. To se podařilo zastavit společně Švédům, Holanďanům, Dánům, Britům a nám, takže máme volnější ruce při formulování nové zemědělské politiky při debatě o budoucnosti po roce 2013.

Východní partnerství. Debata se koncentrovala do dvou aspektů zahraniční politiky v této oblasti, a to je bezpečnostní problematika a evropská sousedská politika. Tady se nám podařilo už při přípravě agendy prosadit rovnocennou pozici mezi loni vzniklou Unií pro Středomoří, kde se samozřejmě koncentruje především francouzský zájem o země severní Afriky, Blízkého a Středního Východu. Samozřejmě, že tady ten ústupek, který jsme udělali, že i během našeho předsednictví budeme sice předsedat summitu Unie pro Středomoří, ale za účasti Sarkozyho a Mubaraka současně, byl nakonec výhodný v tom, že jsme prosadili východní partnerství jako rovnocennou dimenzi evropské zahraniční a sousedské politiky, což není jenom samozřejmě náš zájem, je to zájem všech zemí regionu. Navazuje na švédsko-polskou iniciativu a pokládám to za naprosto zásadní záležitost, která by mohla během našeho předsednictví znamenat určité vyvážení zahraničně politické sousedské dimenze politiky EU. Na severu, tam je jenom sníh a led, na západě je Atlantik, východ a jih Evropy je samozřejmě ohrožen. Bezpečnostně, migračně, ekonomicky, sociálně, z mnoha dalších pohledů.

My jsme dostali zelenou projektu východního partnerství, a to v té námi řekl bych proponované nejambicióznější podobě, jakou jsme původně chtěli.

Summit šestice východoevropských a zakavkazských zemí umožní nejenom individuální zlepšení vztahů, ale i posílení spolupráce a řekl bych i integračních snah a přibližování v oblasti hospodářství, energetiky, obchodu, mezilidských kontaktů, demokratizace zemí, stabilizace ekonomiky.

Evropská rada fakticky odsouhlasila summit, který se bude konat v Praze v květnu, „střelím“ 7. 5., nevím to přesně, kdy na pozadí tohoto summitu uspořádáme summit jižní koridor, který samozřejmě souvisí jak s problematikou východního partnerství, tak s tím, co se děje dnes. Země, jako Kazachstán, Ázerbájdžán, Turkmenistán, Turecko, Gruzie a Ukrajina, jsou zcela klíčové pro naši diskusi o alternativních zdrojích a alternativních cestách pro dodávky ropy a plynu.

Evropská rada se bavila i o posílení společné obranné a bezpečnostní politiky. Nevyslyšen zůstal požadavek mnoha členských zemí, aby závěry, jak je již po deset let zvykem, obsahovaly zmínku o rozšíření. Dokument týkající se rozšíření, je pouze samostatnou přílohou závěru, což z našeho pohledu může být komplikace, protože chorvatsko-slovinský problém, který dnes neumožňuje otevřít zbývající kapitoly, který blokuje vlastně nedohoda o mořských hranicích, která vlastně nedává stoprocentní naději na otevření všech kapitol do konce našeho předsednictví, je problém, který budeme muset řešit a je to jeden ze zásadních problémů, tak aby „lokomotiva“ rozšíření, Chorvatsko, byla příkladem pro další země. Jak víte, 15. prosince 2008 podala žádost o vstup do EU Černá Hora. Očekává se po zasedání ministrů zahraničních věcí žádost Albánie a paradoxně se očekává letos i žádost Islandu, který zřejmě definitivně rezignoval na svou totální nezávislost v důsledku finanční krize, ke které došlo.

Považuji tuto Evropskou radu z našeho pohledu za velmi úspěšnou. Podařilo se nám dosáhnout fakticky všech cílů, které vidíme, řekl bych prizmatem českých národních zájmů a můžeme se bavit a definovat si je. Přesně jsme naplnili mandát, který jsme dostali, který byl velmi složitě ve vládě vydiskutován a schválen. A já tady musím říci, že pro mě osobně bylo velmi zajímavé sledovat řízení Nicolasem Sarkozym. Nevím, jestli s váhou deseti milionů lidí budu dosahovat stejných úspěchů při vyjednávání, ale každopádně se o to pokusím.

Úplně závěrem před tím, než bude prostor pro diskusi k tomuto tématu, bych chtěl říci, že my máme opravdu ambici prosadit ty zájmy, které pokládám za dlouhodobé zájmy českého státu do agendy, ale tak, aby se nekřížili s těmi dlouhodobými setrvačnými nebo obecně se zájmy ostatních zemí. Pokud se nám opravdu podaří, a zatím to vypadá, že jsme se trefili do těch požadavků, dostat téma energetické bezpečnosti nejenom do agendy, ale i do finančního rámce, např. těch pěti miliard euro, které v rámci finanční krize budou uvolněny na budování interconnect a nové infrastruktury, pokud se nám podaří odorganizovat a nastartovat východní partnerství, pokud se nám opravdu pořadí implementovat v rámci balíčku obnovy a v rámci jednání na G20 v Londýně takové nástroje, které nebudou jenom okamžité, ale budou podporovat strukturální reformy, které konkurenceschopnost Evropy do budoucna budou akcelarovat, nikoli podvazovat, budu považovat tu agendu, se kterou jsme tam přišli, za úspěšně navrženou, což teď v této chvíli ještě úplně říci nemohu. Děkuji za pozornost a těším se na dotazy.

Mistopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane předsedo. A nyní bychom si měli určit zpravodaje. Navrhuji, aby se jím stal pan senátor Luděk Sefzig, předseda výboru pro záležitosti EU, kterého se zároveň ptám, zda je se svojí rolí seznámen. (Je.)

Budeme o tomto hlasovat. Svolám nepřítomné senátorky a senátory do sálu.

Kolegyně a kolegové, budeme hlasovat o tom, že pan senátor Luděk Sefzig bude zpravodajem tohoto bodu.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 8 se ze 70 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 36 pro vyslovilo 67, nikdo nebyl proti. Návrh byl přijat.

Požádám tedy pana senátora Sefziga, aby se ujal slova. Prosím, pane senátore.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo. Pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, pan premiér nás seznámil velice podrobně s jednáním celé Evropské rady a já nechci opakovat slova, která jsme slyšeli z těch nejpovolanejších úst. Je to, konec konců, podle našeho jednacího řádu povinnost vlády nás informovat nejenom před, to zde provedl pan vicepremiér Vondra, ale i po jednání Evropské rady.

Já spíš k tomu, abych možná uvedl diskuse, které probíhají u nás v Senátu, a možná tu, která proběhne a ke které i pan premiér vyzval, po mém zpravodajském vystoupení, bych možná jenom glosoval některé kapitoly, a děkuji za to, že se pan premiér držel skutečně těch bodů, jak Evropská rada zasedala.

Začnu Lisabonskou smlouvou. My jsme všichni čekali na vyjádření Irů, jak budou pokračovat. Všichni čekali trpělivě. Irové se velmi jednoznačně vyjádřili a Evropská rada přijala podle mého názoru rozumné usnesení tím, že nikoliv politickými deklamacemi, ale protokoly začlení do primárního práva jisté výjimky pro Iry. Nově jsem zde zaslechl, že to nebudou výjimky pouze pro Irsko, což mě velice těší, ale že to budou pravděpodobně výjimky pro všechny členské státy, což se mimochodem drží toho původního předpokladu, se kterým úplně prvně měla naše česká delegace na jednání před podpisem Lisabonské smlouvy, kde i pan premiér mnohokrát deklaroval, že chtějí udržet takový stav, aby bylo co nejméně výjimek, pokud možno žádné. Jestli toto se podaří budoucí jednání dalšího summitu Rady dodržet, tak si myslím, že řadě národních parlamentů a jejich zástupců se výrazně zmenší vrásky na čele, protože například v oblasti daňové politiky, v oblasti třetího pilíře ubude jistě mnoho problémů a zejména sníží se ten tzv. kritizovaný demokratický deficit.

Myslím si, že všichni očekávali, že hlavním tématem nebude ani jednání o Lisabonské smlouvě, ale hlavním tématem bude krize důvěry bank, která v té době už vzrostla do vznikající ekonomické krize se svými plnými ekonomickými důsledky. Proto také tomuto tématu byla věnována největší část jednání.

Velice oceňuji, že Rada neopouští své základní a dlouhodobé priority, tzn. konkurenceschopnost EU a udržení Paktu stability. To jsou podle mého názoru kvality, které by EU nikdy neměla v budoucnu opouštět. A věřím tomu a doufám, že i naše předsednictví bude v tomto trendu pokračovat.

V otázkách změn energetiky, klimatu si myslím, že se francouzskému předsednictví skutečně podařilo dospět ke kompromisu, který je přijatelný i pro naši horní komoru. Nechci tady připomínat naše obsáhlé usnesení, které jsme přijali k energetickému balíčku.

Společná zemědělská politika také nepřinesla žádné dramatické změny, čili po roce 2013 bude výrazně revidována. Prostředky budou distribuovány v menší míře a tak, jak tato i naše horní komora schválila.

Pokud se týká posledního bodu, tedy vnějších vztahů a bezpečnosti, jsme svědky velice dramatické situace na Středním východě. Přesto se domnívám, že pro nás jednání o východní dimenzi politiky sousedství je i nadále hlavní prioritou.

Jenom panu premiérovi chci říci, že na obou jednáních COSAC, předsedů a delegací národních parlamentů, toto téma bude jako jedno z hlavních témat. Bude to už na malém COSAC, bude to nakonec i na COSAC velkém, zřejmě bude trochu modifikované to téma, aspoň v názvu, z toho důvodu, abychom nebyli nařčeni, že zde opakujeme jedno velice důležité téma.

Co se týká poznámky – vnější vztah a bezpečnost – týkající se letitého sporu mezi Slovinskem a Chorvatskem, domnívám se, že Česká republika, naše předsednictví bude velice přínosné, protože kdo jiný má lepší zkušenosti s tímto problémem, než právě Česká republika. Připomeňme si problémy, které jsme měli s Rakouskem, problém, který jsme měli s některými zástupci z Bavorska, kteří hlasovali proti vstupu České republiky do Evropské unie a chtěli tuto bilaterální otázku přenést na Evropskou unii, což si myslím, že bude úloha pro předsednictví České republiky, aby tomuto zamezila. Domnívám se, že problém Slovinsko – Chorvatsko je bilaterální, aspoň tak, jak hovořím u nás s některými našimi kolegy, vidí to podobně jako já, nevidí to jako problém unijní a byla by škoda, kdyby se to unijním problémem stalo. Víím, že to bude úkol nesmírně těžký a nikdo určitě nezávidí těm, kteří o tom budou jednat. Nicméně Česká republika tyto zkušenosti v této oblasti má mimořádně velké.

To je můj co nejstručnější komentář, protože zpráva byla velice podrobná a já za ni ještě jednou děkuji. Dovoluji si navrhnout usnesení už nyní, konec konců nic jiného nám nezbyvá, než vzít tuto zprávu na vědomí. Pokud vznikne a padne v diskusi nějaký další návrh, tak slibuji, že budu pečlivě diskusi sledovat a tento návrh zaznamenám. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: I já děkuji, pane předsedo Sefzigu. Otevírám rozpravu, do které se jako první hlásí pan senátor Jiří Dienstbier. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Dienstbier: Děkuji. Pane předsedo, pane premiére, kolegyně a kolegové, budu se snažit být co nejstručnější, mám jenom několik drobných otázek. První je, že jsem někde zaznamenal, což nevím, jestli je novinářská kachna nebo ne, že naše předsednictví se chce také zabývat nějakým jednáním s Pákistánem.

Rád bych věděl, o čem to vlastně je.

Druhá věc. Pokud jde o východní spojení, rozumí se tím, že my, nebo Evropská unie se bude s jednotlivými republikami na něčem domlouvat anebo se budeme pokoušet mezi Gruzii a Běloruskem v tomto prostoru vytvářet nějakou komplexní politiku, která by ovšem mohla být stěžejí vykládána jinak, než jako pokus o vytváření nějakého bloku v ruském blízkém zahraničí, jak oni formulují, a to by jistě narazilo na určité problémy. Chtěl jsem se zeptat, jak to podrobněji koncipujete.

Třetí věc. Otázka Balkánu. Několik let říkáme, že Balkán je naší prioritou. Teď se – aspoň jak jste říkal vy předešlým v rozhlasu nebo kde – říká, že jde především o Chorvatsko jako prioritu. Vy jste říkal - Balkán, zejména Chorvatsko, takto jste to řekl v rádiu, já jsem to slyšel. Já si myslím, že to je sice hezké, bylo by pěkné, kdyby se podařilo českému předsednictví vyřešit spor Slovinska s Chorvatskem. Ovšem ten spor už vlastně vyřešila slovinská a chorvatská vláda, jenomže ho odmítl chorvatský parlament, dohodu, která je podle mého názoru naprosto nutná, poněvadž všechny hranice na Balkáně vznikaly podivným způsobem, takže není vůbec žádný důvod, aby se tady dohodlo, že Slovinsko bude mít svůj vlastní přístup k moři.

Ale já si myslím, že mnohem podstatnější pro Balkán bude, kdybychom prosadili změnu vízové situace pro všechny tyto země.

Například v Bosně a Hercegovině je ten neřešitelný mimo jiné proto, že jsou tam občané dvojí kategorie. Protože muslimští Chorvati mají chorvatské pasy a mohou volně cestovat, zatímco Bosňáci nemohou, a Srbové mají většinou také srbské pasy, takže tady by bylo potřeba to řešit naprosto komplexně. Je třeba si uvědomit, že za Tita mohli Jugoslávci cestovat po celém světě, zatímco dnes jsou v situaci, kdy 80 % bělehradské nebo sarajevské univerzity nikdy nepřekročilo hranice. Myslím si, že toto je naprosto základní věc, otevřít balkánské země Evropě.

Poslední bod je nešťastná Lisabonská smlouva. Pane premiére, vy jste to podepsal a díky mnohým poslancům a senátorům vaší strany není možné ji prosadit. Přitom se vymýšlí jedna záminka za druhou, proč to nejde. Naposledy to, že neexistuje parlamentní dohoda mezi Poslaneckou sněmovnou a Senátem, což je ovšem podle mého názoru náš domácí úkol. To nemá s Lisabonskou smlouvou nic společného. Lisabonská smlouva je náš mezinárodní závazek, a my bychom ji přijmout měli, tento náš závazek. Jak ostatně včera Barroso v Praze řekl, když jsme to podepsali, tak bychom to měli přijmout. A pak plnit domácí úkoly, které pro nás z toho vyplynou. Vzhledem k tomu, že to všechno, na co se poukazuje, platí až někdy v roce 2011, případně 2013, když si to někdo vyžádá, myslím si, že bychom se neměli neustále na něco vymlouvat, přijmout Lisabonskou smlouvu, a pak psát své domácí úkoly. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Já děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Dryml, ale pan premiér mě požádal o slovo, já dám slovo přednostně panu premiérovi. Prosím, pane premiére, máte slovo.

Předseda vlády ČR Mirek Topolánek: Já se moc omlouvám, bohužel v 15 hodin – jak jsem zjistil teď – musím mluvit s Barrosem a s Poeteringem. Doba je opravdu strašně vzrušená. Pokusím se odpovědět na dotazy, které padly, potom mě budete muset omluvit, protože podle mě jste schopni rozpravu vést i na širší bázi, tak jak to naznačil pan senátor Jiří Dienstbier. Já jsem se snažil striktně držet toho rámce, který byl dojednán na Evropské radě. To, co otevřel on, je problematika, kterou se Rada právě nezabývala. Rada mimochodem, jak už jsem poznamenal ve svém úvodním slově, neřešila problém rozšíření zemí na Balkánu, nechala to pouze v příloze. Tím trošičku jakoby sama posunula problém o stupeň níž.

Evropská unie – Pákistán, nikoho nemohl nechat chladným bombový útok v Bombaji, který vyvolal okamžité zhoršení vztahů, už tak poměrně napjatých, i když bych řekl nejlepších za poslední dekádu mezi Pákistánem a Indií. Tam se prokázalo, že by event. mohli být lidé, kteří se účastnili - ti atentátníci byli cvičeni na území Pákistánu, a dokonce, nedej bože, mohli být napojeni na pákistánské tajné služby, což vyvolalo tak neuvěřitelnou veřejnou odezvu v Indii, že byla v jedné chvíli obava, že bude dokonce odvolán indický velvyslanec z Islámábádu, a že může dojít už tak v regionu, který má v Kašmíru permanentní problém, otevřenou frontu na několika místech, k nějaké eskalaci napětí.

Já jsem sám osobně byl v kontaktu s pákistánským premiérem, dělal velvyslance tady u nás. Požadavek na otevření problému Evropská unie – Pákistán není náš. Vznese jej celkem logicky a nepřekvapivě Velká Británie z důvodů spíše historických, a nejenom to.

V čem nám tento případný požadavek a organizace takového summitu může být blízký, je skutečnost, že afghánsko-pákistánská hranice, velmi citlivá, drogovými stezkami protkaná, kde jsou v celém Paštunistánu soustředěny jednotky Talibanu, jednotky, které operují z tohoto území na území přilehlém, ať už je to Logar nebo je

to Helman a celá řada oblastí na jihovýchodě Afghánistánu, to znamená jakékoli zhoršení stavu mezi Indií a Pákistánem znamená odsun už tak špatně fungujících jednotek v této oblasti jinam a významné zhoršení v Afghánistánu, nejen pro naše jednotky, ale pro jednotky mnohonárodnostních sil, ať už jsou v té či jiné operaci. Nás musí zajímat Pákistán jako země, která vlastní jaderné zbraně, což Indie také, jako země, která potenciálně ve všech zprávách našich služeb nikdy nefiguruje otevřeně, ale je minimálně v závorce. Nás musí zajímat, jaký režim po zavraždění Bhútové a od změny režimu, jak se tam bude vyvíjet, jakým způsobem bude bojovat s terorismem jak cizím, tak vlastním. Tato ambice jak u Brauna, tak ministra zahraničních věcí Velké Británie je a přislíbili jsme minimálně to, že o této věci začneme jednat a budeme se snažit tuto věc na pořad jednání dostat.

Pokud jde o východní partnerství, není to jen náš nápad, máme ho projednat v rámci Vísegrádu. Jedná se o ty země, se kterými dlouhodobě EU spolupracuje. Chceme tento stav formalizovat minimálně na úrovni Středomořské unie, což má samozřejmě dimenzi nejvíc finanční. To, že se tím formalizuje nějaký stav, který byl předtím dávno nějak formalizován, je jedna věc. Na druhé straně pokud nebude mít východní partnerství stejnou politickou a finanční úroveň jako Středomořská unie, dochází k určité disbalanci v těchto sousedských politikách. Proto to neznamená nic jiného než pokračování spolupráce na vyšší úrovni bez toho, že by to mělo omezovat roli Ruska. Na této radě se samozřejmě jednalo o Rusku a o přípravě summitu, který má být myslím v Omsku. Znovu jsme si potvrdili s premiérem Putinem, že je zájem na odblokování některých problémů, přestože jsme se bavili pouze o plynu. Je zájem najít cestu, jak případně otevřít znovu PCA, to znamená smlouvu s Ruskem a s EU. Nikdo z úvah Rusko vyřadit nemůže a nesmí. Je to jedna z priorit, kterou nejen říkáme, ale budeme také provádět.

Západní Balkán. Říkáme zejména Chorvatsko, myslím si, že tam konkrétně můžeme udělat během půl roku nejvíce. Dobře vím, že je třeba západní Balkán v zásadě řešit jako problém rychlé asociace Chorvatska a Srbska. Pokud se podaří asociovat a nějakým způsobem integrovat Srbsko a Chorvatsko, tento úkol se sendvičovou metodou neříkám, že vyřeší. Bosna a Hercegovina je komplikovanou zemí, mohl bych pokračovat Kosovem a celý problém regionu včetně Makedonie – to není prosté, elementární. S tím souhlasím. Nikdy jsme nechtěli žádnou zemi upozadit, naopak. V Chorvatsku můžeme v dané chvíli udělat největší progres. Jednání s Ivou Sanaderem, dohoda mezi Sanaderem je v této chvíli zapomenuta. Premiér Pahor, nový premiér po volbách ve Slovinsku, neudělá nic, co by ohrozilo jeho vnitropolitickou pozici. Je to hodně vnitropolitický problém na obou stranách, což ukazuje reakce Parlamentu obou těchto zemí i po dohodách, které udělají premiéři. Prezident Mesič je s námi v kontaktu, mluvil jsem s ním v poslední době opakovaně. Můžeme se pokusit dostat problém buď k mezinárodnímu soudu, nebo na mezinárodní arbitráž, nebo na speciální arbitráž, nechat tomu bilaterální charakter jako tomu bylo u Temelína, případně Benešových dekretů, což je určitý precedens.

Vzpomeňme si ale na slovinsko-italské problémy při přistupování Slovinska do EU. Slovinsko tam bylo podrobena podobnému vydírání, jako se možná snaží praktikovat při euroatlantické orientaci. Nejde jen o EU, ale i o NATO v případě Chorvatska.

Uvolnění vízového režimu pro země Balkánu je klíčová otázka předsednictví, naprosto souhlasím s panem senátorem.

Lisabonská smlouva není náš závazek. Náš závazek to bude teprve tehdy, až vstoupí v platnost. Ratifikace u nás proběhne podle pravidel, která jsou vnitrostranická.

Pokud bude ratifikováno ve všech zemích, teprve potom může vstoupit v platnost a potom bude naším závazkem. Beru to jako vnitropolitický problém, někdy skoro vnitrostranický, ale nepatří to do dnešní agendy.

Popřeji vám příjemnou diskusi a omlouvám se. Není mi dáno s vámi strávit více času. Jsem připraven přijít. Přestože vám nenáleží schvalovat rozpočet, domnívám se, že Senát má právo znát úpravy rozpočtu vyplývající ze změněných parametrů a predikce makroekonomických údajů pro letošní rok, který máme připravit dokonce ledna. Hlavně se chystám sem přijít s národním krizovým plánem, protože to je věc, která možná bude spíše exekutivní než legislativní povahy, ale i v těch otázkách, kde se bude jednat o legislativní otázky, cítím potřebu a povinnost vám tento národní krizový plán představit. Děkuji vám a moc se omlouvám.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane premiére. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážený pane nepřítomný předsedo vlády, vážené senátorky a senátoři, je škoda, že pan premiér vlády si nenechal ještě chvíli času, i když chápu, že jeho rozvláčný a velmi pěkný projev trval trochu déle. Dovolte mi při této příležitosti nepřítomnému panu premiérovi říci, že pro mne daleko důležitější než otázky Pákistánu jsou ty otázky, které se týkají Evropy a konkrétně České republiky a mých voličů. Chtěl jsem se zeptat – doufám, že se to setká s odezvou, co bude nyní s dodávkami plynu do EU a zejména do ČR, proč jsou zásoby plynu v ČR pouze na 40 dnů, když kdysi byly daleko větší. Podpoří EU automobilový průmysl, a hlavně kdy? Zatím se jen propouští. Jsem v oblasti, které se to velmi týká.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Další přihlášenou do rozpravy je paní senátorka a místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková. Paní senátorko, máte slovo.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, i mě velmi mrzí, že pan premiér s námi nesetřval, protože bych mu ráda položila několik otázek. Musím říct, že mě v první řadě velmi potěšil prohlášením, že předsednictví považuje za úkol pro celou Českou republiku, tedy naše předsednictví. Já jsem tomu nesmírně ráda. Doufám, že tomu také bude odpovídat prezentace České republiky, protože tato vláda i podle slov pana premiéra reprezentuje celou Českou republiku, bez ohledu na to, jak se občané politicky vymezují nebo kam se přiklání. Je to předsednictví, a nejenom předsednictví, ale naše účast v Evropské unii, je také každodenní úkol pro Českou republiku, a já doufám, že i to znamenalo vyjádření pana premiéra. A proto, když dovolíte, tak začnu tím spíš jednotlivým a dostanu se k obecnému. Evropská rada podpořila zjednodušení postupů a rychlejší provádění programů evropských fondů. Pan premiér o tom mluvil. My ovšem víme, že problém při čerpání evropských fondů je možná více v ČR než na úrovni EU.

Moje otázka tedy zní: Co udělá a co navrhne české předsednictví v rámci EU pro zjednodušení administrativy a rychlejší provádění čerpání evropských fondů a hlavně, co udělá tato vláda pro to, abychom dokázali čerpat všechny alokované zdroje také tady v ČR, a to efektivně a tak, aby skutečně České republice a jejímu hospodářskému růstu pomohly, zvláště v této nelehké době.

Další opatření, která s tím souvisí tak, jak je formulováno v závěrech Evropské rady, jsou opatření na podporu zaměstnanosti.

Také se všechny členské státy dohodly v závěrech Evropské rady na větší podpoře a lepším využití globalizačního fondu. Moje otázka je stejná: Co navrhne české předsednictví, aby dostalo a aby udělalo vše pro to, aby se závěry této Evropské rady naplnily a realizovaly. A druhá otázka: Co udělá, abychom tyto závěry naplnily především u nás v ČR. Další části zprávy – nebo závěrů Evropské rady se dotýkají lisabonské strategie a především Irska. Já si dovolím trochu doplnit to, co zde řekl pan premiér o požadavcích Irska. A říkám to pro ty, kteří se tak velmi rádi výsledky ratifikačního procesu lisabonské strategie v Irsku právě ohánějí a považují to za argument pro to, abychom my posečkali. A spojují to s plíživým socialismem, který prý se z Evropy šíří.

Když dovolíte, já to ocituji, ono to není zas tak dlouhé. Prohlášení – jsou to závěry předsednictví z 11. a 12. prosince – závěry Evropské rady. V prohlášení je obava irského lidu v souvislosti s Lisabonskou smlouvou, přednesené předsedou irské vlády – zajistit, aby byly splněny irské požadavky týkající se zachování tradiční irské politiky neutrality. Zajistit, aby podmínky Lisabonské smlouvy neměly vliv na pokračující uplatňování ustanovení irské ústavy, týkající se práva na život, vzdělání a rodinu. Zajistit, aby v oblasti zdanění nevedla Lisabonská smlouva k žádné změně z hlediska rozsahu nebo výkonu pravomoci unie. Potvrdit, že unie přikládá velký význam sociálnímu pokroku a ochraně práv pracujících, veřejným službám jakožto nepostradatelnému nástroji sociální a regionální soudržnosti, odpovědnosti členských států za poskytování služeb v oblasti vzdělávání a zdravotní péče, zásadní úloze a širokým rozhodovacím pravomocem celostátních, regionálních a místních orgánů při poskytování, pořizování a organizování nehopodářských služeb obecného zájmu, jež nejsou dotčeny ustanoveními Lisabonské smlouvy, a to ani ustanoveními týkajícími se společné obchodní politiky.

Já si myslím, že je dobré vědět, o čem mluvíme a co tedy jsou závěry přijaté na evropské úrovni – a to zdůrazňuji – jednomyslně.

Musím říct, že také nepovažuji informaci o Lisabonské smlouvě nad rámec informace vlády o výsledcích Evropské rady. Naopak. Jsem hluboce přesvědčena o tom, že je to docela zásadní věc. On je to totiž jeden z nejdůležitějších závěrů Evropské rady z pohledu dalšího fungování Evropské unie.

Je to článek I. Lisabonská smlouva, odstavec 1. A dovolte mi opět citaci: Evropská rada znovu potvrzuje, že Lisabonská smlouva je považována za nezbytnou k tomu, aby napomohla rozšířené unii účinněji, demokratičtěji a efektivněji plnit své funkce, a to i v oblasti mezinárodních záležitostí. Aby mohla smlouva vstoupit v platnost do konce roku 2009, ustanovila Evropská rada tento postup při respektování záměrů a cílů smluv.

Lisabonské smlouvy se týkají ještě další body, ale já zde musím zdůraznit a podtrhnout, že závěry byly přijaty jednomyslně a nemohu souhlasit s tvrzením pana premiéra, že tedy to není závazek ČR. Pokud Česká republika při jednání Evropské rady nevznesla námitku, pokud nerozporovala tyto závěry Evropské rady, pak je to závazek i pro ČR. Já se tedy ptám po odpovědnosti vlády, resp. premiéra vůči celé Evropské unii i vůči českému parlamentu. Ptám se po jeho schopnosti dostat tomuto závazku a také tento závazek v ČR prosadit. Velmi mě mrzí, že tu pan premiér není a že nemůže odpovědět. Doufám, že tak za něj alespoň částečně učiní jeho stranický kolega pan zpravodaj, pan senátor Sefzig. Pokud tomu tak nebude, vnesu tyto otázky písemně a doufám, že dostanu písemnou odpověď. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní senátorko. V tuto chvíli není nikdo přihlášen do rozpravy, končím tedy rozpravu.

S ohledem na to, že pan premiér již částečně odpověděl, než odešel, na otázky pana senátora Dienstbiera, požádám zpravodaje pana senátora Sefziga, aby nám řekl závěrečnou zpravodajskou zprávu včetně návrhu usnesení.

Senátor Luděk Sefzig: I můj komentář bude stručný. Nebudu vysvětlovat východní dimenzi, kterou tady pan premiér ještě stačil zodpovědět panu senátorovi Dienstbierovi. To, že tady další vystupující pak vyjádřili lítost nad nepřítomností, tomu já velice dobře rozumím, to bohužel je ale život, bohužel jsme ve velmi hektické době. Mějme toleranci alespoň v tomto ohledu a ohledy k panu premiérovi, že nemůže být přítomen v této době na tomto jednání, když velice podrobně přednesl zprávu. Ale říkám, té lítosti rozumím, protože jsem ji sám mnohokrát zažil, protože pan předchozí premiér sem do komory, pokud se nepletu, ani jednou nepřišel a mně to bylo tenkrát také velice líto. Chtěl bych dodat, že můžeme tlumočit otázky pana senátora Drymly panu premiérovi. Myslím si ale, že na některé lze odpovědět, co bude s dodávkami plynu, když se údajně snížila zásoba na čtyřicet dnů. Já se domnívám, že snížení té doby – v uvozovkách – přežití, je hlavně způsobeno vyšší spotřebou, že se nezmenšil počet kontejnerů, ale pokud jste ráno sledovali zpravodajské zprávy, tak jste zjistili, že někteří provozovatelé těch zásobáren uvažují o rozšiřování do budoucna. A myslím si, že zásoba na čtyřicet dnů, navíc diverzifikace našich dodavatelů, je pro Českou republiku velmi výhodná a posouvá nás daleko za ty nejohroženější země, takže se domnívám, že u nás nebezpečí tak bezprostředně nehrozí, jako u jiných zemí. To, že momentálně probíhají velmi horečná jednání našeho předsednictví EU s Ruskem a jinými zeměmi velice oceňuji, protože je to především ukázka toho, jak skutečně Evropská unie a její exekutiva má fungovat.

Co se týče automobilového průmyslu, to je velmi specifická otázka. Tady bych byl rád, kdyby odpověděl skutečně někdo, kdo tomu rozumí.

Jinak vystoupila paní místopředsedkyně Gajdůšková, která doložila, že otázky podá písemně a tam bude určitě vhodné vyčkat odpovědi premiéra nebo jeho kanceláře. Je pravda, že se zdroje pro čerpání fondů velmi obtížně vyčerpávají a velmi obtížně se ty programy připravují, protože předchozí vláda skutečně připravila takový velký počet programů pro čerpání fondů a čerpání podpor, že úplně prvním krokem by bylo to asi zjednodušit. Což už v současné době lze velice obtížně.

Já mohu na závěr diskuse jenom zopakovat můj návrh, abychom zprávu premiéra vzali na vědomí. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Já děkuji, pane senátore. Návrh usnesení jste slyšeli, já přivolám znělkou nepřítomné senátorky a senátory do sálu a bezprostředně poté budeme hlasovat.

Kolegyně a kolegové, **zahajují hlasování o návrhu tak, jak nám jej přednesl pan senátor Sefzig.** Zahajují hlasování.

Kdo je pro návrh, ať zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti návrhu, ať zvedne ruku stiskne tlačítko NE:

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 9 se ze 63 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 32 pro vyslovilo 58, nikdo nebyl proti. **Návrh byl přijat.**

Já děkuji, s paní kolegyní Gajdůškovou se vystřídáme.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Hezké odpoledne, vážené paní senátorky, páni senátoři, dalším bodem jednání je

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou
a Republikou Makedonie o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 325** a uvede jen ministr kultury Václav Jehlička, který zastoupí předsedu vlády Mirka Topolánka. Panu ministroví uděluji slovo.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: Vážená paní předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové. Úvodem bych chtěl říci, že v oblasti výměny a vzájemné ochrany utajovaných skutečností neexistuje žádná multilaterální smlouva ani v rámci NATO ani v rámci Evropského společenství. A právní rámec pro tyto záležitosti je nutno zajišťovat smlouvami bilaterálními.

Já zde předložím dvě tyto smlouvy. První je Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Makedonie a posléze to bude Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskem. Takže tato smlouva je jedna z předkládaných smluv o ochraně utajovaných informací. Ačkoli Makedonie není členem NATO ani EU, jedná se o zemi, která má s oběma organizacemi sjednanou smlouvu o ochraně utajovaných informací a která s nimi spolupracuje v různých oblastech vyžadujících výměnu a vzájemnou ochranu utajovaných informací. Schopnost Makedonie poskytnout utajovaným informacím ochranu je pravidelně ověřována při bezpečnostních inspekcích jak Bezpečnostní kanceláře Generálního sekretariátu Rady, tak i Bezpečnostním úřadem NATO. S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že Makedonie disponuje srovnatelným systémem ochrany utajovaných informací jako členské státy EU a NATO a bude tedy schopna poskytnout ochranu utajovaným informacím poskytnutým Českou republikou.

Chtěl bych říci, že k dnešnímu dni byly podobné smlouvy sjednány s Estonskou republikou, Francouzskou republikou, Italskou republikou, Státem Izrael, Litevskou, Lotyšskou republikou, Spolkovou republikou Německo, Polskou republikou, Ruskou federací, Slovenskou republikou, Ukrajinou a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska.

Pokud jde o vzájemnou spolupráci České republiky a Makedonie v oblasti bezpečnosti, je nutno zmínit aktivitu našeho Národního bezpečnostního úřadu při poskytování asistence obdobnému úřadu v Makedonii, který se nazývá Ředitelství pro ochranu utajovaných informací, při vytváření institucionálního a právního rámce systému ochrany utajovaných informací. Tato spolupráce byla zahájena již v roce 2003 na žádost makedonské strany. Zpočátku se zaměřila na právní a institucionální rámec zajištění ochrany, fungování ústředního registru a jednotlivé oblasti bezpečnosti, například personální, průmyslové, administrativní a fyzickou bezpečnost.

V dalších letech se asistence zaměřila na oblast bezpečnosti informací, zejména na zajištění ochrany proti kompromitujícímu elektromagnetickému vyzařování, to je jakési odposlouchávání počítačů. A dále zde probíhá spolupráce v oblasti kryptografické ochrany, tzn. v oblasti šifrování.

Smlouva upravuje standardní instituty v oblasti ochrany utajovaných informací, to je rovnocennost stupňů utajení, podmínky přístupu k utajovaným informacím a nakládání s nimi, předávání utajovaných informací, uznávání bezpečnostních oprávnění, spolupráce mezi bezpečnostními úřady obou zemí, režim utajovaných smluv a režim návštěv vyžadujících přístup k utajovaným informacím.

Žádám vás tedy, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, o souhlas s její ratifikací a děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane ministře a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Návrh projednala Stálá komise Senátu pro ochranu soukromí, která přijala usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 325/2. Zpravodajkou byla určena paní senátorka Juřenčáková. Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 325/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Rostislav Slavotínek, kterého tímto žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Rostislav Slavotínek: Dobré odpoledne, vážená paní předsedající, vážené kolegyně a kolegové. My jsme v uplynulých schůzích Senátu projednávali několik smluv podobného charakteru o vzájemné výměně a ochraně utajovaných informací. Na posledním plénu Senátu, jestli si vzpomínáte, jsme projednávali tři tyto smlouvy – s Finskem, Norskem a Švédskem. Až do roku 2004 byly smlouvy podobného charakteru uzavírány na resortní úrovni. To znamená na úrovni ministerstev obrany případně na vládní úrovni. Od roku 2005 jsou takové smlouvy uzavírány jako smlouvy mezistátní, v našem případě prezidentské.

Co se týče obsahu smluv. O nich mluvil podrobně pan ministr Jehlička, čili myslím, že je zbytečné se dále o tom rozšiřovat. Co se týče obsahu, tato smlouva obsahuje pouze závazky, které jsou i v těch ostatních, a jsou tedy velmi obvyklé. Z těch formálních věcí jenom připomenu, že se smlouva uzavírá na dobu neurčitou se šestiměsíční výpovědní lhůtou a že na straně ČR je smlouva sjednávána jako prezidentská, vyžadující souhlas Parlamentu a prezidenta ČR. Rovněž na straně Makedonie je smlouva v kategorii smlouvy prezidentské. Přijetí smlouvy nebude znamenat zvýšené nároky na státní rozpočet.

VZVOB přijal usnesení, kterým doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací této smlouvy. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore, a také vás poprosím, aby se posadil u stolku zpravodajů. Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodajka SK Senátu pro ochranu soukromí, paní senátorka Jana Juřenčáková. Ano, prosím, máte slovo.

Senátorka Jana Juřenčáková: Děkuji za slovo, paní předsedající, kolegyně a kolegové, SK pro ochranu soukromí na své schůzi konané 9. prosince 2008 přijala usnesení č. 4 k vládnímu návrhu, kterým se předkládá Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi ČR a Republikou Makedonie o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací, senátní tisk č. 325. Komise po přednesení zpravodajské zprávy senátorky Jany Juřenčákové nemá k předkládanému vládnímu návrhu žádné připomínky týkající se ochrany soukromí.

Komise:

- I. Bere na vědomí předložený vládní návrh.
- II. Pověřuje zpravodajku komise senátorku Juřenčákovou, aby seznámila s tímto usnesením předsedu Senátu.

K tomu bych chtěla jen podotknout, že tento tisk nám přidělil Organizační výbor, ale protože se netýká ochrany soukromí, tak bylo přijato toto usnesení. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji vám také, paní kolegyně, a otevírám obecnou rozpravu k tomuto návrhu. Do rozpravy se nikdo nehlásí, takže obecnou rozpravu uzavírám. Ptám se pana navrhovatele, zda chce ještě něco dodat. Pan navrhovatel evidentně nechce. Ptám se pana garančního zpravodaje. Také ne. Zaznamenala jsem tedy jediný návrh pro hlasování Senátu, a to je, že **Senát dává souhlas k ratifikaci Smlouvy mezi Českou republikou a Republikou Makedonie o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací.**

Dovolím si tedy svolat senátorky a senátory k hlasování. Aktuálně je přítomno 48 senátorek a senátorů. Aktuální kvórum je 25. Zahajuji tedy hlasování.

Kdo je pro, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Děkuji vám. Kdo je proti, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji vám.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 11 se z 50 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 26 pro vyslovilo 39, proti nebyl nikdo. **Návrh tedy byl přijat.**

Děkuji panu ministrovi, děkuji garančnímu zpravodaji a budeme pokračovat bodem

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s ratifikací
Smlouva mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou
o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 336** a uvede jej opět ministr kultury pan Václav Jehlička, kterému uděluji slovo.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: Děkuji, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, jak jsem se zmínil již při mém předcházejícím vystoupení, předkládám druhý návrh smlouvy. Tentokrát mezi Českou republikou a Rakouskou spolkovou vládou a s ohledem na intenzifikaci vzájemných vztahů zejména po vstupu ČR do EU lze usuzovat, že spolupráce obou států již vyžaduje výměnu utajovaných informací. Předkládaná smlouva byla sjednána v souladu se vzorovou směrnicí o návrzích smluv o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací. Při sjednávání byly plně prosazeny zájmy ČR. Navrhovaný text smlouvy je v souladu s ústavním pořádkem a s ostatními součástmi právního řádu ČR a s mezinárodními závazky včetně práva ES a bezpečnostních standardů NATO. Smlouva dále reflektuje obecně uznávané principy a uzance mezinárodního práva. Smlouva upravuje standardní instituty v oblasti ochrany utajovaných informací jako rovnocennost stupňů utajení, podmínky přístupu k utajovaným informacím a nakládání s nimi. Předávání utajovaných informací, uznávání bezpečnostních oprávnění, spolupráce mezi bezpečnostními úřady obou zemí, režim utajovaných smluv a režim návštěv vyžadujících přístup k utajovaným informacím. Takže vlastně úplně to samé jako s Makedonií. Z uvedených důvodů vás žádám, vážené paní senátorky a páni senátoři, o souhlas s ratifikací této smlouvy.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane ministře, a prosím vás opět, abyste zaujal místo u stolků zpravodajů. Návrh projednala Stálá komise Senátu pro ochranu soukromí, která přijala usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 336/2. Zpravodajkou byla určena paní senátorka Jana Juřenčáková. Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 336/1.

Zpravodajem výboru je pan senátor Rostislav Slavotínek, kterého žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Rostislav Slavotínek: Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně a kolegové. Smlouva je velmi podobná té předchozí. Připomenu, že ČR uzavírá takové smluvní dokumenty pouze se státy, které jsou schopny zajistit stejnou úroveň ochrany poskytnutým utajovaným informacím. Minimálně na takové úrovni, jakou poskytuje ČR. Nechci s tím dále zdržovat. Zde snad jenom zase řeknu, že smlouva je podobně, jako ta předchozí, uzavřena na dobu neurčitou s šestiměsíční výpovědní lhůtou. Je vytvořena v národních jazycích a v jazyce anglickém. V případě rozdílnosti výkladu je rozhodující anglická verze. Smlouva nebude zase znamenat žádné nároky na státní rozpočet.

Usnesení našeho výboru ze včerejšího zasedání zní: VZVOB doporučuje Senátu PČR vyslovit souhlas s ratifikací této smlouvy. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane zpravodaji, a teď vás poprosím, abyste zaujal své místo u stolku zpravodajů, a ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodajka Stálé komise Senátu pro ochranu soukromí paní senátorka Jana Juřenčáková. Přeje, prosím, máte slovo.

Senátorka Jana Juřenčáková: Děkuji za slovo, ještě jednou. Stálá komise Senátu pro ochranu soukromí přijala na své první schůzi konané 9. prosince 2008 usnesení č. 5 k vládnímu návrhu, kterým se předkládá PČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi ČR a Rakouskou spolkovou vládou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací, senátní tisk č. 336. Komise po přednesení zpravodajské zprávy senátorky Juřenčákové nemá k předkládanému vládnímu návrhu žádné připomínky týkající se ochrany soukromí.

Komise:

- I. Bere na vědomí předložený vládní návrh.
- II. Pověřuje senátorku Janu Juřenčákovou, aby seznámila s tímto usnesením předsedu Senátu.

Jak již bylo řečeno předtím, je to totožná smlouva jako s Makedonií, takže je i totožné usnesení. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, paní senátorko. Otevírám v této chvíli obecnou rozpravu a ptám se, jestli někdo chce vystoupit. Nechce, takže obecnou rozpravu uzavírám, a musím se zeptat, zda pan navrhovatel a pan zpravodaj si přejí vystoupit k neproběhlé rozpravě. Nechtějí, děkuji.

Zaznamenala jsem jediný návrh, a to na **vydání souhlasu k ratifikaci**. Přistoupíme tedy k hlasování. Svolám nepřítomné kolegyně a kolegy do sálu.

V sále je aktuálně přítomno 53 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 27.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro vydání souhlasu k ratifikaci Smlouvy mezi vládou ČR a Rakouskou spolkovou vládou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Děkuji. Kdo je proti, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE:

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 12 se z 54 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 28 pro vyslovilo 45, proti nebyl nikdo. **Návrh byl tedy přijat.**

Děkuji panu ministroví, děkuji garančnímu zpravodajovi i paní zpravodajce.

Postoupíme k dalšímu bodu pořadu dnešní 3. schůze Senátu, kterým je

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Mezinárodní dohoda o tropickém dřevě z roku 2006

Vládní návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 343** a uvede jej ministr kultury Václav Jehlička, který zastoupí ministra průmyslu a obchodu Martina Římana. Pane ministře, máte opět slovo.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: Děkuji, paní předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, takže z přítmí tajných služeb se nyní přeneseme do prostoru mezi obratníkem Raka a obratníkem Kozoroha, protože právě tyto dvě rovnoběžky ohraničují oblast, kde roste tropické dřevo.

Chtěl bych konstatovat, že projednávaná dohoda je smluvním dokumentem v tzv. sdílené pravomoci Evropských společenství a členských států. Povinnost ČR stát se smluvní stranou dohody vyplývá z aktu o přistoupení ČR k EU a z příslušného rozhodnutí Rady z 26. září 2007 a patří do tzv. prezidentské kategorie.

Dohoda patří mezi tzv. surovinové neboli komoditní dohody a má kromě obchodních i významné rozvojové a ekologické cíle, včetně zabránění nelegální těžby.

Z členství v mezinárodní organizaci pro tropické dřevo nevznikají žádné přímé povinnosti. Na základě příslušného rozhodnutí Rady budou základní členské příspěvky organizace hrazeny přímo z prostředků Evropských společenství.

Praktické aspekty členství v dohodě budou naplňovány ministerstvem průmyslu a obchodu ve spolupráci s ministerstvem zemědělství.

Ještě pouze podotýkám, že my nejsme zemí, která se nachází v této oblasti, nejsme producentskou zemí tropických dřev, ale jsme zemí odběratelskou.

V souladu se stanoviskem senátních výborů vás žádám o souhlas s ratifikací této dohody. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane ministře, a opět vás žádám, abyste zaujal své místo u stolku zpravodajů.

Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 343/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Vlastimil Sehnal.

Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 343/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jan Hajda, kterého nyní žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jan Hajda: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, vážené kolegyně a kolegové, náš výbor projednal tuto dohodu s tím, že po úvodním slově pana ministra, které bylo poměrně vyčerpávající, bych doplnil pouze následující:

To, že se stane Česká republika jako členský stát EU stranou dohody, posílí pozici EU ve skupině odběratelů. Sjednání dohody si nevyžádá žádný dopad na státní rozpočet. Sjednání dohody je v souladu s ústavním pořádkem ČR a ostatními součástmi právního řádu.

Náš výbor na závěr jednání k této dohodě přijal následující 44. usnesení:

Po úvodním slově zástupce předkladatele Ing. Jiřího Koliby, náměstka ministra průmyslu a obchodu ČR, po mé zpravodajské zprávě a po rozpravě výbor doporučil Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací Mezinárodní dohody o tropickém dřevě z roku 2006, určil zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu

mne a pověřil předsedu výboru senátora Jana Hajdu předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore, a také vás požádám, abyste se posadil u stolku zpravodajů.

Ptám se nyní, zda si přeje vystoupit zpravodaj výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost pan senátor Vlastimil Sehnal. Pan senátor avizuje, že ne. Děkuji, pane kolego.

Otevírám v této chvíli obecnou rozpravu k přednesenému návrhu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, uzavírám tedy obecnou rozpravu. Musím se zeptat pana ministra a pana zpravodaje, zda si přeje ještě něco dodat. Nepřeje ani jeden. Děkuji.

Přistoupíme tedy k hlasování o návrhu usnesení: **Senát dává souhlas k ratifikaci Mezinárodní dohody o tropickém dřevě z roku 2006.**

Svolám nepřítomné kolegyně a kolegy. Aktuálně je přítomno 52 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je tedy 27.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro vydání souhlasu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Děkuji. Kdo je proti návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 13 se z 52 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 27 pro vyslovilo 43, proti nebyl nikdo. **Návrh byl přijat.**

Děkuji panu ministrovi, děkuji zpravodajům.

Přistupujeme k dalšímu bodu, kterým je

**Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění
směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků
za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly**

Materiály jste obdrželi jako **senátní tisky č. N 122/06**, N 122/06/01 a N 122/06/02.

Prosím pana ministra kultury Václava Jehličku, který nyní zastupuje ministra dopravy Aleše Řebíčka, aby nás seznámil s tímto materiálem.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: Děkuji, budu pokračovat. Z tropických pralesů, tedy zpátky do Evropy na ucpané dálnice. Pan ministr Řebíček, jak zde bylo řečeno, mne požádal, abych vás seznámil s návrhem novely směrnice, která je nazývána také eurovinětou, a zejména se stavem projednávání v orgánech EU a s cílem českého předsednictví ve vztahu k tomuto návrhu.

Obecně chci zdůraznit význam vytváření evropského právního rámce problematiky zpoplatnění užívání pozemních komunikací pro ČR. Jak tranzitní země se po vstupu do EU potýkáme s negativními dopady zvýšeného nárůstu silniční dopravy přes naše území a jako jedna z mála evropských zemí jsme v roce 2007 zavedli systém elektronického mýtného zpoplatnění.

Možnost zahrnout externí náklady společnosti vyvolané silniční dopravou do výše mýtného, což je předmětem novely směrnice, je z hlediska zájmů ČR jako tranzitní země potřeba podpořit. Proto by si ČR přála dosáhnout během svého předsednictví maximálně možného pokroku při projednávání tohoto návrhu.

Diskuse nad tímto návrhem byly zahájeny koncem července loňského roku za francouzského předsednictví, pro které tento návrh představoval rovněž jednu z významných priorit. Ambice francouzského předsednictví dosáhnout tzv. obecného přístupu Rady, tj. kompromisní dohody mezi členskými státy, se však nakonec ukázaly jako přehnané.

Přestože většina členských států v zásadě princip internalizace externích nákladů podporuje, řada z nich se obává negativních dopadů tohoto opatření na konkurenceschopnost silničních dopravců. Týká se to zejména okrajových členských států, jako např. Španělska, Portugalska nebo Itálie. Největší výhrady mají členské státy vůči navržené možnosti stanovit poplatek za externí náklady způsobené dopravními kongescemi, což jsou vlastně nějaké zácpy na dálnici.

Upozorňuji přitom na skutečnost, že tyto náklady nezpůsobuje jen kamionová doprava, ale i osobní automobilová doprava.

Rozdílné názory panují mezi členskými státy rovněž v otázce způsobu využívání příjmů z poplatků za externí náklady. Pro některé státy je již z principu nepřijatelné, aby návrh stanovil členským státům povinnost, jak nakládat s příjmem, který jinak představuje zdroj státního rozpočtu. Jiné členské státy naopak argumentují v tom smyslu, že pokud nebude upraven způsob využívání těchto příjmů, hrozí jejich rozpuštění ve státním rozpočtu bez jakéhokoliv pozitivního dopadu na rozvoj ekologicky udržitelné dopravy.

Z toho, co jsem zde uvedl, je zřejmé, že dosažení konsenzu členských států za českého předsednictví bude velmi náročný úkol, a to zejména v kontextu současné ekonomické krize, na kterou se odpůrci tohoto návrhu začínají stále častěji odvolávat.

Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, chci vás ubezpečit, že v rámci projednávání tohoto návrhu v orgánech EU budeme zohledňovat vaše stanovisko obsažené v návrhu usnesení a že vás budeme o dalším vývoji projednávání tohoto návrhu i nadále informovat.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji také, pane předkladateli. A opět vás prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti Evropské unie. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. N 122/06/03. Zpravodajem výboru je pan senátor Miroslav Škaloud, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore.

Senátor Miroslav Škaloud: Děkuji za slovo. Řeknu vám také pár slov k tomuto materiálu.

Tento materiál je součástí širší iniciativy Evropské komise, která je označována jako zelený dopravní balíček. Toto sdělení podporuje koncept internalizace externích nákladů, to znamená zahrnutí všech příkoří, která jakákoliv činnost přináší všem ostatním a nějakým způsobem se je snaží vyhodnotit.

Konkrétní návrh změny směrnice Evropského parlamentu, v našem případě tisk č. N 122, vychází z toho, že do mýta za automobily by měly být začleněny ještě náklady externí ze tří jakýchsi příkoří. To první je znečištění ovzduší, druhé je hluk z provozu a třetí je přetížení z dopravy. Přitom výše poplatků za tyto externí náklady zohlední typ vozidla, typ komunikace, doby využívání komunikace.

Podstatné je, že v technické příloze sdělení je navržen způsob výpočtu těchto vnějších nákladů. Sami jistě chápete, že to je v principu poměrně obtížné, já vám to potom oživím jedním konkrétním příkladem. A navíc existuje ještě poměrně komplikovaná příručka pro odhad externích nákladů v odvětví dopravy.

Náš výbor projednal tento materiál a přiklání se ke stanovisku hospodářského výboru, který jsme požádali o jeho stanovisko, které vám potom přečtu.

Ještě vám řeknu příklad, jak by se tyto příplatky mohly počítat, nebo jak se určují.

Ještě jedna podstatná informace pro vás. Tato metodika doporučuje společné zásady a maximální míru poplatků. A základním parametrem této úpravy je její dobrovolná aplikace ze strany členských států. To samozřejmě neznamená, že někdy v budoucnosti se to nestane závazným, v současné době je to ovšem dobrovolné. Nicméně pokud ale členské státy tuto úpravu přijmou, tak by měly používat metodiku, která je dána v tomto materiálu, v jeho příloze a navíc v příručce pro stanovení externích nákladů.

Jeden příklad za všechny, např. poplatky za znečištění hlukem se počítají tak, že se vybere daná třída vozidel na daném typu silnice a provede se vysčítání přes všechny hladiny hluku v součinu nákladů vznikajících v důsledku hluku působících na osobu vystavené v dané hladině hluku na daném typu silnice, s počtem obyvatelstva vystaveného denní hladině hluku na kilometr, podělené průměrnou denní hustotou provozu. Hodnoty pro noční provoz se upravují korekčním faktorem.

Asi cítíte, že v tom je dost libovolných parametrů, o kterých se ještě zmíním. Chci jenom říci, že počet obyvatel vystavených hladině hluku, se určuje např. podle strategických hlukových map, které byly již vypracovány, nebo měly by je členské státy vypracovat, již podle článku 7 směrnice 2002/49 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí. Asi víte, že v ČR byly již hlukové mapy nebo jsou zpracovávány.

Podobně je to pro znečištění z ovzduší, kde je to vysčítáno podobným způsobem jako v předchozím případě, kde jsou náklady vyčísleny jako součet součinů emisních faktorů gram na kilometr a nákladů, které způsobuje gram znečišťující látky, např. euro na gram. Opět to, jak je velké vyhodnocení těchto příkoří, těchto externích nákladů, je velice volně vykladatelné, a příručka k tomu umožňuje jistou volnost. U poplatků za znečištění hlukem se tabulkové hodnoty vycházející z příručky pohybují v úrovni od 1,1 do dvou eurocentů za km, a u znečištění ovzduší je to od 2 do 16 eurocentů za km a u toho posledního, poplatky za přetížení z dopravy, kde jsou tři varianty, mimo špičku, špička a mimořádná dopravní špička, jsou navrhovány v úrovni od nuly do 65 eurocentů za km. Můžete si tedy asi spočítat, jak se prodraží doprava, pokud by byla tato směrnice přijata v tomto znění, a pokud bychom ji tedy dobrovolně přijali.

Pozice vlády ČR k tomuto dokumentu je v několika případech kritická. Jelikož byla zmíněna ministrem, nebudu to opakovat.

Nyní vám přečtu usnesení VHZD, ke kterému se přiklání i výbor pro záležitosti EU.

Výbor se domnívá, že externí náklady společností v oblasti silniční dopravy je vhodné zahrnout do mýtného. Dále konstatuje, že umožnění větší flexibility členskými státy při stanovení výše mýtného je krok správným směrem. Za třetí doporučuje vyzvat vládu k zastávání takové pozice, aby stávající působnost směrnice byla zachována pouze pro transevropské sítě nebo jejich části. Poslední: doporučuje podpořit pozici vlády za podmínky ekonomické realizovatelnosti navrhovaných opatření.

Mám k tomu ještě tři poznámky, které řeknu v diskusi. Nicméně doporučuji vám odsouhlasit toto společné znění usnesení VHZD i výboru pro záležitosti EU. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji vám také, pane zpravodaji. Prosím, posaďte se u stolku zpravodajů, sledujte rozpravu a zaznamenávejte případné další návrhy, k nimž můžete po skončení rozpravy zaujmout stanovisko. Následně se tímto tiskem zabýval VHZD. Táži se nyní

zpravodaje výboru pana senátora Jiřího Nedomy, zda chce vystoupit. Ano, prosím, pane zpravodaji.

Senátor Jiří Nedoma: Vážená paní předsedající, vážený pane ministře, pane zpravodaji, kolegyně a kolegové, VHZD projednal tento materiál 10. listopadu loňského roku na žádost výboru pro záležitosti EU. Tento návrh směrnice je pro členské státy závazný co do výsledku, jehož má být dosaženo, přičemž je jim ponechána volnost při volbě opatření k tomuto cíli. Velice jsme si uvědomovali v tomto výboru, že primárním cílem této novely je ochrana a zlepšení životního prostředí. Návrh má umožnit, jak zde bylo již řečeno, aby do mýtného stanoveného pro těžká nákladní vozidla členské státy mohly zařadit částku, která by zohlednila náklady v důsledku znečištění ovzduší, náklady v důsledku zmírnění hluku z provozu. Návrh směrnice dále povoluje, aby bylo možné mýtné spočítat na základě nákladů z důsledku přetížení dopravy.

Nicméně novela této směrnice č. 62/1999 však současně omezuje pravomoc členských států v oblasti stanovení mýtného na jiných komunikacích, než jsou transevropské sítě. S přijetím návrhu dojde ke komunitarizaci systému mýtného pro všechny druhy silnic a komunikací. To se může zdát v rozporu s principem subsidiarity, protože výrazně omezí roli místních samosprávných orgánů ve prospěch orgánů unie.

Směrnice současně stanoví, že poplatky vybrané za externí náklady budou muset být vynaloženy výhradně na obnovu nebo zlepšení životního prostředí.

Návrh komise počítá také s vytvořením nezávislého orgánu, který by měl stanovit poplatky za tyto externality.

Oba návrhy jsou pro ČR i pro ostatní členské státy tedy nevýhodné. Taxativní určení možnosti užití vybraných poplatků za externí náklady omezuje roli členských států v oblasti rozpočtové kompetence a regulace výše poplatků za externality nezávislým úřadem je zbytečné zbyrokratizování celého systému. Proto hospodářský výbor sepsal přílohu svého usnesení, kterou máte před sebou, ve které zdůrazňuje, že externí náklady v oblasti silniční dopravy je vhodné zahrnout do mýtného, že tento krok je krok správným směrem. Avšak zároveň doporučuje vyzvat vládu k zastávání takové pozice, aby stávající působnost směrnice byla zachována pouze na transevropské silniční sítě nebo jejich části bez ohledu na to, jak se do budoucna rozhodne Česká republika.

Doporučujeme také podpořit pozici vlády za podmínky ekonomické realizovatelnosti navrhovaných opatření tak, aby právě nebyla ohrožena zde již panem zpravodajem zmíněná konkurenceschopnost členských států EU. Proto tedy VHZD přijal usnesení, ve kterém zaujímá stanovisko k tomuto návrhu, které tvoří přílohu tohoto usnesení, které máte před sebou, a pověřuje předsedu výboru senátora pana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi výboru pro záležitosti EU a předsedovi Senátu. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji vám také, pane kolego. Otevírám obecnou rozpravu. Do rozpravy se hlásí pan senátor Bedřich Moldan. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Bedřich Moldan: Paní předsedající, děkuji za slovo. Vážené kolegyně a kolegové, pane ministře, jsem přesvědčen o tom, že snaha nějakým způsobem internalizovat externí náklady je velice záslužná, velice potřebná, právě v oblasti na prvním místě.

Dá se říci, že tento přístup, který v současné době, jak jsme byli informováni, a jak už jsme si také přečetli ze všech tisků, jak zdůraznil pan zpravodaj, zahrnuje pouze tři faktory určitých škod, jak on to nazval – příkoří, na životním prostředí, je vlastně teprve určitý začátek, protože těch externích nákladů, které jsou vyvolány zátěžemi životního prostředí z dopravy, je samozřejmě daleko více. Já předpokládám a dovoluji si říci, že i doufám, že v budoucnu budou postupně zahrnovány do celého souboru externalit.

Mám na mysli např. škody na biodiverzitě. Mám na mysli fragmentaci krajiny. Mám na mysli různé negativní vlivy výstavby infrastruktury a celou řadu dalších věcí.

Nechci také mluvit o produkci skleníkových plynů, protože ta celkem právem není v této souvislosti řešena, protože ji řeší jiné předpisy a patří do jiné oblasti.

Na rozdíl od pana kolegy Škalouda, zpravodaje, se nedomnívám, že výpočty jsou libovolné. Je to určitá snaha právě po tom, aby stanovení kvantifikace externalit se dostalo na objektivní bázi. Aby bylo transparentní a aby skutečně vycházelo z reálných ekonomických čísel. Je to ovšem velmi těžké a v tom s ním velmi souhlasím, je to vlastně první krok, který předpokládá splnění celé řady postupných kroků zejména v oceňování – v ekonomickém oceňování faktorů zdraví a faktorů životního prostředí, kde jsme všichni na začátku. Ale já jsem přesvědčen o tom, že tato snaha bude pokračovat a že je to jeden z prvních kroků velmi správným směrem, který se postupně ještě dále rozvine. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Další přihlášený do rozpravy je pan senátor Miroslav Škaloud. Prosím, pane senátore.

Senátor Miroslav Škaloud: Dovolte mi několik poznámek a potom navrhu usnesení, které dal náš evropský výbor. Předtím jsem četl usnesení hospodářského výboru.

První poznámka je k nákladům v důsledku přetížení dopravy, tzv. kongesce. Zde mnoho států namítá, že zahuštění provozu způsobují zejména osobní automobily, které návrh nepokrývá. Nákladní vozidla by platila náklady, na jejichž vzniku se nepodílí nebo podílí menší měrou než ostatní uživatelé. Dopravci tomu přizpůsobují svá rozhodnutí a počítají s tím v nákladech. Šlo by tedy o dvojí účtování.

Má druhá poznámka se týká nákladů v důsledku emisí z dopravy. Zde výrazné zlepšení přinese zavedení emisních standardů euro, to je množství kyslíčnicku uhličitého, které mohou automobily emitovat podle druhu automobilů a které motivují dopravce k obnově vozového parku a z čehož vychází stávající znění směrnice o euroznámce. Tuto úpravu lze podle mého názoru požadovat za dostatečnou. Není tedy nutné extendovat metody zpoplatňování.

Třetí poznámka se týká způsobů kvantitativního, peněžního stanovování externích nákladů, například eurocent na kilometr nebo na gram. Vychází z příručky pro odhad externích nákladů v odvětví dopravy. Ovšem vzhledem k tomu, že hraniční společenské náklady, které jsou podkladem pro příručku je v principu obtížné ne-li nemožné určit a uvedené odhady jsou velmi subjektivní, a to nejen díky tomu, že lze postupovat velmi extenzivně a zahrnovat do toho i vzdálené a libovolné efekty jako například fragmentaci krajiny. Navíc také proto, že jsou na druhé straně opomíjeny efekty pozitivních externalit, jak vyhodnotíme proti fragmentaci krajiny například zaměstnanost obyvatel a následné efekty, které s tím souvisí.

Věřím, že vláda bude hájit naše zájmy, jak vyjádřila ve svém stanovisku.

Nyní k usnesení, o kterém budeme hlasovat. Usnesení, o kterém jsem hovořil, bylo usnesení hospodářského výboru, ke kterému jsme se přiklonili, pouze jsme ho trochu modifikovali stylisticky. Přečtu ho a o něm bychom hlasovali.

Senát Parlamentu ČR se seznámil s komisí s navrhovaným řešením směřujícím k internalizaci vnějších nákladů v oblasti dopravy, které vznikají v důsledku znečištění ovzduší, zatížení hlukem a dopravní přetížeností.

II.

1. Domnívá se, že externí náklady v oblasti silniční dopravy je vhodné zahrnout do mýtného, byly obdobně zahrnuty i u ostatních druhů dopravy.
2. Upozorňuje, že je nutno pečlivě zvažovat ekonomickou realizovatelnost navrhovaných opatření s ohledem na pozitivní druhy dopravy.
3. Vítá značnou míru flexibility, kterou návrh členským státům umožňuje, Podporuje pozice vlády.

III. Žádá vládu, aby jej informovala o tom, jakým způsobem toto stanovisko zohlednila a o dalším vývoji projednávání.

O tomto návrhu bych chtěl nechat hlasovat, toto je stanovisko výboru pro záležitosti EU.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdušková: Děkuji vám, pane senátore. Návrh usnesení jste mohl přednést až v závěru jako zpravodaj garančního výboru, nicméně návrh usnesení je přednesen a vypořádáme se s tím.

Dalším přihlášením do rozpravy je pan senátor Jaroslav Kubera. Dávám mu slovo.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážené kolegyně a kolegové, zmíním jednu věc, která zdánlivě nesouvisí s tímto problémem, ale ona s ním souvisí. Nedávno jsme tady schválili ekologický zákon, který se týkal registrace vozidel a poplatku za to, když někdo registruje vozidlo, které nesplňuje normy. Poplatek činí od tří do deseti tisíc korun. Důsledkem toho bylo to, co jsme zažili před Vánocemi, kdy lidé čekali v třístametrových frontách od deseti hodin večer do osmi hodin do rána, aby mohli zaregistrovat vozidla dříve, než budou platit poplatek. Odnesli to primátoři a starostové, protože lidem byli těžko vysvětlit, kdo za to může, proč se neudělá více okýnek, když jedním dechem říkají, že budeme mít nejvíce úředníků v Evropě, ale když úředníky potřebují, tak říkají, proč neuděláme více okýnek. Není to tak jednoduché, udělat více okýnek. Udělali jsme dlouhé úřední hodiny až do 17 hodin. Úředníci říkali, že lidé za to mohou sami, věděli to, měli to udělat včas. Do toho ještě přišli pojistitelé, kteří si také zajistili svůj byznys, který tady také prošel, aniž jsme si toho všimli. Jestli má někdo auto na zahradě a má v něm králíky, pojišťovně do toho nic není. Teprve když ho chytí v provozu a nemá pojištění, tak nastupuje trest. Trochu si to zjednodušili a budou posílat penále za to lidem, kteří neměli pojištěného pionýra, kterého dávno ještě neekologicky rozebrali.

Dále je s tím spojeno, že vybíráme tři až deset tisíc, a poté je odvádíme do fondu životního prostředí. Režijní náklady města každý ale zapomněl. Ministerstvo na nás ještě chce jmenovité seznamy lidí, takže narůstá další administrativa s tím, že musíme dělat seznamy těch, kdo zaplatil a kdo nezaplatil. Můžeme samozřejmě zvýšit mýtné, můžeme část peněz někam dát, ale ve skutečnosti je jediný výsledek, že se opět zdraží a že důsledkem takovýchto počínů bude finanční krize. Pan Schwarzenegger v Kalifornii zavedl 16 ekologických opatření, je to neekologičtější stát na zeměkouli, má ale jednu vadu – je těsně před státním krachem.

Pokud federální vláda USA nedá Kalifornii peníze, tak zkrachovala. Příčinou bylo zbláznění do oteplování atd. Toto je něco podobného. Proč by měly jít peníze do mýtného jinam? To si zase chce někde peníze uloupnout na své určitě bohulibé úmysly, ale situace se tím jen komplikuje. Dá se to řešit samozřejmě jinak. Je sporné, zda celý šach-mat s placením na silnicích byl dobrý nebo nebyl dobrý. Myslím, že Praha připravuje placení mýtného za vjezd do těchto prostor. Jakmile Praha zavede mýtné po vzoru Londýna, zavedou ho všechna větší města v ČR. Když budete chtít projet republiku a budete přitom projíždět městy, tak se nedoplatíte. Když chcete jet dnes do Německa, musíte si opatřit speciální ekologické zelené známky do určitých měst, což je pro Čecha problematické, aby si to zajišťoval. Život jen komplikujeme a stále to stojí další peníze. Peníze, které se vyberou, sežerou režijní náklady, které s tím souvisejí.

S těmito opatřeními zásadně nesouhlasím, a také nebudu hlasovat pro vzetí na vědomí, nebo co se od nás chce.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Nemám nikoho dalšího přihlášeného do rozpravy. Přeje si ještě někdo vyjádřit se k návrhu? Není tomu tak. Obecnou rozpravu uzavírám. Chce se vyjádřit pan navrhovatel? Nechce. Pan garanční zpravodaj by se měl vyjádřit, protože rozprava proběhla. Prosím o shrnutí rozpravy.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené senátorky a senátoři. Rozprava byla tak krátká, že není potřeba shrnovat. Chtěl bych doporučit odsouhlasit návrh, který máte na stole a který jsem už jednou vyslovil.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji panu zpravodaji. Můžeme přistoupit k hlasování. Budeme **hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesl pan senátor Miroslav Škaloud**. Svolám všechny k hlasování.

Aktuálně je v sále přítomno 59 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 30. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro návrh usnesení, jak nám byl předložen garančním výborem, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko NE.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 14 se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 30 pro vyslovilo 51, proti byl 1. **Návrh byl přijat.**

Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji panu ministru Jehličkovi a garančnímu zpravodaji. Přihlášeného mám s právem přednostním pana senátora Jiřího Stříteského, předsedu klubu ODS.

Senátor Jiří Stříteský: Vážená paní místopředsedkyně, ctihodné shromáždění, mám procedurální prosbu. Požádal mě ministr zdravotnictví, zda bychom mohli okamžitě zařadit na program jednání senátní tisk číslo N 26/7 z důvodu jeho neodkladné služební záležitosti, které je nucen se věnovat v následující době.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Byl dán procedurální návrh, prosím o jeho specifikaci.

Senátor Jiří Stříteský: Bylo by to okamžitě po projednání bodu číslo 9.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Je zde požadavek, který přednesl předseda klubu ODS senátor Stříteský – po bodu 9, kterým je projednávání senátního tisku 339, zařadit senátní tisk číslo N 26/7. Protože je to procedurální návrh, hlasujeme bez rozpravy. Svolám všechny k hlasování.

V sále je aktuálně přítomno 58 senátorek a senátorů. Aktuální kvórum je 30.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento procedurální návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že hlasování pořadové číslo 15 se z 58 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 30 pro vyslovilo 50, proti byli 2. Návrh byl přijat.

Pokračujeme v této chvíli bodem senátní tisk 339. Předávám slovo panu místopředsedovi Štěchovi.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Dámy a pánové, dalším bodem jednání je

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s přístupem Protokol o výsadách a imunitách
Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli,
podepsaný v Paříži dne 12. července 1974**

Senátní tisk 339. Vládní návrh jste obdrželi a uvede jej ministr kultury Václav Jehlička, kterému uděluji slovo.

Ministr kultury ČR Václav Jehlička: vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, jsem rád, že mohu svůj balíček zakončit poetičtějším zákonem, než jsou poplatky ze smradlavých kamionů, a to návrhem na schválení protokolu, který nám umožní pozorovat hvězdy na jižní polokouli.

Evropská organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli ESO, jejímž 13. členským státem je ČR, byla založena v roce 1962 s cílem zorganizovat mezinárodní spolupráci členských států, spojit personální a finanční možnosti výstavby observatoře vybavené špičkovými přístroji a posílit konkurenceschopnost Evropy v oboru astrofyziky, v němž do té doby dominovaly USA. Tato observatoř stojí v Chile, pravděpodobně v Patagonii nebo v Ohnivé zemi a administrativní, technické a vědecké ústředí je v Bavorsku nedaleko Mnichova.

Dohoda mezi vládou ČR a ESO o přístupu k úmluvě o založení ESO a o souvisejících podmínkách byla podepsána 22. prosince 2006 v Praze. Protokol o výsadách a imunitách evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli byl členskými zeměmi ESO přijat 12. července 1974.

Cílem tohoto protokolu bylo vymezit právní statut ESO a definovat výsledek imunity, kterou bude ESO, resp. její orgány a personál, používat za účelem řádného výkonu své činnosti. Praktickým dopadem přijetí protokolu je osvobození od přímých daní pro subjekty, kterým budou uděleny zakázky ESO na řešení jejich projektů. V nejbližší době se to bude týkat zejména budování evropského extra velkého teleskopu, dosud největšího projektu této instituce.

Závazky, jež vyplývají z protokolu, jsou v souladu s právním řádem ČR. Plnění závazků vyplývajících z protokolu je zajištěno v rámci platných právních předpisů ČR, zejména pak příslušnými ustanoveními finančně právních předpisů po vynětí zdanění. Provádění protokolu o výsadách a imunitách ESO nebude mít žádný dopad na schválené výdajové limity příslušných rozpočtových kapitol státního rozpočtu. Je možné očekávat nepatrný dopad na příjmovou stránku státního rozpočtu způsobený

přijetím daňových výtětí specifikovaných v protokolu. Podobná ustanovení jsou obsažena i v jiných smluvních dokumentech, kterými je v oblasti mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji vázána Česká republika.

Závěrem chci doporučit Senátu vyjádřit souhlas s přístupem k tomuto protokolu a vám děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře. Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 339/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Vlastimil Sehnal. Garančním výborem je výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 339/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jan Hálek, kterého žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Jan Hálek: Pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové, chtěl bych krátce doplnit, že vrcholným orgánem ESO je rada, která se skládá ze dvou delegátů za každý členský stát. Rada se schází minimálně jednou za rok a při jejím hlasování disponuje každý stát jedním hlasem. Ze svých členů volí předsedu s jednoročním mandátem a s možností opakovaného zvolení.

Chod ESO zabezpečuje vědecký, technický a administrativní personál, v jehož čele stojí radou jmenovaný ředitel. ESO má nyní 570 zaměstnanců, kteří produkují vynikající vědecké výsledky. Za rok 2005 vzniklo na základě pozorování ze zařízení ESO kolem 600 článků publikovaných v recenzovaných časopisech.

Ještě bych chtěl dodat k protokolu, že podle čl. 2 tohoto protokolu jsou budovy a prostory ESO nedotknutelné. Vstupy orgánů hostitelského státu do budov a na pozemky ESO jsou tudíž možné jen se souhlasem této organizace, nicméně je nutno vzít v úvahu potřebnou spolupráci ESO a příslušných orgánů členských států za účelem řádného výkonu práva, zajišťování dodržování policejních, pracovních, zdravotních a jiných předpisů tak, aby nedocházelo k případným zneužitím takových výsad. Tato spolupráce je potom upravena v čl. 5.

Článek 27 umožňuje ESO a členským státům uzavřít dohodu, ve které bude kooperace tohoto druhu specifikována. Výsadu nedotknutelnosti mají všechny archivy a veškeré písemnosti ESO bez ohledu na to, kde se nachází. Majetek ESO nepodléhá rekvizici, konfiskaci, vyvlastnění nebo obstavení.

Na závěr mi dovoluji, abych přečetl 8. usnesení výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice ze 2. schůze konané 3. prosince 2008 k vládnímu návrhu, kterým se předkládá Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s přístupem Protokol o výsadách a imunitách Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli, podepsaný v Paříži 12. července 1974:

Po úvodním slovu předsedy výboru senátora Jaromíra Jermáře, po odůvodnění profesorem Ing. Vlastimilem Růžičkou, CSc., náměstkem ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR a po zpravodajské zprávě místopředsedy výboru senátora Jana Hála a po rozpravě výbor:

1. Doporučuje Senátu PČR vyslovit souhlas k přístupu ČR k Protokolu o výsadách a imunitách Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli, podepsaný v Paříži 12. července 1974.
2. Určuje zpravodajem výboru pro projednání senátního tisku č. 339 na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Jana Hála.

Podepsáni: předseda výboru Jaromír Jermář, ověřovatel výboru Vlastimil Balín a zpravodaj výboru Jan Hálek. Děkuji.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost pan senátor Vlastimil Sehnal. Nebude vystupovat.

Otevírám v tuto dobu obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Nikdo se nehlásí, takže obecnou rozpravu končím. Žádný jiný návrh, než dát souhlas, nezazněl, takže přistoupíme k hlasování. Budeme hlasovat o usnesení, které zní:

Senát dává souhlas k přístupu České republiky k Protokolu o výsadách a imunitách Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli, podepsanému v Paříži 12. července 1974.

V sále je přítomno 55 senátorek a senátorů, aktuální kvorum 28. Zahajují hlasování. Kdo je pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Registrováno bylo 56 senátorek a senátorů, kvorum 29, pro 53, proti nikdo. **Návrh byl schválen.** Děkuji navrhovateli a zároveň děkuji i zpravodaji.

Dalším bodem, jak jsme si odhlasovali, je

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci

Návrh nařízení jste obdrželi jako **senátní tisk č. N 026/07**. Stanovisko vlády a shrnutí vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. č. N 026/07/01 a N 026/07/02. Prosím pana ministra zdravotnictví Tomáše Julínka, aby nás seznámil s tímto materiálem.

Ministr zdravotnictví ČR Tomáš Julínek: Děkuji, pane místopředsedo. Ještě jednou vám chci poděkovat za to, že jste mně umožnili předsunutí tohoto bodu.

Tak, jak bylo řečeno, vážený pane místopředsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, návrh směrnice, která je nyní předmětem našeho jednání, je výsledkem několikaletých diskusí nejen v orgánech EU, ale také mezi laickou a odbornou veřejností. Darování orgánů a transplantace je oblast medicíny, která v posledních letech zaznamenala velký rozvoj. Je dnes nákladově nejefektivnějším zákrokem u konečného selhání ledvin a u ostatních orgánů jediným léčebným postupem.

V jednotlivých státech společenství se přístup k této problematice značně liší. Po řadě jednání přijal rada v prosinci 2007 závěry ohledně dárcovství a transplantace orgánů, ve kterých doporučila komisi projednat s členskými státy vytvoření právního rámce pro zajištění jakosti a bezpečnosti dárcovství orgánů.

Následně v dubnu 2008 přijal Evropský parlament usnesení, ve kterém uznává, že je důležité zvýšit jakost a bezpečnost dárcovství a transplantace orgánů v zájmu snížení rizik souvisejících s transplantáty, a doporučuje předložit směrnici, která zajistí vysoký standard kvality a bezpečnosti pro orgánové transplantace a vysokou bezpečnost pro pacienty v celé EU.

Návrh směrnice se týká lidských orgánů použitých k transplantaci v průběhu všech fází postupu s cílem zajistit jakost a bezpečnost těchto orgánů, a tím vysokou úroveň ochrany zdraví. Směrnice by měla zaručit jakost a bezpečnost pro pacienty, zajistit ochranu dárců a usnadnit spolupráci mezi členskými státy a přeshraniční výměnu. ČR souhlasí s předložením návrhu této směrnice a zároveň doporučuje pečlivě zvážit, jakým způsobem bude dohlíženo na její implementaci, aniž by přitom docházelo k nadměrné administrativní zátěži, protože to máme přímo v gesci našeho

předsednictví, a včera jsem o tom hovořil s paní komisařkou Vassiliou, tak to bude jedna z právních norem, které budou projednávány v rámci našeho předsednictví, a měly by v rámci našeho předsednictví dojít k významnému pokroku a popř. přijetí této směrnice.

ČR to vítá, protože u nás transplantace a dárcovství a jeho organizace je na vysoké úrovni, a tím pádem jsme příkladem pro celou Evropu, takže můžeme vyžadovat i po ostatních státech, aby tato kvalita nastala. Zároveň to umožňuje, aby se ČR, která se zatím nemohla z různých důvodů, právě týkajících se bezpečnosti pacientů, zařadit do některých společných projektů, jako je EUROTRANSPLANT, zařadit do takovýchto projektů a může docházet k mezinárodní výměně orgánů bezpečně, pod dohledem a tak, aby to prospělo pacientům všech evropských zemí.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře. Prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. č. N 026/07/03. Zpravodajem výboru je pan senátor Petr Guziana, kterého prosím, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Petr Guziana: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně, kolegové, já bych si dovil malou korekci – vypadlo vám tam písmenko A. Ne že bych byl na to háklivý, už jsem na to zvyklý za ta léta.

Tak, jak uvedl pan ministr, výbor se samozřejmě zabýval touto problematikou. Mě těší jedna věc, že poprvé, když jsem se stal zpravodajem, můžu posuzovat něco, čehož se aktivně účastním, protože pracuji na pracovišti, které se zabývá transplantacemi, což je Fakultní nemocnice v Ostravě – jak multiorgánové odběry, tak provádění transplantací. Bohužel teď už jenom transplantace ledvin. Transplantace jater nám před lety byla odebrána, viz nechvalná známá transplantační kauza v Ostravě.

Závěrem. Výbor vítá návrh komise, neboť je toho názoru, že společný evropský standard kvality a bezpečnosti orgánů, zakotvený v harmonizovaném právním systému, přispěje k dalšímu rozvoji transplantační medicíny v rámci celé EU. Tato věta je samozřejmě strohá, ale má velký význam pro pacienty, protože víte, že transplantace je ultimativní fází, která pomáhá jednak k přežití, a jednak ke zkvalitnění života lidí, kteří čekají na tzv. waiting listu, což je čekací listina pro transplantace mnoha orgánů.

Dále výbor konstatuje, že návrh stanoví pouze rámcové minimální podmínky nezbytné pro slučitelnost fungování národních systémů, ale i souladu s principem subsidiarity a proporcionality, což je velmi důležité z tohoto hlediska, protože ne všechny návrhy s tímto principem jsou slučitelné. A doporučuje vládě, aby samozřejmě s ohledem na kvalitu transplantační medicíny, zejména v ČR, věnovala výraznou pozornost a ne jenom pouze v uvozovkách vizuální, ale i materiální, protože, jak už jsem uvedl, tato činnost je bohubíhá a bohužel nebo bohudík pomáhá spouště lidem a hodně známých nebo lidí to může potkat v našem okruhu, potažmo nedej bože i nás. Toto je stručná charakteristika zprávy výboru.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane senátore, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů, sledoval rozpravu a zaznamenával případné další návrhy, k nimž se můžete po skončení rozpravy vyjádřit.

Otevírám rozpravu. Hlásí se někdo do rozpravy? Nikdo se nehlásí, takže rozpravu končím. Předpokládám, že jak pan ministr, tak pan zpravodaj se nechtějí vyjádřit.

Budeme **hlasovat o návrhu, tak jak jej přednesl pan zpravodaj**. Přivolám senátorky a senátory. Přítomno je 54 senátorek a senátorů, aktuální kvorum 28. Zahajují hlasování. Kdo je pro usnesení, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Konstatuji, že v okamžiku hlasování pořadové číslo 17 se z přítomných 54 senátorek a senátorů pro vyjádřilo 50, takže **návrh byl přijat**.

Děkuji předkladateli i panu zpravodajovi.

Ministr zdravotnictví ČR Tomáš Julínek: Ještě jednou děkuji za předsunutí.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Dalším bodem dnešního jednání je

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s ratifikací
Protokol o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti
k Rámcové úmluvě o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat**

Senátní tisk č. 335. Vládní návrh jste obdrželi a uvede jej ministr životního prostředí pan Martin Bursík, kterému uděluji slovo.

Místopředseda vlády a ministr životního prostředí ČR Martin Bursík: Pane místopředsedo, paní senátorky, páni senátoři, dobrý den. Jestli si mohu dovolit, tak těm, se kterými z vás jsem nehovořil, tak vám přeji všechno nejlepší do nového roku, protože jsem tady poprvé po Novém roce.

Předkládám věc, která by měla být povýtce formální. Před více než sedmi lety se setkala devět prezidentů a vysokých zástupců dalších pěti států karpatského regionu, aby se shodli na nezbytnosti ochrany unikátního fenoménu Karpat, který zahrnuje více nežli 200 tisíc kilometrů čtverečních, a jsou tam unikátní výskyty, i endemické výskyty živočichů a rostlin, jsou tam lesy, které jsou naprosto nedotčuté, jsou tam unikátní povodí, je to prostě samo o sobě území, které je mimořádné.

Pro vaši informaci my v průběhu českého předsednictví organizujeme také jednu akci tady v Praze, která se týká tzv. wilderness, což jsou vlastně národní parky, které mají statut divočiny. Je tam minimální kritérium 10 tisíc hektarů nedotčeného území lidskou činností. Zároveň různá kritéria konkrétní, které musí parky splnit, včetně místní produkce a měkké turistiky atd. atd. A Karpaty jsou zrovna územím, kde několik takových horských oblastí Rumunska, Bulharska se stalo právě součástí této evropské sítě, které bychom chtěli jako předsednická země dát o něco větší váhu, nežli má teď, protože doposud je to pouze na úrovni nevládní aktivity, iniciativy PAN (Panex).

Ale zpátky k této úmluvě. Tato úmluva je obecný dokument, který poté se realizuje protokoly, což už jsou konkrétnější dokumenty. Já vám zde za vládu předkládám právě první z protokolů této úmluvy, kde principem je vlastně vytvoření předpokladů pro spolupráci zemí v karpatském regionu při výzkumu, vědě, monitoringu, ochraně atd. Jde o úmluvu, kterou schválila vláda, ale je to prezidentská úmluva, takže vyžaduje schválení obou komor parlamentu.

Proto vám ji zde předkládám.

Žádné finanční nároky, resp. nároky, které to bude mít, budou pokryty z kapitoly Ministerstva životního prostředí a budeme na tom spolupracovat s dalšími dvěma ministerstvy: zemědělstvím a místním rozvojem. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane ministře, a prosím vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 335/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Jaromír Štětina. Garančním výborem je výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 335/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Pavel Eybert, kterého žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Pavel Eybert: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, já jsem náhradním zpravodajem za pana senátora Václav Vlčka, který se musel již omluvit.

Nicméně k této problematice. Karpatskou oblastí pro účely protokolu a úmluvy se rozumí region vymezený na základě podkladů jednotlivých smluvních stran. Karpaty v ČR zahrnují jak horská pásma, kam patří vnější západní Karpaty, například Javorníky, Ždánický les, Chříby, Rožnovská brázda, Bílé Karpaty, Moravskoslezské Beskydy, ale také nížiny, sníženiny.

ČR vycházela při vymezení svého karpatského území z platného geomorfologického členění ČR a pro potřeby úmluvy byla do karpatského regionu zahrnuta pouze horská pásma. V takto vymezených oblastech Karpat se na území naší republiky nacházejí evropsky významné lokality, jakými jsou např. Čertorie nebo Chříby, ptačí oblasti: Hostýnské vrchy, Horní Sadsko a tři chráněné krajinné oblasti, a to Beskydy, Bílé Karpaty a Pálava, přičemž poslední dvě zmíněné mají rovněž statut biosférické rezervace UNESCO.

Každá smluvní strana úmluvy může protokol rozšířit i na další části svého území. Jak již řekl pan ministr, tato úmluva byla podepsána na 5. ministerské konferenci v Kyjevě v roce 2003 a smluvními stranami jsou všechny státy tzv. karpatského regionu: ČR, Slovensko, Polsko, Ukrajina, Rumunsko, Maďarsko, Srbsko, Černá Hora, přičemž k sepsání úmluvy vedla její signatáře snah o zachování bohaté biodiverzity, tradičního způsobu hospodaření a rozvoje hospodaření Karpat.

Úmluva vstoupila v platnost 4. ledna 2006 a v ČR byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv.

Tato spolupráce smluvních stran je podle protokolu potřebná zejména v následujících oblastech: K vytváření harmonizace a provádění příslušných plánů péče o přírodní stanoviště a druhy, k prevenci zavádění nepůvodních invazivních druhů do karpatského regionu, k prevenci zavádění geneticky modifikovaných organismů do karpatského regionu a k podpoře vzájemně slučitelných indikátorů biodiverzity a systémů monitorování.

Závěrem bych vás chtěl seznámit s návrhem usnesení pro plénum z našeho výboru, kdy výbor doporučuje plénu Senátu Parlamentu ČR dát souhlas k ratifikaci Protokolu o ochraně a udržitelném využívání biologické i krajinné rozmanitosti k Rámcové úmluvě o ochraně a udržitelnosti rozvoje Karpat, určuje zpravodajem pana senátora Vlčka, za nějž jsem tady dneska já, a pověřuje předsedu výboru pana senátora Ivo Bárka, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost pan senátor Jaromír Štětina. Ano, bude vystupovat.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, opravdu z toho krásného karpatského oblouku u nás jsou jenom ty nejzápadnější části. A ta nejjihnější z nejzápadnějších je Pálava. Já o tom mluvím proto, že Protokol o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti hovoří také o zachování tradic. A jak víme, jednou z nejlepších tradic na Pálavě je pěstování a pití vína. Tak vás prosím, abychom tuto tradici podpořili i ratifikací této smlouvy. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane kolego. A otevírám obecnou rozpravu. Hlásí se někdo do obecné rozpravy? Nikdo se nehlásí, takže obecnou rozpravu končím. Předpokládám, že pan navrhovatel a páni zpravodajové nebudou vystupovat, takže přistoupíme k hlasování.

Aktuálně je přítomno 49 senátorek a senátorů, kворum je 25. Zahájíme hlasování, které bude: **Senát dává souhlas k ratifikaci Protokolu o ochraně a udržitelném využívání biologické a krajinné rozmanitosti k Rámcové úmluvě o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat.**

Kdo je pro tento návrh, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Konstatuji, že v okamžiku hlasování pořadové číslo 18 se z přítomných 49 pro vyjádřilo 47, takže **návrh byl přijat.**

Děkuji panu ministroví a děkuji oběma zpravodajům.

Nyní budeme projednávat bod, kterým je

**Návrh senátního návrhu zákona senátora Josefa Novotného,
senátora Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb.,
o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů,
a některé další zákony**

Návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 239**. Prosím pana navrhovatele Petra Víchu, aby zaujal místo u stolku zpravodajů. Po odročení se tímto senátním tiskem znovu zabýval garanční výbor – výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Usnesení tohoto výboru ze včerejšího jednání jste obdrželi jako senátní tisk číslo 239/4. Zpravodajem výboru je pan senátor Igor Petrov. Prosím ho, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Igor Petrov: Vážené dámy, vážení pánové, vzhledem k tomu, že se nejedná o první čtení tohoto návrhu zákona, tak bych možná zopakoval jenom nejdůležitější záležitosti týkající se tohoto návrhu.

Cílem tohoto návrhu zákona je podle navrhovatelů napravit největší a z hlediska fungování společnosti nejnebezpečnější chyby, které při současném znění zákona existují a které ohrožují společnost provozováním sázkových her. Navrženou úpravou by měly být zajištěny rovné podmínky pro provozovatele výherních hracích přístrojů na jedné straně, a pro provozovatele sázkových her na podobných přístrojích na straně druhé. Jedná se především o loterie a jiné podobné hry současným zněním zákona dosud neupravené.

Myslím si, že vzhledem k tomu, že se nejedná o první čtení, jak již jsem se zmínil, tak bych nešel do detailů tohoto zákona, poněvadž si myslím, že jste se s ním

všichni dostatečně seznámili. Možná informace, kterou bych rád připomenul z minulého jednání, vychází z rozpravy hospodářského výboru a myslím si, že se lze pod to podepsat: V neoptimálnějších variantách lze předpokládat přínos výrazně přesahující částku 2 mld. korun, avšak vzhledem k tomu, že nelze přesně odhadnout reakci jednotlivých přímých aktérů této úpravy, například místních samospráv apod., lze s určitostí tvrdit, že přínos této legislativní úpravy by byl minimálně ve výši 1,5 mld. korun.

Dovolte, abych mimo zpravodajskou zprávu podal pár informací z průběhu jednání v hospodářském výboru. Za prvé, myslím si, že bylo konstatováno, a bylo potvrzeno nejen mnou jako zpravodajem, ale i dalšími členy výboru, že tak, jak původně Ministerstvo financí slíbilo, že předloží novelu návrhu tohoto zákona, tak se tak nestalo a myslím si, že v současné době rozpracovanost nebo příprava tohoto návrhu na úrovni Ministerstva financí je v takové fázi, že nelze předpokládat, že by v nejbližší době došlo k dodržení slova tak, jak tady bylo řečeno v Senátu v minulosti, a především, jak jsme o tom byli přesvědčováni na našem výboru pracovníky ministerstva financí. To za prvé.

Za druhé, zkušenost z období druhého pololetí roku 2008 ukázala, že v podstatě obce, které šly do zásadního omezení v uvozovkách loterií, v podstatě okradly rozpočty měst a obcí. To lze vysvětlit velice jednoduše. Samozřejmě ze starého systému, který tady fungoval, byly příjmy rozpočtů měst a obcí, a vlastně tak, jak obce postupně omezovaly, a přesto účastníci procesu rozvíjeli nové systémy, tak v podstatě peníze postupně přecházely z městských a obecních rozpočtů do státního rozpočtu. To znamená z hlediska postižené veřejnosti, jestli to tak můžu říct, nedošlo k žádné změně. Ke změně došlo především na úrovni přesunu peněz z městských a obecních rozpočtů do rozpočtu ministerstva financí.

Myslím si, že to byly dvě skutečnosti, které byly konstatovány při projednávání ve VHZD a předtím než bych ocitoval znění našeho výboru, tak bych chtěl upozornit na to, že v rámci rozpravy ve výboru jsme upozorňovali na to, že především náš legislativní odbor upozorňoval na některé chyby, které jsou v původní předloze. A tyto chyby byly zpracovány do podoby, že je bylo možno pozměňovacím návrhem, to za prvé.

Za druhé tam dochází k tomu, že tak, jak jsme to projednávali v Senátu, tak se nám stalo, že termín platnosti tohoto zákona původně stanovený na 1. 1. 2009 je v současné době již nereálný, a proto druhý avizovaný pozměňovací návrh se týká termínu platnosti této novely zákona. Takže to je možná k průběhu projednávání tohoto návrhu ve výboru.

Musím říci, že tady za výbor je tady návrh na usnesení schválit. Já osobně si myslím, že bychom měli přihlídnout k tomu, že tady pak byl na stůl rozdán pozměňovací návrh, který řeší tyto dva problémy, které jsme probírali ve výboru. A nic nebrání tomu, abychom ty úpravy provedli.

Takže dovolte, abych na závěr slova zpravodaje přednesl usnesení VHZD ze 7. ledna 2009, kdy po úvodním slově zástupce předkladatelů senátora Petra Víchy v návaznosti na jednání výboru dne 17. září 2008, po zpravodajské zprávě senátora Igora Petrova a po rozpravě výbor doporučuje Senátu PČR schválit návrh senátního návrhu zákona. Za druhé určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Igora Petrova a za třetí pověřuje předsedu výboru senátora Jana Hajdu předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane senátore, a prosím, abyste se posadil ke stolku zpravodajů, sledoval rozpravu a zaznamenával případné další návrhy, k nimž můžete po skončení rozpravy zaujmout stanovisko.

Jen připomenu, že usnesení výboru bylo schválit. Otevírám obecnou rozpravu. Písemně přihlášeného nemám teď nikoho, a hlásí se pan senátor Petr Vícha. Uděluji mu slovo.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane předsedající, milé kolegyně, milí kolegové, možná čím méně bych mluvil, tím lépe, v tuto chvíli. Protože čím déle hovořil pan senátor Novotný v minulosti, tak tam nám novela neprocházela. Ale já nejsem kolega Novotný, nejsem žádným bijcem hazardu, nemám ambice, že jej vymýtíme, je to normální legální odvětví, a pouze, a z diskusí minule to tady vyplynulo, se skutečně snažíme odstranit největší nedostatky tohoto zákona. Nechci tady hovořit o korupci, proti Sažce, proti ničemu takovému. To na úvod.

Chtěl bych i pro nové kolegy říci, že tento zákon podepsali senátoři napříč politickým spektrem včetně dvou místopředsedů Senátu, a očekávám tedy, že takto napříč spektrem by mohl získat podporu. Jsem si také vědom, že to je zoufalství, když v Senátu vzniká novela nějakého zákona, protože správný postup samozřejmě je, když jde do PS vládní návrh. Koneckonců, schválíme-li tento zákon, půjde do Poslanecké sněmovny, a sněmovna z něj stejně může udělat potom cokoli.

Jsem ti také vědom toho, že všechny sliby, které doposud byly dány Ministerstvem financí, tak nebyly termínově dodrženy. My jsme tady v závěru roku 2006 přijali doprovodné usnesení, kterým jsme vyzvali vládu, aby do konce roku 2007 předložila nový návrh o loteriích. A my už teď nejsme na konci roku 2007 ani na konci roku 2008, jsme na začátku roku 2009. A nejenže nemáme vládní návrh, nemáme ani zásady, které byly slíbené do konce roku 2008, kvůli kterému jsme to odročili.

Beru tedy a říkal jsem to včera na hospodářském výboru v případě schválení této novely to spíše jako určitý signál ze strany senátorů, signál loterijním společnostem ale myslím zejména úředníkům Ministerstva financí, že nám dochází trpělivost a že tu problematiku chceme řešit, a jestli si ministerstvo pospíší, tak možná jejich zákon přijde dřív, než tento se nám vrátí do Senátu. Nedělám si větší ambice.

Pan kolega Petrov řekl hlavní věci, které tato novela řeší. Chtěl bych však ke dvěma hlavními problémům ještě pár slov tady říci. To, kvůli čemu to nejvíce vzniklo, co má podporu Svazu měst a obcí, Kolegia primátorů, sdružení obcí proti hazardu, to je problematika videoloterijních terminálů. Obcím byla v roce 99 dána možnost přijímat obecně závazné vyhlášky, tam kde se rozhodnou. Přijít o své peníze, o své poplatky, a nechtějí mít tyto výherní hrací přístroje tam, kde mohou ty lokality vymezit a ty přístroje tam nebudou.

Určitě nebylo úmyslem zákonodárce, aby na těchto místech byly provozovány tehdy ještě neznámé videoloterijní terminály, které – zejména pro nové kolegy to tady zopakují – (ukazuje dva obrázky) – kdo z vás pozná, který je který, tak smekám. Jediný rozdíl je, že jsou centrálně napojeny. Možná ještě druhý rozdíl je, že zatímco výherní hrací přístroje berou maximálně pětikorunu, tak tady tyto berou minimálně padesátikorunu. V herně to vypadá úplně stejně. Takže hlavním důvodem, proč tato novela vznikla, je to, aby ministerstvo financí přijímalo obce jako účastníky řízení. A tam kde obce obecně závaznou vyhláškou vymezí, že nechtějí hrací přístroje, tak nechť tam nejsou ani videoloterijní terminály.

Obce, které v mezidobí přijímaly ty vyhlášky, docílily určitého úspěchu. Ministerstvo financí písemně přislíbilo, ale to zde nebudu citovat, mám to tady pro zájemce, i těm, které to přijaly, i těm, které chtěly přijmout vyhlášku, tak písemně jim sdělilo, že bude respektovat obecně závazné vyhlášky o dohodě s provozovateli loterií. Dohoda – co to je dohoda? To není nad zákon, samozřejmě. A proto došlo od té doby, kdy jsme se tu naposledy zabývali, k určitému průlomů, a nazval bych to měsícem píle na ministerstvu financí, kdy povolili v několika dnech stovky videoloterijních terminálů do míst, kde mají obce vyhlášky. To ještě dovedu pochopit. Ale nevím, jakým způsobem ministerstvo zajistilo to, co v zákoně je. Že tyto přístroje nemají být umístěny v budovách škol, úřadů, církví, sociálních a zdravotních zařízení ani v jejich blízkosti. Máme s kolegy z obcí desítky případů, kdy jsou přímo naproti školskému či zdravotnickému zařízení. Pochybuji, nevím, jestli tři – čtyři úředníci, kteří to tam dělají, objeli v několika dnech celou republiku a zkontrolovali si, jestli dodržují při povolování zákon.

Tolik k videoloterijním terminálům a je zde ještě samozřejmě druhá problematika, což je možná trochu složitější. Ten zákon řeší internetové sázení. S tím mohou mít někteří problém. Ale tvrdím, bude to v PS, nechť se tam svede potom ještě diskuse, nechť se ta záležitost došetří. V tuto chvíli v tomto zákoně internetové sázení zakázáno je. Problém je, že mezitím MF od 5. ledna povolilo internetové sázení. S tím samozřejmě do budoucna problém vzniknout může.

Ale k internetovému sázení ještě dva citáty. Nejsem odborníkem na internetové sázení, tak nechme promluvit odborníky.

Cituji: Tomáš Zídek, náměstek ministra financí 10. 4. 2008.

Ministerstvo financí stále považuje internetové sázení za nelegální. Nepamatuji si, že by došlo ke změně zákona od dubna 2008.

A nakonec ještě jeden citát, protože jsem při těch diskusích zaznamenal, že internetové sázení chceme regulovat a nikde jinde se tak neděje – a já vám potom dám hádanku, kdo je autorem toho citátu. Ten citát zní a vznikl v únoru 2007:

Divím se, že paní Hybáškovou ani pana Novotného nevzrušuje, že internetové sázení je ideální prostředí, jak vyprat špinavé peníze a jak do hazardu zaplést mladistvé. Podívejme se kolem sebe. Všude se po tom tvrdě jde. Ve Francii zatkli dva vedoucí pracovníky internetové sázkové kanceláře. V USA to zakázali úplně. V Maďarsku banky odmítly vyřizovat jakékoli transakce související se sázkami přes internet. Bojují s tím v Itálii, Nizozemsku, Belgii, Švédsku atd. I v tolerantní Británii to přerostlo ve vážný politický problém. U nás ale vadí centrálně řízené videoterminály, kde je vše pod kontrolou. Podivné.

Kdo je autorem tohoto citátu? Aleš Hušák, generální ředitel Sazky.

Takže myslím si, že i on v té době považoval internetové sázení za nelegální. V podstatě vyzýval k tomu, aby se to řešilo.

V dalším odstavci je, že podávali i oni sami trestní oznámení na nelegální provozovatele. Ale budiž, nechť se ve sněmovně svede o tuto záležitost boj a nám by mělo jít především o záležitost týkající se obcí.

Tolik z mé strany, snad jen, že když hospodářský výbor schválil usnesení schválit, tak v diskusi zaznělo, že zákon má určité drobné chyby a jedna z nich je ta, že už přešla doba. V zákoně bylo napsáno účinnost k 1. 1. 2009 a ta doba už uplynula. Tudíž doporučuji ve shodně se zpravodajem, abychom, když ten zákon dostane naši důvěru, abychom ji schválili ve znění pozměňovacího návrhu, který jste dostali rozdán. Jsou to záležitosti, které vytykala naše legislativa, v podstatě drobnosti. A nahrazení data účinnosti. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Do obecné rozpravy se v tuto chvíli hlásí paní senátorka Dagmar Zvěřinová a pan senátor Jaroslav Kubera. Takže bude hovořit paní senátorka Dagmar Zvěřinová.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, já jsem se s návrhem, který je zde předkládán, velice podrobně seznámila. A to nejenom z toho důvodu, že bych k tomu jako komunální politik mohla říci poměrně hodně. Ale zároveň tady také v tomto směru navazuji na činnost pana Novotného, kterého jsem vystřídala ve volebním obvodu 51. V tomto směru se v mnohém shodujeme, byť asi nebudu vystupovat takto dlouho a razantně.

V každém případě za komunální politiky bych chtěla říci, že problematiku videoher, právě videoterminálů, ale i hracích automatů a vůbec podobných her, vnímáme v obcích velice negativně, protože dávno už jsme ztratili přehled, co se v regionu vlastně děje. A trend, který by nastoupil, v podstatě tomu dává ještě progresi.

Pokud bych se vrátila třeba do města, odkud pocházím, tak za posledních x let, takových pět, šest, jsou příjmy do obecní pokladny stabilní z výherních hracích automatů. A to zhruba na 25tisícové město 2.400.000 až 3.000.000 Kč. Sází se pořád stejně? Nikoli. Různých automatů a vůbec všeho je čím dál více, ale přestáváme mít přehled a myslím si, že už z toho přestáváme mít i peníze.

Musím říci, že to je tak zanedbatelná částka vzhledem k dopadům, které v tom daném regionu jsou, že je každé město asi rádo oželí, pokud by tam dostalo nějakou stabilitu nějakého stavu. Že se tento stav začíná spíše zhoršovat, o tom asi víme všichni a nějak tak to cítíme. Nemyslím si, že po těchto penězích nějak toužíme. S radostí je věnujeme na účely, ke kterým jsou určeny, to znamená na sociální, zdravotní oblast, sport. Ale řekneme si to zcela otevřeně. Tyto peníze jsou vlastně prokleté.

Kdyby vůbec nebyly, a my jsme z toho neměli nic a tato záležitost vymizela, byli bychom šťastni. Ale všichni víme, že tohle je stav, kterého asi nedocílíme. Tato novela má určitou ambici toto řešit. V každém případě na můj vkus je méně razantní a myslím si, že vzhledem k tomu, že vzhlížíme k různým státům EU v jiných záležitostech, tak bychom se mohli trochu poučit a vzít si i razantnější omezení právě z některých evropských států.

Když jsem si pročetla zprávu, tak je tam přesně uvedeno, že tato logická hra je diagnóza. Já velmi vítám pasáž ohledně omezení reklamy. Reklama, pokud je velmi dobře zpracována a je sugestivní, tak dokáže velmi ovlivnit slabší jedince náchylné ke hráčství. Ale především má obrovský dopad na mládež. Tam si myslím, že regulace reklamy by měla být v podstatě tvrdší, ale v této formě bych to asi nenavrhovala. Proto doufám, že další zákonné normy, které budou určitě následovat, budou možná poněkud striktnější. A přesto tento návrh velice vítám a budu ho podporovat.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, paní senátorko. Vystupovat bude pan senátor Jaroslav Kubera. Připraví se pan senátor Adolf Jílek.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové. Já jsem také komunální politik, ale zastávám poněkud jiný názor. Nejde o nic jiného než o peníze. My se tady holedbáme tím, že jde o něco jiného, ale jde přece o to, že pokud obce mohly regulovat normální hrací automaty, tak z toho měly poměrně

dobrý příjem, který zase používaly k nějakým bohulibým účelům, stejně jako peníze, které vybere Sazka. Část z nich, tedy alespoň předtím, než se postavila megaréna, sloužila sportu a nikomu to nevadilo, všichni říkali: však ty peníze slouží dobré věci. Ale ony neslouží vždycky jenom dobré věci.

Mne zaujalo, jak tady někdo řekl, také chtěl zakázat internetové sázení a co měl asi podle vás chtít? Samozřejmě, protože internetové sázení je pro něj konkurence. Když bude někdo sázet na internetu, tak nepodá tolik tiketů. Proč nikoho nevzrušuje, že v každé trafice může každý hazardovat a podávat tam sazku, sportku. To je normální hazardní hra, úplně stejné gamblerství. Zkuste si přečíst statistiky, kolik se utratí za sazku a sportku, kdy ve sportce je pravděpodobnost 1:13.000.000, neumím ty drobné, kolik to tam je.

Teď jsme nedávno zaznamenali úžasně výhry jak v ČR, tak v zahraničí, kde ta nejvyšší, co si pamatuji, před několika dny byla dvě mld. korun s velkou radostí, tuším ve Španělsku. Prostě lidé si rádi hrají a rádi sázejí. Tak si nenamlouvejme, že jde o něco jiného než o peníze. Mě také vadilo, když ministerstvo, které s tím má nejmíň starostí, bere nejmíň peněz. Dokonce z klasických hracích automatů si tehdy ošetřilo, že 50 % se odvádělo ministerstvu, ačkoli problémy, které jsou na obcích, s těmi ministerstvo nemá nic společného.

Na druhou stranu ale to, že pan ministr financí povolil tuším na 10 let internetové sázení českým firmám a má proto velké potíže ve své vlastní straně, on to udělal přece proto, že se tam normálně hrálo, hrálo se u zahraničních firem a veškeré zisky šly zahraničním firmám. Kdybychom teď nechali variantu, že to zase zakážeme, tak si také uvědomte, o kolik peněz by přišla ČR z peněz daňových poplatníků. Protože firmy, které by měly licenci, a ta licence by jim nebyla nic platná, by samozřejmě zažalovaly stát za zmařenou investici a chtěly by náhradu. Takže jenom abyste věděli, pokud budeme o něčem hlasovat, o čem že to vlastně hlasujeme. Prostě lidé si hráli, hrají a hrát si budou. Teď jsem dokonce slyšel, že bude sázení přes mobily. Co s tím uděláme? Bude se sázet přes mobily a mobily mají děti od čtvrté třídy. Kdo jim zabrání a jak, aby nehrály hry? Ale ty děti mají většinou rodiče, kteří by se o to měli postarat. A my pořád přistupujeme k tomu, že člověk je v zásadě nesvéprávný.

Jestli se někdo stane gamblerem, tak je to stejný příběh, ale je to jeho příběh. Tuším, že nedávno nějaký trenér, který kdysi hrál a teď už se to naučil a už teď hrát nebude – sportovci vědí, který to byl, který byl hazardním hráčem, takže zničil málem sebe i svoji rodinu. Řada profesionálních fotbalistů i hokejistů, kteří mají enormně vysoké platy, je nechávají v kasinech. Jaromír Jágr o tom mluvil zcela otevřeně. Prostě mají ty peníze, nevědí, co s nimi, tak je jdou prohrát. Protože v kasinu se nevyhrává. Příroda je mocná. V Teplicích právě teď kasino oznámilo, že končí, protože už nebyl dostatek klientů, kteří by hráli.

A pokud jde o školy, tak mimochodem i tam je definice velmi sporná, co to je v blízkosti školy a co není v blízkosti školy. Já si myslím, že je třeba poučit se v zahraničí v tom, že tam to mají uděláno tak, že hrací automaty jsou soustředěny v jedné velké herně. Sám jsem v jedné takové byl, ne že bych hrál, to bych si asi netroufl, ale tam nebylo vidět z jednoho konce na druhý, automaty jsou v jedné obrovské místnosti, jsou pod naprostou kontrolou státu, případně městské samosprávy. U nás je to tak, že tu hospoda – jeden automat, tu krámeček – jeden automat nebo dva automaty.

Čili tam je třeba hledat řešení, udělat herny, protože lidé budou chtít hrát. A jestli chcete zabránit sázení, tomu nikdy nezabráníte. My hrajeme tenis jenom o kafe, o jedno obyčejné kafe, tedy jsou čtyři ty kafe, když je to čtyřhra, a nikomu se

samozřejmě nechce to kafe platit, byť je to jedna stokoruna a nehrají to tam zrovna chudáci. Dokonce poslední dobou se jich ptám, jestli nechodí na kurt ozbrojeni, kdyby došlo k nějakému konfliktu mezi námi. Ale znám tenisty, kteří hrají jeden game o 10 tisíc korun, podnikatelé, o 10 tisíc korun jeden tenisový game. To je tedy také, co kdo může, co chce.

Nesnažme se to omlouvat tím, že nám o nic jiného nejde, než o zdraví naší mládeže a o to, abychom nesázeli, když mnozí z vás chodí každý týden a už dlouhá léta podávat sportku s tím, že ono to jednou vyjde. Je tady někdo, kdo vůbec nesází, nikdy nic nevsadil? (Hlásí se několik senátorů.) No, tak to je nás pár. A je tady někdo, kdo nikdy nic nevyhrál? (Přihlásilo se opět několik senátorů.) Tak to jsme my, co máme štěstí v lásce. Ale snažit se říkat, že lidé nebudou hrát ... Je samozřejmě potřeba děti chránit, ale kdo má děti chránit jinak, než rodiče, proč by je měl chránit pořád jenom stát. Tady všechno se chce, aby stát všechno ochránil, obce. Obce, které křičí o regulaci nás zákonodárců, by samy nejraději regulovaly zrovna tak, jako někteří zákonodárci. Tam na tom malém písčičku vy tady budete dělat jenom to, co my chceme, tohle nepovolíme, tohle to povolíme.

Proto to zvažme. Tento zákon jde do Poslanecké sněmovny, takže ať ho schválíme, jak ho teď schválíme, nic se nestane, protože sněmovna nepochybně internetové sázky vyřadí. Pokud tedy máte chuť ho schválit, tak alespoň v tuto chvíli, když mají firmy licence, vyřadte nějakým pozměňovacím návrhem zákaz hraní na internetu. Na jiném internetu se bude hrát, jestli my to chceme nebo nechceme. A zrovna tak některé čtrnáctileté děti to budou dělat, ať my to chceme anebo nechceme.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Než dám slovo dalšímu senátorovi nebo senátorce, dovolím si omluvit z dnešního jednání pana senátora a místopředsedu vlády Jiřího Čunka.

Teď se hlásí další dva zájemci. Prosím, aby pan Adolf Jílek počkal, protože s přednostním právem je přihlášena paní senátorka Soňa Paukrtová.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, kolegové a kolegyně, já samozřejmě vím, že nelze vymýt hazard. Na druhou stranu Česká republika patří ke světovým špičkám, co se týče provozování hazardu. A já se prostě nemohu smířit s tím, že máme zákon, který spíše podmínky změkčuje než by je upravoval, a zákon je v mnoha ohledech nevyhovující.

Myslím si, že to, co naše skupina navrhla, není jaksi nijak zvlášť tvrdý postih, a bylo to skutečně vyvoláno mj. tím, že obce byly svými občany nuceny k tomu, aby nějakým způsobem regulovaly rozmístění heren, tam nešlo o to je úplně zlikvidovat, ale spíše vymístit na okraj města. A najednou, když to tedy učinily, a nebylo to nijak jednoduché, tak tam byly povolovány ty terminály videoher apod.

Já si tedy myslím, že návrh zákona je poměrně mírný, vyvážený, a přimlouvám se za to, abychom jej postoupili do podrobné rozpravy, upravili technické chyby typu data účinnosti a postoupili jej Poslanecké sněmovně. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, paní senátorko. A zatím posledním zájemcem o vystoupení je pan senátor Adolf Jílek, kterému uděluji slovo.

Senátor Adolf Jílek: Pane předsedající, kolegyně a kolegové. Nejsem přítel hraní, nejsem přítel her, ale pokud jde o tento zákon, tak jak je navržen, jsem navrhoval ve výboru, abychom počkali a opravili chyby, které tam jsou.

A pokud se tyto chyby neopraví, a předkladatel říká, že je necháme na Poslanecké sněmovně, tak z toho já mám, s prominutím, hrůzu, že PS opět svými „skvělými“ nápady jednotlivých poslanců z toho udělá ještě větší bramboračku.

Kolega Kubera tady připomněl jednu věc. Je tam zákaz internetového sázení. Za prvé nejde ho dosáhnout jinak, než způsobem, který řeší Čína nebo Kuba. Jinak to nejde. Jestli se díváte na poštu, když likvidujete spamy, tak každý z vás zjistí, že dostáváte každý týden několik nabídek na internetové sázení, případně jiné. Na to také nereaguji, já to mažu. Ale teď jsem si uvědomil, když jsme projednávali tento zákon, že kdysi byly všechny v cizích řečech, teď už z nich je polovina v češtině. A uvědomte si, že pokud aspoň tato část se nezreguluje, tak jak je momentálně zregulována tím, co udělalo ministerstvo financí, a nic jiného mu nezbylo, tak pokud vaše nebo cizí dítě vytáhne mamince z kabelky kartu, dítě čtvrté třídy, a půjde si sednout k počítači, tak jí prohraje klidně celý účet, protože pro něj jsou to jenom čísílka a je to hra.

Možnost, která je teď, aspoň nějakým způsobem reguluje, to znamená, musí být ten, který chce hrát, registrován, musí mu být víc než 18 let a musí se vědět, kdo to je. Tento zákon to zakazuje, to znamená, zase povoluje a umožňuje to, co bylo předtím. Předkladatel, když pak vystupoval jako zpravodaj, tady četl vystoupení pana Hušáka ... Pan Hušák byl v té době největším spojencem našeho bývalého kolegy Novotného. Pochopitelně, protože internetové sázení mu už v té době odebíralo obrovskou část příjmů, které měl z normálního sázení. Teď pochopitelně mluví zcela jinak, protože má licenci a může provozovat internetové sázení.

Mluvil jsem s jedním provozovatelem herny a řekl mi: Vy jste všichni „blbí“. Proč povolujete automaty v hospodách, v restauracích, proč povolujete hernu, aby tam zároveň byl bar a byla tam místa k sezení. Proč to děláte? Vy si tímto vytváříte nové a nové gamblery. Já mám hernu, kde jsou automaty, tady je bar a žádné místo k sezení. Běž si hrát, tam si vem skleničku, a ne, že se nejdřív budeš napájet a až budeš mít hladinu dostatečně vysokou, si sedneš k automatu a pak tam prosázíš všechno, protože už si vůbec nic nepamatuješ a neuvědomuješ.

A tyto věci my tady nemáme řešeny. Já myslím, že tohle by měl obsahovat celý zákon, anebo ho vrátit zpátky a udělat tyto opravy v zákonu. Tento zákon má hlavu a patu v tom, že chce něco změnit. Ale bohužel má jedno čertovo kopýtko. Dobrymi skutky je dlážděna cesta do pekel. A tady se to projeví v plné míře.

Pokud ho necháme a pošleme ho do sněmovny, tak se tyto základní věci tam v žádném případě neopraví, proběhnou tam nápady všech možných poslanců, ale dopady na státní rozpočet, na nás, na každého, na daňové poplatníky budou enormní, protože představa, že teď zakážeme něco, co jsme povolili, v pořádku, můžeme to zakázat, ale všichni z nich se obrátí na soud a to bude dražší než to, co jsme zaplatili za televizi Nova.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane senátore. Pan senátor Adolf Jílek byl posledním přihlášeným. Jenom, aby mi bylo jasno, pan senátor Jílek nepřednesl žádný konkrétní návrh? (Ne.) Děkuji.

Táži se přece jenom ještě jednou, jestli se někdo hlásí do rozpravy? Nikdo se nehlásí, obecnou rozpravu končím.

Pane navrhovateli, chcete se vyjádřit v obecné rozpravě? Ano. Bude hovořit pan navrhovatel senátor Petr Vícha.

Senátor Petr Vicha: Skutečně jen stručně, všechno bylo řečeno. Můj předřečník říkal, že není příznivcem hazardu. Já a mnozí z vás také nejsme příznivci hazardu. Nikdo není příznivcem hazardů, ale pořád tady hrajeme ten ping pong, že je třeba něco dopracovat, zpřesnit, odložit, odročit, spoléhat na to, že ministerstvo financí předloží. A ministerstvo financí nic nepředkládá a my pořád odročujeme.

Jasně, že máme všichni obavy z toho, jakou bramboračku z toho udělá Poslanecká sněmovna. A ta ji z toho udělá, ať teď tady uplatníme kterýkoliv paragraf. Konec konců děsím se spíše toho, co nám nakonec sem do Senátu přijde zpátky. Já pod tím pořád budu podepsaný a ono to bude ve prospěch hazardu. Z toho mám upřímný strach. Zákon skutečně neřeší sportku, neřeší tenisové sázky, ať už o kávu nebo desetitisíce, ale v jedné věci s panem kolegou souhlasím. On říkal, co se rozumí sousedstvím škol. Právě tento zákon to přesně definuje, protože zatím to tam nebylo napsáno, tak jak je tam přesně teď, že je to 100 metrů od těchto objektů.

Úplně na závěr. Mohli bychom – kolegové mi teď radili – než do podrobné rozpravy, ať z toho neděláme ještě větší problém, raději to schválit takto. To se mi zdá nešťastné minimálně kvůli datu účinnosti, ať nejsme jako sněmovna a nedáváme tam paskvil už od úplného začátku. Beru to skutečně jako signál, který dáváme ministerstvu financí, ať co nejrychleji tu záležitost řeší samo. Konec konců kdyby splnilo svůj slib, tak to tady dneska neřešíme, protože ministerstvo by už návrh mělo předložený.

Kdybych měl na závěr něco doporučit, tak tedy při hlasování o schválení teď neschválit, v podrobné rozpravě schválit ve znění technického pozměňovacího návrhu s účinností a pak se modlit, co z toho udělá Poslanecká sněmovna.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane navrhovateli. Ptám se, zda si přeje vystoupit po proběhlé rozpravě zpravodaj ÚPV pan senátor Václav Homolka. Ano. Bude hovořit pan senátor Homolka.

Senátor Václav Homolka: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, dovoluji, abych vás seznámil se záznamem z jednání z 24. schůze konané 3. září 2008 našeho ÚPV k projednávanému senátnímu návrhu.

Po úvodním slově senátora Josefa Novotného, který vystoupil jako zástupce navrhovatele, po zpravodajské zprávě senátora Ladislava Macáka a po rozpravě ÚPV za prvé nepřijal usnesení k senátnímu tisku č. 239, když průběh hlasování byl následovný: pro návrh doporučit Senátu projednávaný návrh senátního návrhu zákona schválit hlasovali tři senátoři z přítomných. Ostatní senátoři se zdrželi hlasování, návrh nebyl schválen. Jiné návrhy k projednávané věci nebyly podány. Za druhé určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Ladislava Macáka, kterého jsem tímto zastoupil. Za třetí pověřuje předsedu výboru senátora Jaroslava Kuberu, aby s tímto záznamem seznámil předsedu Senátu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Další, kteří budou jako zpravodajové vyzváni, bych chtěl jenom upozornit, že my vlastně teď vedeme diskusi k tomu, co se odehrálo při novém projednávání ve VHSD 7. ledna a k tomu, co proběhlo tady. Takže není potřeba z titulu jednacního řádu opakovat to, co bylo de facto už projednáno na předešlých jednáních v této věci.

Táži se, zda si přeje vystoupit po proběhlé rozpravě zpravodaj výboru pro územní rozvoj, územní správu a životní prostředí pan senátor Ivo Bárek. Nepřeje si vystoupit. Děkuji vám, pane senátore. Pan zpravodaj garančního výboru by se měl vyjádřit k obecné rozpravě. Ano, učiní tak. Takže pan senátor Igor Petrov má slovo.

Senátor Igor Petrov: Dámy a pánové, v obecné rozpravě vystoupilo 5 senátorů, z toho tři podpořili tento návrh zákona ve znění pozměňovacího návrhu, který vám byl rozdán na stůl. Ve dvou případech jsem tak trochu nepochopil – tam nepadl žádný návrh. U pana senátora Kubery bych dokonce řekl, že tam podal i nějaké dezinformace, třeba o tom sázení po mobilních telefonech. Pokud by četl návrh zákona, ten to řeší a zakazuje sázení po mobilních telefonech. V případě senátora Jílka také nepadl žádný návrh. Tam bych si dovolil okomentovat, jestliže máme obavy, co z toho dělá Poslanecká sněmovna, já osobně si myslím, ať už návrh změny zákona přijde z ministerstva financí, popř. od kohokoli jiného, tak nikdy nezabráníme tomu, co z toho udělá Poslanecká sněmovna. Takže já osobně si myslím, jestliže budeme hlasovat o návrhu zákona, ve znění pozměňovacího návrhu, který řeší technické problémy, včetně platnosti, tak budeme očekávat, co s tím Poslanecká sněmovna udělá; a všechny záležitosti, které tady byly zmiňovány, má možnost v průběhu jednání řešit i ministerstvo financí.

Já bych řekl, že je to výzva, abychom s konečnou platností nějakým způsobem řešili pravidla hry. Domnívám se, že to tady řekl všichni v obecné rozpravě. Asi nikdo z nás nepatří k těm, kteří podporují gamblerské nebo nějakým způsobem záležitosti kolem loterií. Na druhé straně tady byly popsány všechny problémy současného zákona a myslím si, že jakákoli norma, která zpřesní a zpřísní pravidla sázení, bude jenom dobrá.

Dovolím si úplně na závěr, poněvadž si nemyslím, že z těch vystoupení to bylo úplně jasné, rozdělit to do tří kroků. Jestliže jsme do teď měli hrací automaty, tak to v podstatě ovládaly obce a případný výdělek byl příjmem obce. U terminálů se to přesunulo na ministerstvo financí, to je druhá oblast. A internet, to je v podstatě „neřešitelná“ oblast, kde, i kdybychom to zakázali, tak jak argumentuje i ministr Kalousek, jedná se o to, že pokud to zakážeme našim firmám, pořád tam budou cizí firmy. Pan Jílek upozorňuje na to, že pokud bychom vstoupili tady do toho, tak v podstatě provádíme cenzuru internetu, což asi v našich krajích nebývá přípustné. Já si nemyslím, že dneska můžeme předjímat, jakým způsobem to dopadne. V každém případě bude dobré, když se touto problematikou ministerstvo financí bude zabývat.

Takže možná závěr z obecné rozpravy – já tady podpořím návrh, který dal zástupce předkladatele a i přes to, že jsem tady citoval návrh usnesení VHZD, to znamená, my musíme prohlasovat návrh na schválení, doporučoval bych v tomto případě neschválit a počkat na pozměňovací návrh v rámci podrobné rozpravy a schválit ve znění pozměňovacího návrhu, který řeší pouze technické problémy a platnost zákona. Děkuji.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane garanční zpravodaji. Ve vystoupení pana garančního zpravodaje jste slyšeli doporučení, ale my se musíme držet jednacího řádu, takže přistoupíme k hlasování. Máme tady návrh schválit k hlasování. Já přivolám k hlasování paní senátorky a pány senátory.

Budeme hlasovat o návrhu schválit návrh senátního návrhu zákona tak, jak jej předložil senátor Petr Vícha v podobě usnesení 239/4. V sále je přítomno 59 senátorek a senátorů, aktuální kvórum 30.

Zahajují hlasování. Kdo je pro, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Hlasování číslo 19, z přítomných senátorek a senátorů, pro bylo 5, proti 3. Návrh byl zamítnut.

Přistoupíme k podrobné rozpravě, kterou tímto zahajují. Žádám senátory a senátorky, kteří chtějí podat pozměňovací návrhy, aby tak učinili. Kdo se hlásí do podrobné rozpravy. Pan senátor Petr Vícha. Nikdo další není přihlášen. Prosím, pane senátore.

Senátor Petr Vícha: Děkuji, vážený pane předsedající. Já si dovoluji přečíst pozměňovací návrh, který máte ve svých lavicích. K článku II. 1. – v bodu 2 za slova § 2 písm. j) vložit slova zákona č. 202/1991 Sb., ve znění účinném do dne účinnosti tohoto zákona. Bod 2: v bodu 4. slova loterie nebo jiné podobné hry nahradit slovy sázkových her provozovaných ve zvláště k tomu určených hernách a řízení o povolení provozování loterií a jiných podobných her prostřednictvím technických zařízení umožňujících dálkový přístup neomezenému okruhu osob včetně provozovaných po telefonu. K článku V. 3. V bodu 1 slova nový odstavec nahradit slovy se vkládá nový odstavec 1, který. K článku VII. 4. – číslovku 2009 nahradit číslovkou 2010.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Hlásí se ještě někdo do podrobné rozpravy. Nikdo se nehlásí, takže podrobnou rozpravu končím. Pana senátora Víchy se ptát nebudu, zdali chce vystoupit se závěrečným slovem. Nechce. Ptám se, zda si přeje vystoupit k proběhlé rozpravě zpravodaj ÚPV pan senátor Václav Homolka. Nechce vystoupit. Se stejným dotazem se obracím na pana senátora Ivo Bárka za výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Také nechce vystoupit. Ptám se zpravodaje garančního výboru, zda se chce vyjádřit k obecné rozpravě. Ano. Pan senátor Igor Petrov.

Senátor Igor Petrov: Já jenom konstatuji, že byl podán pozměňovací návrh, který máte na stole a myslím si, že lze o tomto návrhu hlasovat en bloc. Takže prosím o hlasování.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Ano. Přistoupíme k hlasování. Vzhledem k tomu, že pozměňovací návrh přednesl pan navrhovatel a pan garanční zpravodaj už návrh doporučil, můžeme zahájit hlasování. Zahajují hlasování.

Kdo je pro pozměňovací návrh, tak jak byl přednesen, stiskněte tlačítko ANO a zvedněte ruku. Děkuji. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Děkuji. Hlasování č. 20, registrováno 59 senátorek a senátorů, kvórum 30, pro 48.

Návrh byl schválen.

Nyní můžeme **přistoupit k hlasování o schválení návrhu senátního návrhu zákona, ve znění přijatého pozměňovacího návrhu.** Myslím si, že nemusím spouštět fanfáru, protože pokračujeme. V sále v současné době je přítomno 59 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 30.

Zahajují hlasování. Kdo je pro přijetí návrhu, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo je proti, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Konstatuji, že hlasování č. 21 proběhlo následujícím způsobem: registrováno a přítomno 59, pro 47, proti nikdo. **Návrh byl schválen.** Proto podle § 130 odst. 8 jednacího řádu Senátu navrhuji, abychom pověřili:

1. Předsedu Senátu, aby zajistil úpravu důvodové zprávy k návrhu zákona v souladu s jeho schváleným zněním a postoupil návrh zákona Poslanecké sněmovně k dalšímu ústavnímu projednání.
2. Senátora Petra Víchu a Igora Petrova a senátorku Soňu Paukrtovou, aby návrh zákona odůvodnili v Poslanecké sněmovně.

Přistoupíme k hlasování o návrhu, který jsem právě přednesl. V sále je přítomno 57 senátorek a senátorů, kvórum 29.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro přijetí předneseného návrhu, zvedněte ruku a stiskněte tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskněte tlačítko NE a zvedněte ruku. Hlasování číslo 22, přítomno 58, kvórum 30, pro 49, proti nikdo.

Návrh byl schválen. Děkuji navrhovateli a zpravodajovi. Končím projednávání tohoto bodu. Zároveň blahopřeji navrhovatelům k výsledku a odvedené práci.

My se vystřídáme.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, o slovo se hlásí pan předseda klubu ODS Jiří Strítěský.

Senátor Jiří Strítěský: Pane předsedající, slovné shromáždění, prosil bych, zda bych mohl požádat o 8 minut pro poradu klubu.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Této žádosti se samozřejmě bez rozpravy vyhovuje. Budeme pokračovat v 17.51 hodin.

(Jednání přerušeno v 17.38 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 17.51 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Budeme pokračovat. Máme před sebou ještě dva body našeho dnešního programu. Prvním, kterým pokračujeme, je

Návrh senátního návrhu zákona senátorů Martina Mejstříka a Jaromíra Štětiny, kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu

Senátní tisk 324 – 2. čtení. Tento návrh zákona uvede pan kolega Jaromír Štětina. Pane kolego, máte slovo.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, stojím tu před vámi jako předkladatel novely zákona o státních svátcích, která spočívá v tom, aby oba velikonoční dny Zelený čtvrtek a Velký pátek byly zařazeny mezi svátky.

Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích a ostatních svátcích, významných dnech a dnech pracovního klidu v současné době stanoví 13 svátků, které jsou dny pracovního klidu, dva z nich – Den obnovy samostatnosti českého státu a Nový rok – připadají společně na 1. ledna, takže slavíme svátků 12. Nacházíme se tak ve spodním evropském průměru. Například Slovensko, Rakousko, Švédsko, Dánsko, Lucembursko, Itálie a Portugalsko mají svátků 13, Belgie dokonce 14, Španělsko 18 a Norsko 19. Na rozdíl od některých ostatních států, např. Velké Británie či Španělska, které mají pohyblivé svátky, to je případnou-li na sobotu nebo neděli, volno se posouvá na nejbližší pracovní den, v České republice je den svátků neměnný. Volných pracovních dnů díky tomuto faktu ve skutečnosti ubývá. V letech 2000 až 2008 měli čeští občané díky tomu pouze 7 až 10 dnů pracovního klidu.

Zelený čtvrtek a Velký pátek jsou součástí nejvýznamnějších církevních svátků – Velikonoc.

Pro nemalou část obyvatel ČR jsou neopomenutelným symbolem souvisejícím s křesťanskou tradicí, která je jediným z hlavních základů jejich evropské civilizace. Velký pátek uznávají za oficiální svátek např. Velká Británie, Irsko, Finsko, Německo, Nizozemí, Portugalsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a v neposlední řadě i Slovensko. V Dánsku a Norsku je navíc svátkem Zelený čtvrtek.

Komunistická diktatura zničila množství kulturních a duchovních hodnot naší společnosti, potlačila svobodu vyznání a pronásledovala věřící. Opětovné navrácení Velkého pátku mezi svátky by tedy bylo příspěvkem k obnově duchovních hodnot těžce poškozených komunistickou diktaturou let 1948 až 1989.

Rád bych vám právě proto přečetl dopis, kterým jsem dnes dostal od arcibiskupa Jana Graubnera, předsedy České biskupské konference, který máte v ruce. Pro záznam dopis přečtu.

Vážený pane senátore, dovoluji si vám sdělit, že Česká biskupská konference podporuje Váš návrh a dalších senátorů na změnu zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích a o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního volna, kterým by se zařadily dny Zelený čtvrtek a Velký pátek mezi státní svátky jako součást nejvýznamnějších církevních svátků – Velikonoc. Připojili jsme se již v roce 2002 k iniciativě křesťanských církví doplnit tento zákon a dále v roce 2005 k doplňujícímu návrhu pana senátora Mejstříka. Předem děkuji za vaše úsilí, které budete zákonu věnovat. S pozdravem Msg. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký, předseda České biskupské konference.

Při projednávání novely zákona o státních svátcích, která se v Senátu projednávala dvakrát, byl brán ohled i na sociální aspekt klidnějšího prožití velikonočních svátků, jichž je Zelený čtvrtek a Velký pátek součástí. Ve prospěch našeho návrhu hovoří skutečnost, že na Zelený čtvrtek a Velký pátek připadají školní prázdniny, přičemž tyto dny pro nás dospělé zůstávají dny pracovními. Pro rodiče tak vzniká nezanedbatelný často i ekonomický problém zaopatření nezletilých dětí v pracovní době. Schválení Zeleného čtvrtku a Velkého pátku jako svátků by tak umožnilo rodinám trávit více času pohromadě.

Dovolte mi nyní několik slov k dopadu na rozpočet. Oslovili jsme Ministerstvo financí a Ministerstvo práce a sociálních věcí s dotazem, jaký by měl náš návrh vliv na státní rozpočet a dopadu na rozpočty krajů a obcí. Ministerstvo financí konstatovalo, že tento vliv by byl neutrální. Ministerstvo práce a sociálních věcí dospělo ke stejnému závěru. Tam se dopad dle mínění tohoto ministerstva počítá na desítky milionů, konkrétně 60 milionů, což je pro státní rozpočet zanedbatelné.

Také experti Hospodářské komory hodnotí jako zanedbatelný vliv na snížení HDP. Někteří experti hovoří dokonce o tom, že by vliv na HDP mohl být i pozitivní vzhledem k tomu, že svátky jako dny pracovního volna přinášejí vyšší cestování, jsou více obsazovány hotely a všechny činnosti, které souvisejí s prázdninami a se dny pracovního volna.

Dovolím si v obecné rozpravě přinést více cifer a argumentů pro to, že Velký pátek a Zelený čtvrtek učiněn svátkem neohrozí státní rozpočet, ani výši HDP.

Rád bych na závěr řekl, že se jako předkladatel přikláním k pozměňovacímu návrhu, který tu zazní, to je návrh kolegů z výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice a zdravotnického výboru, kteří navrhují vypustit z předložené novely Zelený čtvrtek a schválit jako svátek pouze Velký pátek a zároveň vás prosím o jeho podporu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Tento senátní tisk byl přikázán výboru pro zdravotnictví a sociální politiku, který určil jako svou zpravodajku paní kolegyni Alenu Palečkovou a přijal usnesení pod číslem 324/3.

Následně byl senátní tisk přikázán ústavně-právnímu výboru, který určil jako svou zpravodajku paní kolegyni Soňu Paukrťovou. Výbor nepřijal usnesení, záznam z jednání byl rozdán jako senátní tisk číslo 324/2.

Dále byl senátní tisk přikázán výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, který určil jako svého zpravodaje pana senátora Adolfa Jílka. Přijal usnesení pod číslem 324/4.

Senát určil garančním výborem pro projednání tohoto senátního návrhu zákona výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Ten přijal usnesení pod číslem 324/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Vlastimil Balín. Pane kolego, prosím, seznamte nás se svou zpravodajskou zprávou.

Senátor Vlastimil Balín: Vážený pane místopředsedo, pane předkladateli, vážené kolegyně a kolegové. Začal bych svou zpravodajskou zprávu netradičně, stejně jako jsem to udělal na našem výboru, který tady byl uveden. Netradičně naprosto konkrétní prosbou.

V chodu Senátu je jen několik témat, které jsou dost pravidelně zařazována na program jednání jeho schůzí, a nejen dle obsahu předložené materie, ale zejména dle toho, kdo je předkládá, mají nebo nemají šanci na to, aby uspěly.

Má prosba, milé kolegyně a vážení kolegové, spočívá v tom, abychom tuto předloženou novelu posuzovali pokud možno z věcných hledisek toho, co mohou či nemohou, a já se domnívám, že v tomto případě může přinést občanům ČR za prospěch, než právě dle toho, kdo novelu zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích atd. (celý název), předkládá.

Jak uvádí podklad našeho legislativního odboru Senátu, jde o druhý pokus zařadit tzv. Velký pátek mezi ostatní svátky. Dnes je to doprovázeno i Zeleným čtvrtkem. Jen připomenu, že uvedený zákon v současném platném znění rozlišuje státní svátky a ostatní svátky, které jsou dny pracovního klidu, a významné dny, které jsou sice dny významnými, které se sluší z různých důvodů si připomínat, které jsou však dny pracovními. Předloženou novelou by se nyní ostatní svátky, tedy dny pracovního klidu, měly rozšířit o další dva dny: Velký pátek a Zelený čtvrtek.

Myslím, že předkladatelé si dali slušnou práci s důvodovou zprávou, některé argumenty odezněly i z úst předkladatele, a podali celkem objektivní výčet a zdůvodnění z pohledu národních křesťanských tradic, historické retrospektivy i naprosto konkrétního mezinárodního srovnání.

Jsou zde i argumenty, řekl bych, téměř minimálních nebo chcete-li neutrálních dopadů na státní rozpočet. Pravda, již při prvním projednávání zde odeznívaly z úst některých kolegů určité argumenty, tlumočené z úst některých malých podnikatelů, živnostníků, kdy by snad mohly být dopady na jejich podnikání přidáním dalších dvou dnů pracovního klidu hodnoceny negativně z pohledu určité komplikace v jejich ekonomice v daném oboru podnikání. Já se však v tomto případě domnívám, že jde o obavy přinejmenším poněkud zveličované nebo přehnané, protože určitě by byly vyváženy regenerací pracovní síly, jich samotných a zejména i jejich zaměstnanců.

Přiznám se, milé kolegyně, vážení kolegové, že z těchto pohledů jsme diskutovali i na zmíněném jednání garančního výboru, a jeho usnesení, které nese číslo 6 a je z 2. schůze konané 3. prosince, máte před sebou.

Já bych to pro steno zrekapituloval.

Je to 6. usnesení výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice z 2. schůze konané dne 3. prosince 2008 k návrhu senátního návrhu zákona senátorů Martina Mejstříka, Jaromíra Štětiny, kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu. Je to senátní tisk č. 324.

Na tomto jednání po úvodním slovu předsedy výboru senátora Jaromíra Jermáře, po odůvodnění návrhu senátního návrhu zákona navrhovatelem senátorem Jaromírem Štětinou a po zpravodajské zprávě senátora Vlastimila Balína po rozpravě výbor:

1. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh senátního návrhu zákona, ve znění přijatého pozměňovacího návrhu, který je přílohou tohoto usnesení a byl tady již vzpomenut předkladatelem.
2. Určil zpravodajem výboru pro jednání senátního tisku č. 324 na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Vlastimila Balína.

Tolik zatím z mé strany jako zpravodaje k této materii.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane senátore. Paní kolegyně Paukrťová, chcete vystoupit jako zpravodajka ústavně-právního výboru? (Ano.) Prosím, máte slovo.

Senátorka Soňa Paukrťová: Pane předsedající, dámy a pánové, já se omezím pouze na informace, které tady zatím nezazněly, a to konkrétně na zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR. Předkládaná novela zákona není dle důvodové zprávy v rozporu s ústavním pořádkem, ani mezinárodními závazky. Pokud se týče předpokládaných hospodářských dopadů, o tom tady hovořil a také ještě bude hovořit zástupce předkladatelů. Účinnost je navrhována dnem vyhlášení.

Já bych se vrátila k projednávání na ústavně-právním výboru. Ústavně-právní výbor nepřijal žádné usnesení. Na výboru zazněl jediný návrh, a to na schválení předložené normy. Pro přijetí tohoto návrhu hlasoval jenom jeden člen ústavně-právního výboru. Ostatní se, pokud si dobře vzpomínám, zdrželi. Takže nebyl přijat žádný návrh a mě pověřil ústavně-právní výbor zpravodajstvím. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji a ptám se paní zpravodajky Aleny Palečkové, zda chce vystoupit jako zpravodajka výboru pro zdravotnictví a sociální politiku.

Senátorka Alena Palečková: Ano, pane předsedající. Kolegyně a kolegové, i náš výbor se zabýval tímto tiskem. Já to velmi zestručním. Výsledek našeho projednávání je totožný s výsledkem projednávání na výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, lidská práva a petice, tudíž doporučujeme Senátu PČR projednaný návrh zákona schválit ve znění pozměňovacího návrhu, který je přílohou tohoto usnesení, a určil zpravodajkou pro jednání na schůzi Senátu mne.

Pozměňovací návrh spočívá ve vypuštění Zeleného čtvrtka a svátkem tedy by se stal pouze Velký pátek. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Pane senátore Adolfe Jílku, máte slovo jako zpravodaj výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Senátor Adolf Jílek: Děkuji, pane předsedající. Milé kolegyně, vážení kolegové, hospodářský výbor projednával tento návrh zákona především ze své pozice, to znamená z pozice dopadů. Chtěl bych říct některé věci, které tady ještě nezazněly.

Za prvé tedy, už garanční zpravodaj připomněl, že zákon, který měníme, rozlišuje mezi státními svátky, ostatními a významnými dny. Státní svátky jsou svátky, které se vztahují k tomuto státu, ať už v blízké nebo velmi vzdálené historii a mají přímý vztah k našemu státu.

Další, ostatní svátky, jsou svátky, které jsou buď tradičně církevní, anebo jsou obecné, u některých se to spojuje. Výjimkou je tam 24. prosinec nebo takovou světlou výjimkou, který je nikoliv církevním svátkem, ale je to svátek, který vznikl historií, která je v této oblasti, kdy Vánoce se vlastně začínají slavit na štědrý večer a tato záležitost je tedy tady přímo obsažena.

Druhá věc je, když připomínal předkladatel, že máme méně svátků. Máme jich méně proto, že mnoho církevních svátků tady není uvedeno. V důvodové zprávě je pak ještě jedna věc, takový trošku otazník, proč je mezi ostatními svátky Velikonoční pondělí. Oni tam zapoměli otazník hodit ještě k 2. svátku vánočnímu, protože to je stejný problém, který je. Jsou tři největší církevní svátky, já je vezmu v pořadí: Vánoce, Velikonoce a seslání Ducha Svatého. A vždycky naši předchůdci, kteří byli moudří, naši předci a církve k tomuto velkému svátku přidávali ještě další den volna, protože svátek začíná v předvečer, to znamená východem první hvězdy a končí kuropěním následujícího dne tak, aby se lidé mohli zregenerovat z oslav tohoto svátku a mohli plně pracovat, tak se přidával další den. Proto je 2. svátek vánoční, jinak sv. Štěpána, který znáte. Proto je i Velikonoční pondělí. A okolní státy kolem nás mají k tomu ještě pondělí svatodušní.

Když to vezmu jako člověk věřící, tak беру Velký pátek, ale raději bych přivítal jiné dny, které jsou velmi významné a které mají okolní státy, a to je vlastně tzv. svátek Božího těla a svátek Nanebevstoupení Páně, ale bohužel tyto návrhy tady nevzešly a myslím si, že v této společnosti, která je taková, jaká je, kdy podle posledního průzkumu, který jsem četl v novinách, do kostela chodí méně než 7 % lidí a na Vánoce jich dokonce přijde jenom kolem 40 %, tak vlastně i to zdůvodnění církevními nebo křesťanskými tradicemi mnoho lidí neosloví. Ale budiž.

Náš výbor měl jeden jediný problém, a to jsou vlastně ekonomické dopady tohoto svátku, protože v důvodové zprávě jsou nějakým způsobem obsaženy. Já, když jsem si zjišťoval podklady na Ministerstvu financí, kde jsem zjistil, že relevantní podklady nejsou, jsou jediné na Českém statistickém úřadu, kde se mohou jediné vypočítat z podkladů, které mají, tak jsem zjistil, že pokud vezmu globální čísla, tak se jedná za jeden sváteční den v nejhorším případě o propad HDP o 0,4 % a dopad na mzdovou oblast pro podnikatele zhruba ve výši 3 mld. korun. To je maximum. Předpokládám, že je to nižší.

Ale chybí mi tady zásadní věc, která musí být v důvodové zprávě obsažena, a to je otázka dopadů na rozpočty obcí a krajů. A pokud to nebude, tak to dopadne jako s předchozím návrhem, že sněmovna nám to vrátí – nebo vrátí, tento návrh zákona zase spadne pod stůl, protože dopady na rozpočty obcí a rozpočty krajů nebudou malé. Je potřeba si uvědomit, že jak kraje, tak obce jsou zřizovateli sociálních zařízení a zřizovateli nemocnic, případně zdravotnických zařízení, které mají službu 365 dní, 24 hodin denně, protože to jinak nejde. A za každý sváteční den přísluší příplatek ve výši 100 % mzdy.

Jsem schopen pochopit, že propad HDP ve výrobních oblastech se nějakým způsobem kompenzuje, asi ne zcela, v oblasti podnikání v restauracích, v ubytování

a v těchto záležitostech, ovšem tento přímý dopad zatím neznám, a protože předkladatelé nebyli schopni ho doložit, výbor přijal toto usnesení:

Výbor po úvodním slově zástupce předkladatelů senátora Jaromíra Štětiny a po mé zpravodajské zprávě doporučuje Senátu PČR odročit projednávání tohoto bodu do doby dodání ekonomicky relevantních podkladů. Určuje mne zpravodajem a pověřuje předsedu výboru, senátora Jana Hajdu, předložit toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Vážené kolegyně, kolegové, otevírám obecnou rozpravu, protože pan kolega Jílek byl poslední zpravodaj. Do rozpravy se jako první hlásí pan místopředseda Štěch. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Místopředseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já podporuji pozměňovací návrh tak, jak byl přijat zdravotním a sociálním výborem a výborem pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Už když jsem tady vystupoval k této problematice minule, tak jsem také byl názoru, že ty dva dny, to znamená Zelený čtvrtek a Velký pátek, by skutečně pro některé menší podnikatele, zejména živnostníky, mohly být problémem. A myslím si, že my už o tomto návrhu jednáme poměrně dlouho, ve veřejnosti se o tom diskutuje, a že pomalu se na to stejně začínají skupiny zejména menších podnikatelů připravovat, protože tuší, že veřejná nálada kolem toho je vcelku vstřícná. Myslím si, že kdybychom přijali dva dny, že to skutečně je pro ně náročné. Samozřejmě občanům, zaměstnancům by se to líbilo. A já, byť jsem zástupce zaměstnanců, tak si myslím, že je potřeba v těchto věcech postupovat vzájemně ohleduplně.

Co se týká prezentování, já jsem tu nedávno slyšel argumentaci, a tady také zazněla, že u nás je malé procento lidí věřících. Ano, je to samozřejmě především svátek křesťanský, je to svátek věřících, ale myslím si, že i lidé-ateisté to chápou jako svátek jara, a myslím si, že to u každého bude vnímáno jako určitý vstřícný krok parlamentu vůči občanům i v této době.

Co se týká argumentů pro podporu tohoto návrhu, chtěl bych jenom říci, že když jeden svátek přijmeme, tak to nezmění prakticky jednu skutečnost, kterou jsem tady několikrát zmiňoval, a při minulém projednávání de facto ji potvrdil pan ministr Nečas, že přesto zůstane v ČR jeden z nejdelších fondů pracovní doby ve světě, ale i v Evropě. My prostě máme za rok zhruba asi o 150 hodin delší fond pracovní doby. Je to také mj. proto, že u nás je málo zkrácených úvazků. Ale je to také proto, že máme právě poměrně málo svátků.

Co se týká firem, tak firmy bych rozdělil na dvě skupiny. Jsou firmy, které skutečně jsou limitovány svými kapacitami, to znamená, že pokud se jim zkrátí fond pracovní doby, že to mohou pocítit, ale je poměrně hodně firem, možná ještě více, které jsou limitovány zakázkovou náplní. A ty to prakticky nepocítí, protože ty vyrobí to, co u nich je objednáno, a více vyrábět nemůžou, protože nemají zakázky. Toto je aktuální zejména v současné době.

Co se týká HDP. Ono není úplně jasné a také vy jste to tady říkali, že se může jedna o 0,4 %. Já si myslím, že ještě o méně, protože samozřejmě do určité míry se můžou snížit i fixní režie ve výrobních firmách, protože stejné objemy zboží se vyrobí za menších provozních časů, ale to není rozhodující. Nesmíme zapomínat, že velký podíl, skoro polovinu na HDP, mají služby a služby budou fungovat dál. Naopak služby soukromé a některé i veřejné služby, je naopak známo, že v době svátků jsou

zejména v oblasti rekreací apod. a zájmových aktivit využívány daleko více právě v době volna.

Co se týká státního rozpočtu a rozpočtů obcí a krajů. Ano, vícenáklad tam může být na placení svátku, ale uvědomme si, že veřejní a státní zaměstnanci většinou mají fixní měsíční platy, že nemají mzdy, že mají platy. A samozřejmě objemy peněz, vyjma nějakých rozdílů pár korun, se vyplácí stejně. A jediný dopad je ve fondu pracovní doby.

Já si myslím, že to, co se tu navrhuje, ten pozměňovací návrh je skutečně kompromisní návrh. Jiné je to s návrhy pana kolegy senátora Kubery. Samozřejmě mně se líbila první část jeho návrhu. Já si dovolím k němu vyjádřit, i když ještě nebyl podán, ale máme ho k dispozici. Myslím si, že první část by znamenala dost velký dopad do kapacit firem a že by tento návrh, kdyby tady byl přijat, ve sněmovně pohořel. Takže pro mě je lepší vrabec v hrsti než holub na střeše.

A co se týká druhé části, to znamená bodu tři. Ten je k úvaze, ale myslím si, že by drobet narušoval právě filozofii, že dny volna, svátky jsou právě ve dny, kdy to stanoví určité historické prameny, které i právě s církevními svátky souvisí, a že bychom to tím do určité míry narušili. Takže bod tři byste nejdříve měli pořádně prodiskutovat, než bychom se pro něj rozhodli. Ale určitě minimálně bodu tři návrhu pana senátora Kubery je k diskusi v dalším horizontu, protože tento mechanismus v některých zejména západních zemích používají.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, a prosím pan senátora Stříteského, aby se ujal slova.

Senátor Jiří Stříteský: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, vzhledem k tomu, že máme ještě dva body a čas kvačí, tak jsem chtěl požádat – myslím tento a ten následující – požádat, abychom si odsouhlasili hlasování i po 19. hodině, abychom dodělali dnešní program, dnešní dne. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. O tomto návrhu budeme hlasovat. Napřed znělka.

Zahajuji hlasování o prodloužení hlasování i po 19. hodině. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu? Hlasování číslo 24, registrováno 60, pro 58, návrh byl schválen. Pokračujeme v obecné rozpravě. Je přihlášen pan senátor Adolf Jílek. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Senátor Adolf Jílek: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, nechci zdržovat. Já jsem zapomněl ve své zpravodajské zprávě říct jednu věc, že legislativní připomínky, které nám dala legislativa k tomuto návrhu zákona, řeší a léčí pozměňovací návrh. To je první věc.

A druhá věc. Ke kolegovi Štěchovi bych chtěl připomenout, že v sociálních a zdravotních zařízeních většina pracovníků pracuje ve mzdě. Měsíční plat mají pouze vedoucí pracovníci.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Nikdo další se do obecné rozpravy nehlásí. (Hlásí.) Kolega Horník, kolega Štětina. Předběhl jsem běh událostí.

Senátor Jan Horník: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, domnívám se, že dopad na samosprávu, ať je to krajská nebo obecní, není až tak

velký. A naopak si myslím, že když děti, které mají stejně volno, budou pod dohledem rodičů, je spíš pozitivnější než negativní finanční dopady na mzdy.

Současně s tím si dovolím tvrdit a myslet, že po jarní únavě všichni se budou snažit právě o těchto svátcích načerpat novou energii, a až přijdou potom po Velikonočním pondělí do práce, tak podnikatelům odvedou větší výkony a oni budou mít větší tržby a také víc vydělají. A částečně může toto volno být nápomocno i v sektoru služeb, protože občané si s rodinami vezmou volno, zajedou na poslední lyžování na hory nebo vyjedou na první cykloturistiku a samozřejmě navštíví s tím spojené služby. Čili lze to vidět i z podnikatelského hlediska nebo aspoň z jisté části spektra pozitivně.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Pan kolega Štětina.

Senátor Jaromír Štětina: Děkuji, pane předsedající. Sleduji velmi pečlivě tuto rozpravu a vidím, že připomínka hospodářského výboru je tou nejzásadnější, kterou bychom se měli zabývat. A když jsme ji slyšeli při jednání výboru, tak jsme ji nebrali na lehkou váhu, protože skutečně jaký bude dopad na hospodářství, to je možná to nejdůležitější. My jsme si pokyn hospodářského výboru vzali k srdci a pokusili jsme se údaje, které hospodářský výbor po nás chce, zjistit.

Dopady finanční se týkají dvou rozdílných skupin. První je dopad na obce a kraje v podobě dopadu na státní rozpočet. A druhá skupina vyjádřitelná v korunách je dopad na výši hrubého domácího produktu.

My jsme se tedy nejdřív snažili vyřešit, jak to vypadá se státním rozpočtem. Skutečně státní statistický úřad není tou institucí, která by dokázala vyčíslit, jaký je dopad na státní rozpočet v obcích, a oficiálně nám sdělil, že se tímto nezabývá. Zabývá se ovšem tím, jaký to má dopad na výši HDP, což vám za chvíli řeknu. Zrovna tak Ministerstvo vnitra se zabývá jenom dopadem na policejní složky. Oznamilo nám velmi jasně, že v podstatě dopad na státní rozpočet je nulový, poněvadž policajti jsou placeni tak, jak jsou placeni, a žádné zvýšení se tam nedá očekávat.

Nejdůležitější ovšem údaje jsme získali u Ministerstva financí. Jsou to nové údaje, jiné údaje, než jsme uváděli, protože údaje, které jsme uváděli v důvodové zprávě, jsou údaje z posledního projednávání. Já si vám tuto velmi důležitou zprávu Ministerstva financí, odboru pro financování územních rozpočtů a programové financování ministerstva vnitra, což je myslím relevantní odbor, který nám k tomu může poskytnout údaje, dovoluji si citovat:

K vašemu dotazu o dopadu zavedení jednoho dne pracovního klidu na rozpočty krajů a obcí sdělujeme následující. Dopad zavedení státního svátku do rozpočtů územních orgánů lze těžko číselně kvantifikovat. Předpokládáme však, že ve výdajové stránce rozpočtu dojde k úspoře, zejména na položkách výdaje za vodu, paliva, energie a služby a výdaje na dopravní obslužnost.

V příjmové stránce rozpočtu by patrně došlo k poklesu sdílených daní státního rozpočtu a místních rozpočtů, a to konkrétně u daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a u daně z příjmů právnických osob. Výše uvedené položky na příjmové a výdajové stránce rozpočtu by se měly v zásadě zkompenzovat a celkový dopad do rozpočtu by měl být zanedbatelný, píše příslušný odbor Ministerstva financí.

Pro názornost uvádím, že územní samosprávné celky jsou zřizovateli příspěvkových organizací, které plní úkoly územních samosprávních celků v samostatné působnosti.

Činnosti, které tyto příspěvkové organizace vykonávají, slouží k uspokojování potřeb občanů v oblasti sociální péče, bydlení, zdravotní péče, výchovy, vzdělávání, dopravy, kulturního rozvoje, informační apod. Vykonávané činnosti lze považovat za veřejnou službu a mají převážně neziskový charakter. Územní samosprávné celky jsou zřizovateli příspěvkových organizací, škol – a teď vyjmenovává Ministerstvo financí – škol a školských zařízení: základní školy, střední školy, umělecké atd., v případě státního svátku úspora ve výdajích na provoz. Dále kulturní zařízení – divadla, muzea, galerie, knihovny, nový státní svátek jejich výdaje neovlivní. Sportovní zařízení státní svátky jejich výdaje neovlivní. Pak jsou zdravotnická zařízení – nemocnice, lékárny atd. Vyšší výdaje by mohly event. vzniknout příplatky k platům. Sociální zařízení a sociální služby, dětské domovy atd., opět vyšší výdaje by mohly event. vzniknout příplatky k platům. Komunální služby – vyšší výdaje by mohly vzniknout event. příplatky k platům například za pohotovost, zabezpečení sjízdnosti komunikací.

Celkový dopad do rozpočtu však považujeme v případě jednodenního státního svátku za zanedbatelný. To je oficiální stanovisko Ministerstva financí, které jsme dostali.

Druhá skupina finančního dopadu je HDP. My všichni víme, že obecně platí, že výpadek jednoho pracovního dne znamená ztrátu zhruba 0,4 % HDP. A když se to vydělí pracovními dny, tak to zhruba tak vyjde.

My jsme získali zprávu mezinárodní společnosti auditorů a daňových poradců, která říká, že volný pracovní den, státní svátek, se odrazí pozitivně na produktivitě práce v následujících dnech, navíc zaznamenají zvýšení obrátu služby, budou občané využívat ve zvýšené míře – cestování, ubytování, restaurační služby, zvýšení nákupů. V důsledku toho lze předpokládat ztrátu pouhých 0,1-0,2 % HDP, čili v korunách cca 3,5 – 7 mld. korun.

Zajímavé je, že Ministerstvo financí, které se nám vyjádřilo i výši HDP, jak to ovlivní přijetí státního svátku, se řádově shoduje s auditorskou organizací, o které jsem mluvil, a sděluje nám: Dopad do státního rozpočtu by za rok 2006 – oni totiž mluví o roku 2006 a 2007, protože údaje za rok 2008 budou teprve v březnu k dispozici, takže nejbližší jsou 2006 a 2007 – za rok 2006 by svátek představoval snížení HDP o 12 miliard, čili to je rozdíl, ale řádově je to zhruba stejné, 7 nebo 12 miliard. A příjmy státního rozpočtu by byly sníženy cca o 3,7 miliardy korun. A za rok 2007 jsou cifry HDP 14 miliard a příjmy státního rozpočtu 4 miliardy. Údaje jsou čerpány z podkladů ČSÚ, Statistické ročenky. S pozdravem ředitel odboru pracovněprávních vztahů MPSV

Tak to jsou zhruba údaje, které korespondují s tím, co jsme měli v důvodové zprávě, přinášíme toto zpřesnění a domnívám se, že jsme jako předkladatelé vyhověli oprávněnému požadavku hospodářského výboru a upřesnili jsme údaje, čímž jsme vyhověli onomu doporučení, které podává, které zní:

Výbor doporučuje Senátu PČR odročit projednávání tohoto bodu do doby dodání ekonomicky relevantních podkladů. Domnívám se, že v této chvíli již není potřeba odročování prosazovat. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, prosím pana senátora Töpfera, aby se ujal slova.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, pane místopředsedo, dámy a pánové, já budu asi malinko kacířský, ale tím se nechci dotknout nikoho, komu Bůh dal dar víry, neboť si toho velice vážím a uznávám to.

Já jsem samozřejmě vyrostl v rodině, kdy rodiče neměli důvod po druhé světové válce mne k náboženství vést, a měli ten důvod docela dobrý.

Volno máme rádi všichni, samozřejmě, já ho mám taky rád. Pro divadla to je samozřejmě lepší, jak už tady řekl pan senátor Štětina, protože my hrajeme většinou v době, kdy lidi nepracují. Hrát dopoledne v pracovní době, to by nám asi lidi moc nechodili. A je to velice výhodné, protože když bude Velký pátek, tak si vezmu jen čtyři dny dovolené a mám deset dnů vcelku. To je úžasné. Deset dnů volna. Rodina bude pohromadě, viz letošní Vánoce. Ty vyšly tak nádherně, že já jsem se nedovolal nikde, na žádných úřadech, nikde se nepracovalo. Jestli jste si všimli, tak od 22. 12. do 5. 1. nefungovalo vůbec nic. Nikdo nikde nebyl. Všichni říkali až po 5. Bezvadné. Mně se to teda líbí.

Já si myslím, že všichni máme nárok na dovolenou a že jeden den pro svoji víru můžeme obětovat. Jeden den dovolené. Mně by se teda nechtělo pracovat v sobotu. Já taky tady nepléduju ani za chanukah ani za šábes. Ale bylo by to dobré, šábes by byl taky dobrý.

Mimochodem, na to existuje taková krásná moudrost nebo spíš anekdota, jak jde rabín po městě a vidí otevřený obchod, vejde tam a říká: Stein, voni mají v sobotu otevřeno? Vo šábesu? To je smrtelnej hřích! To je stejnej hřích jako cizoložství! A on říká: Rabi, zkoušel jsem obojí, nedá se to srovnat.

Bůh tvořil svět za šest dnů, pokud si dobře pamatuji ze Starého zákona. A sedmý den odpočíval. Stačil mu jeden den. My už od volných sobot odpočíváme dva dny v týdnu, ve Škodovce už budou odpočívat tři a někteří lidi budou odpočívat furt v roce 2009. Budou mít celé týdny volna.

Takže já jsem osobně měl třeba v divadle herečku, která byla silně věřící a dala si do smlouvy, že nechce o Velký pátek pracovat. Já jsem jí to klidně podepsal a respektoval jsem to. A bezvadně jsme se dohodli a obešli jsme to. Není to vůbec žádný problém.

Jestli znáte ten případ, velmi nedávno, polští dělníci, kteří přišli do Německa pracovat, tak jim dali vyplnit, jestli jsou nebo nejsou věřící. Což je kvůli církevní dani. A polští dělníci říkali: Přece nebudeme hloupí. A napsali, že nejsou věřící, že nejsou ve víře a neplatili církevní daň. Jenže doma se to dozvěděli a vyobcovali je. Oni jim poslali dotazníky do jejich domovských obcí a dokonce tvrdili, že za svých mrzkých 30 stříbrných grošů prodali svého Ježíše Krista. Takže já si myslím, že by si každý, kdo věří, mohl jeden den ze svého volna, své dovolené obětovat, protože ve srovnání s obětí božího syna je to opravdu velmi zanedbatelná oběť.

Kdybyste chtěli, tak vám potom řeknu, jak vzniklo Modré pondělí, což vymysleli ševcovští tovaryši a ševci. Dokonce kvůli tomu stávkovali, tehdy se to ještě nejmenovalo stávka, bylo to v 18. století. Je to velmi krásná příhoda, jak si ho zase vyzdorovali.

A to Velikonoční pondělí, to mne inspiroval kolega. To už není vůbec křesťanský svátek. To je pohanský svátek. My chodíme mlátit holky. V Evropě se tomu diví. My bijeme holky, a říkáme tomu pomlázka. Mimochodem pomlázka je od slova pomlázovat, jestli to náhodou nevíte nebo jestli to v paměti zaniklo. A to se všichni vožerou tak, že potřebují mít volné úterý, protože se z toho potřebují zotavit.

Tak já bych navrhoval, abychom měli čtvrtek, pátek, sobotu, neděli a ještě volné úterý. (Smích v sále)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, a prosím pana senátora Kuberu, který je jako poslední přihlášený zatím do obecné rozpravy.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, já hned navážu na Tomáše Töpfera, protože jsem si dneska lámal hlavu, proč je vlastně 1. leden svátek. Dnes je nově svátek, protože to je vznik České republiky, ale on už je svátek hrozně dlouho a nikdo neví proč. Až jsem to nakonec zjistil, že je to velmi prozaické, že o Silvestra se lidi tak opijou, že by stejně nemělo význam, kdyby 1. ledna chodili do práce. Já tím chci naznačit, že svátky ztratily svůj původní význam a i Velikonoce jsou toho důkazem. Ony slouží k jiným věcem, návštěvám příbuzných apod., ale hlavní je přece to volno. To je důležité a to ostatní si jen tak namlouváme, protože opravdu jen někteří ty svátky berou úplně vážně a oslavují je. A jak říká Tomáš, když to myslí tak úplně vážně, tak by si mohli vzít dovolenou.

Ale já mám jiný problém. Ony se ty svátky jmenují svátky a to pochází z doby, kdy stát byl všechno. Já říkám, že existují státní svátky, církevní svátky, ale státní svátky kupodivu neplatí stát. Mně by přišlo logické, že když stát si vymyslí státní svátek, tak by ho měl taky zaplatit. Tzn., že by měl refundovat podnikateli mzdu, kterou on vyplatí lidem, kteří musejí pracovat. To samozřejmě chápu, že ekonomicky by to bylo pro stát velmi ničující, i když ona je spousta jiných věcí, které stát dělá, a dělat by je nemusel.

A pokud jde o církevní svátky, tak tam by z logiky věci vyplývalo, že je bude platit církev. Ale protože u nás je i církev státní, tak je to trošku problém.

To je jen taková úvaha mimo a já se dostanu k tomu pozměňovacímu návrhu. První část v podstatě refunduje případ, kdy svátek připadne na neděli a občané se většinou cítí postiženi a určitě jste si letos všimli, jak všichni říkali: Letos to vyšlo, panečku, stačí tři dny dovolené a máme nevíme kolik dní volna. A tak to vždycky počítají. A když, nedej bože, to připadne na sobotu nebo na neděli, tak říká, letos, to je zase rok, podívej se, tohle vyšlo na sobotu, tohle na neděli. To je úplně na houby.

Ony by ty dny volna měly být jaksi trošku konstantnější. To je ten první návrh, který je konstantnější, ale chápu, že může být námitka, že to není ekonomicky neutrální, protože když je volno v neděli a pak je tam ještě svátek přesunutý na pondělí, tak to ekonomicky není neutrální. Tam je skutečně nějaký náklad.

Pokud jde o druhou část, dostali jste nový text. My jsme to opravili právě proto, že jsme cítili připomínky, které tady říkal pan senátor Štěch, a ony jsou relevantní. Že v případech, kdy jsou kumulované svátky, tak by mohly nastat problémy, kdežto u svátků, které jsou jednodenní, ten problém nenastává. Není to nic nového a není to dokonce ani záležitost jenom totality. Je spousta zemí, které to mají i dnes upraveno tak, že přesunují pracovní volno.

Ta druhá část se domnívá, že je ekonomicky docela zajímavá, protože praxe je taková, že když je svátek ve středu, tak si lidé berou čtvrtek, pátek, dovolenou a stejně volno natáhnou. A podniky s tím mají problémy, protože to nedovedou dopředu odhadnout. Pokud toto bude dopředu známo, tak jak podnikatelé, tak občané si mohou lépe plánovat, ať jsou dovolené nebo pracovní proces.

Teď je ovšem situace zajímavá tím, že skoro teď podnikatelům vyhovuje každé volno, protože ono je to stejně tak, že v té krizi mají, jak tady bylo řečeno, skoro všichni volno. A kromě toho Evropa se chystá udělat další směrnice a další nařízení, protože se zjistilo, že se pracuje moc. A když se pracuje moc, tak je potom krize z nadvýroby a pak jsou z toho finanční a hospodářské krize. A ono se skutečně pracuje moc, protože produktivita se znásobila. Já musím říci, že dodneska nechápu, proč je problém s důchodovým pojištěním, protože když si pamětníci vzpomenou, jak se kdysi vyráběl automobil nebo televize a jak se vyrábí dnes, tak je zcela nepochopitelné, kde jsou ty peníze. Protože to, co kdysi dělali lidé celý den, tak to dnes trvá několik minut, nebo v některých případech několik vteřin.

Takže produktivita jak v zemědělství tak v průmyslu se znásobila natolik, že je jediné možné, že ty peníze se někam ztrácejí. Protože kdyby se neztrácely, tak bychom dnes s důchodovým pojištěním žádný problém neměli.

Takže jenom k tomu druhému návrhu, prostě je to tak, že jsou skutečně vyjmenovány jednodenní svátky, protože vícedenní by působily potíže s přesuny, kdyby například bylo v úterý 24. prosince, tak by s tím mohl být problém, kam co přesunout. Takže teď je to skutečně definované jen na dny jednodenní, kterých se to týká.

Byla také námitka, že potom nebude moci někdo oslavovat, když bude, namátkou si vymyslím, 28. října a bude to vlastně pracovní den a volno bude o den později. Samozřejmě každý oslavovat normálně může. Nebo typický příběh, 1. máj. Bude ve středu, takže volno se přesune a údajně nebude možno oslavovat 1. máj, samozřejmě bude. Akorát ráno se nepůjde do průvodu a to už se ostatně delší dobu stejně nechodí. Odpoledne se může oslavovat, všichni se sejdou, ti na Džbánů, ti u vyhořelé haly Parku kultury a někteří jiní třeba někde jinde.

Takže tolik jenom k pozměňovacím návrhům. Jinak podpořím Velký pátek, tak jak byl pozměňovací návrh. Mimochodem, Zelený čtvrtek, jestli si vzpomínáte, vznikl tak, že když byl první návrh, tak já jsem navrhoval, že by mohl být také Zelený čtvrtek, a že by také mohla být Popeleční středa. A on se pak z toho legračního návrhu stal fakt. Ale ten pátek si myslím je ještě tak na hraně toho, co bychom mohli podpořit. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego a prosím pana senátora Jílka.

Senátor Adolf Jílek: Pane předsedající, kolegyně a kolegové. Já jen nejdřív krátkou reakci na kolegu Kubera, který tady něco říkal, protože neposlouchal to, co jsem říkal ve své úvodní zprávě, protože svátky v zákoně jsou státní, které se vztahují přímo ke státu, k jeho historii. A pak jsou ty ostatní a ty už jsou buď civilní nebo církevní, ale různě pomíchané. Takže to jenom pro upřesnění pojmu.

Jeho pozměňovací návrh mi trochu připomíná dobu mého mládí, kdy jsme ve středu měli pondělí, protože se to různě přesouvalo. Především školní vyučování zažívalo totální zmatky, protože jsme nevěděli, kdy si máme co přinést do školy v těchto případech přesunu svátků na jiné dny. Ale to je jen připomínka toho, co bylo.

K vystoupení kolegy Štětiny, ta část dopadá na HDP a na mzdy zhruba odpovídá tomu, o čem jsme se bavili na našem výboru a mně tady chybí opravdu jedna věc, a to je dopad na obce a kraje, který musíme ve zpravodajské zprávě dodat Sněmovně. A ten tady není. Že vám říkali, že na školy a na divadla to nemá dopad – pochopitelně v té době mají školy volno. Nejdůležitější jsou především sociální a zdravotní zařízení a tam si myslím, že to lze z údajů statistiky dát dohromady. Ale statistika by musela nejdřív chtít a pracovat na tom tak několik týdnů, aby to vyťahala z jednotlivých podkladů, které má, protože je má od každé obce z každého kraje, postupně je takhle sumarizuje nahoru.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji a kolegu Štětinu bych chtěl upozornit, že bude mít závěrečné slovo. Prosím, kolega Kubera, technická.

Senátor Jaroslav Kubera: Jenom pro pana senátora Jílka: nepřesouvají se v tom návrhu svátky, aby bylo jasno. Přesouvá se pouze volno. Svátek, který připadá na ten den, zůstává ten den, kdy je. Přesouvá se volno.

Naopak, zmatek byl teď v tom, že většinou školy měly prázdniny nebo ředitelské volno a maminky, když byl svátek ve středu a čtvrtek, v pátek měly problém, kam děti dát. Takže nepřesouvá se svátek. To je jenom pro přesnost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji a ptám se, zda chce vystoupit kolega Štětina teď nebo až potom ve svém závěrečném vystoupení. Prosím.

Senátor Jaromír Štětina: Ještě dovoluji v obecné rozpravě, pane předsedající, dámy a pánové. K tomu, co říkal kolega Kubera, bych jenom připomněl, že se v podstatě připojuje ke zvyklostem v řadě evropských zemí, kde je právní úprava pohyblivých svátků, která umožňuje přesun svátků, který by připadl na den volna, je ve Velké Británii, ve Španělsku, na Kypru, Belgii a na Maltě. Není tam ten přesun, který navrhuje ve svém druhém pozměňovacím návrhu, aby tam nevznikl šejdr, jedna mezera. To si myslím, že o to bude náš zákon lepší.

Jen bych připomenul, že například v Belgii je možné v případě, že případnou svátky na sobotu a neděli kompenzovat volnem následující pondělí, Svátek nanebevstoupení a Svátek všech svatých. To je velice důležitá informace, že i církevní svátky se mohou volnem slavit úplně jinde, než v kalendáři případnou na určité datum. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Já se omlouvám paní kolegyni Paukrtové, že jsem jí nedal přednostní právo, ale teď má tedy slovo. Prosím.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, já bych ráda zareagovala na vystoupení kolegy Jílka. Já mám za to, že on tady říkal, že nesplňujeme požadavky kladené na důvodovou zprávu pro PS. Mám za to, že kolega Štětina tady přednesl všechny informace, které dokázal zjistit jak ze statistického úřadu tak z MF. Úplně upřímně řečeno, když se podíváte na důvodové zprávy, které předkládají i ministerstva do PS, tak mám za to, že ten rozbor zdaleka není tak přesný, jako učinil v tuto chvíli zástupce předkladatele. Čili mně osobně to vyhovuje tak, jak to tady bylo řečeno, určitě podpořím pozměňovací návrh, který se týká pouze státního svátku Velkého pátku.

Pokud jde o návrhy, které předkládá pan kolega Kubera, tak jsou jistě velmi zajímavé a stojí za úvahu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Do obecné rozpravy se ještě hlásí kolega Stříteský.

Senátor Jiří Stříteský: Pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové. Já jsem vůbec nechtěl vystoupit, protože jsem čekal, že to tady zazní. Ale já si to neodpustím. My na jedné straně mluvíme o ekonomické krizi, mluvíme o problémech, které naši podnikatelé mají. Na titulcích novin denně čteme, kde který podnik končí. A my tady vedeme hodinovou diskusi o tom, jestli uděláme další svátek, jestli budeme mít volno. Mně to připadá velmi úsměvné, zvláště když si pomyslím na několik tisíc živnostníků, kteří nebudou mít výkon a budou muset ten den zaplatit při hodinové mzdě. Protože to bude státní svátek. A já si myslím, že jestliže státní svátek, tak ať to platí stát nebo někdo jiný. Jestli je církevní svátek, ať na to církev přispěje. Ale myslím si, že my nemáme právo, abychom rozhodovali o penězích někoho jiného, kdo bude nucen tento svátek – byť bohužel – miluji volno jako nikdo na světě – a přesto myslím na tyto dopady, které to bude mít.

Nikoho nezajímá vliv na HDP, protože tomu málokdo rozumí, ale dopad pro hospodského, který bude mít stejně otevřeno, akorát za výkony svých číšníků zaplatí dvakrát tolik při stoprocentním příplatku. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, a ještě kolega Kubera a kolega Štětina. Nechci vás, kolegové, vybízet k tomu, abychom tu jednali racionálně, přesto se mi zdá, že některé argumenty se již několikrát opakovaly.

Senátor Jaroslav Kubera: Já, ač nerad, budu trochu polemizovat s kolegou, a to proto, že nedávno opět odvysílala Česká televize vystoupení paní Markéty Reedové – zlé jazyky tvrdí, příbuzné známého pokrokového zpěváka Deana Reeda – která opět vystoupila s její šílenou myšlenkou, že stát nemůže nařizovat soukromým dopravcům, aby někoho zdarma přepravovali. Já bych rád, aby to zaznělo, a to právě navazuji na pana kolegu, že stát samozřejmě nařizuje. Jenom dnes na dnešním jednání jsme utratili několik miliard korun tím, co směrnice EU a žabičkáři někomu nařídí. Jenom si vezte, kolik musí splnit podnikatelé všech možných registrů norem, to stojí mnohem víc než jeden, dva, tři nebo deset svátků.

Jenom abychom si to uvědomili. Tam se to pohybuje v řádech miliard a tady se to pohybuje nejvýše v řádech milionů. Stát samozřejmě nařizuje soukromníkům, a často jim nařizuje naprosté nesmysly, které tady my často odhlasováváme. A nikomu to nevadí, nikdo se nezabývá tím, že tady přijímáme zákony, bez kterých by se náš život docela dobře obešel a ušetřili bychom spoustu peněz, a možná, že jsou to právě ty peníze, co nám chybějí v důchodovém pojištění. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Nyní prosím kolegu Jaroslava Štětinu.

Senátor Jaromír Štětina: Pane předsedající, já se vzdávám slova, poněvadž v podstatě to, co jsem chtěl říci, bylo obsaženo ve slovech mého předřečníka.

Ale řeknu ještě jednu věc na účet pana Kubery, což jsem neřekl, že ty dva pozměňovací návrhy, pokud o nich budeme hlasovat, podpořím. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Vážené kolegyně a kolegové, to byl poslední přihlášený do obecné rozpravy, kterou teď končím.

Pane navrhovateli, ptám se vás, zda chcete vystoupit k diskusi? Nechcete. Teď se zeptám zpravodajky ústavně-právního výboru paní kolegyně Soni Paukrtové, zda chce vystoupit. Nechce. Paní zpravodajka kolegyně Palečková také nechce vystoupit, pan kolega Adolf Jílek také ne. Prosím nyní tedy pana kolegu Balína.

Senátor Vlastimil Balín: Pane předsedající, milé kolegyně, vážení kolegové, ve stručnosti zrekapituluji to, čeho jsme před chvílí byli všichni svědky.

V diskusi vystoupilo 13 kolegů a kolegyně, někteří opakovaně, odezněla jedna technická poznámka.

Já se však jako zpravodaj nemohu ubránit dvěma poznámkám. Byla tady řečena teze, že vlastně svátky ztratily dávno svůj význam. Já se obávám, na rozdíl od předkladatele, že kdybychom přistoupili na některé pozměňovací návrhy, které tady odezněly, tak by se vlastně mohlo stát, že by ztratily svátky svůj význam. A domnívám se, že způsob a dikce předkládání u některých svědčí o tom, že, aspoň v jejich myslích, asi ty svátky už význam ztratily opravdu dávno.

Pokud jde o srovnání krize a svátků. Víte, my se na jedné straně dovoláváme evropských i světových zkušeností, ale na druhé straně se stejnými argumenty některé kroky zpochybňujeme. Já bych chtěl jenom na tuto tezi replikovat myšlenkou. Krize ve světě byly mnohem dříve, i za existence těch svátků, ke kterým my dneska přistupujeme. A myslím si, že nikoho příliš neohrozily.

Milé kolegyně, vážení kolegové, byl bych strašně rád, abychom dospěli k určitému konsensu. Z diskutujících kdosi tady řekl, myslím, že to byl kolega Štěch, že se jedná o kompromisní návrh v podobě pozměňovacího návrhu, za který se postavily dva naše výbory. Byl bych tedy velice rád, kdybychom dokázali určitý konsensus nalézt, a do Poslanecké sněmovny postoupili návrh minimálně aspoň na schválení Velkého pátku.

Pane předsedající, dovolím si zrekapitulovat pro stenozáznam to, co tady neodeznělo, návrh, který vyšel z garančního výboru a zároveň i z dalšího výboru Senátu. Je to schválený pozměňovací návrh k návrhu senátního návrhu zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu. Návrh zákona upravit takto: „Senátní návrh. Zákon ze dne... (datum bude doplněno) 2009, ...

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pane kolego, nerad vás přerušuji, ale to je téma do podrobné rozpravy, která ještě nebyla zahájena, a navíc tento materiál máme všichni jako výborový návrh, to znamená, že se nemusí načítat.

Senátor Vlastimil Balín: Souhlasím, ušetříme čas.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Omlouvám se ještě jednou.

Vážené kolegyně a kolegové, po obecné rozpravě máme pouze jeden návrh na hlasování, a to je návrh na odročení, který přišel z výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Ostatní návrhy na schválení jsou návrhy schválit s pozměňovacími návrhy, to znamená, museli bychom nejdříve projít podrobnou rozpravou.

Vzhledem k tomu, že návrh na odročení musí obsahovat lhůtu, do kdy musí být návrh senátního návrhu zákona znovu zařazen na pořad schůze Senátu, tak prosím pana zpravodaje Adolfa Jílka, aby upřesnil tu poměrně neurčitou dobu, do kdy by se měl tento návrh znovu zařadit na schůzi Senátu.

Senátor Adolf Jílek: My jsme se to snažili určit tímto způsobem, ale když jsme se domlouvali, protože pokud se mají podklady získat ze statistického úřadu, bude to několik týdnů, tak jsme se dohodli na termínu 31. března 2009.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: 31. 3. 2009. Dobře, o tomto návrhu budeme tedy teď hlasovat.

Před hlasováním se ještě hlásí s technickou připomínkou pan kolega Jaromír Štětina.

Senátor Jaromír Štětina: Já bych jenom upřesnil, že při jednání na hospodářském výboru jsme se nedohodli na termínu 31. března. Já jsem ten termín navrhol, ovšem v usnesení stojí zcela jasně, že výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR odročit projednávání tohoto bodu do doby dodání ekonomicky relevantních podkladů.

Není tady ani slovo, že by se mluvilo o termínu, a proto si myslím, že jsme splnili požadavek a není už nutné, abychom odročovali tuto zprávu. Myslím si, že údaje, které jsme snesli, byly tak podrobné, že už ze statistického úřadu skutečně nedostaneme více. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pane kolego, omlouvám se, ale z výboru přišel návrh na odročení a o takovém návrhu musíme hlasovat. A zároveň kolega Jílek upřesnil, že by to mělo být odročeno do 31. 3. 2009. O tomto návrhu tedy teď budeme hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování č. 25 registrováno 58, kvórum 30, pro 17, proti 23. Návrh byl zamítnut.

Otevírám tedy podrobnou rozpravu. Do podrobné rozpravy se hlásí kolega Jaroslav Kubera. Pane kolego, prosím, máte slovo.

Senátor Jaroslav Kubera: Budu stručný. Pane předsedající, já jenom přečtu pozměňovací návrh k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů:

V článku I doplnit nové body 2 a 3 tohoto znění:

„2. V § 3 se slova „, kromě dnů nepřetržitého odpočinku zaměstnance v týdnu“ zrušují a na konci paragrafu se doplňuje věta „Případně-li státní svátek nebo ostatní svátek na sobotu nebo neděli, přesouvá se den pracovního klidu na nejbližší pracovní den.“.

3. V § 3 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Případně-li 8. květen – Den vítězství, 28. září – Den české státnosti, 28. říjen – Den vzniku samostatného československého státu, 17. listopad – Den boje za svobodu a demokracii a 1. květen – Svátek práce na úterý nebo středu, přesouvá se den pracovního klidu na pondělí a případně-li na čtvrtek, přesouvá se den pracovního klidu na pátek.“.

To je celý návrh.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Pan senátor Balín, prosím.

Senátor Vlastimil Balín: Pane předsedající, já bych jenom načel aspoň podstatnou část toho, co máme v písemné podobě.

Pozměňovací návrh se týká doporučení, aby byl upraven návrh v následující dikci:

Článek I. V § 2 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu se za slova „Nový rok“ vkládají slova „Velký pátek“.

Článek II.: Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Máme to ve dvou tiscích z příslušných výborů.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Jako další je přihlášen pan kolega Richard Svoboda.

Senátor Richard Svoboda: Mám technickou připomínku k pozměňovacímu návrhu pana senátora Kubery. Protože druhá část jeho pozměňovacího návrhu je ekonomicky neutrální, doporučuji, abychom o odstavcích hlasovali zvlášť.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pan zpravodaj, který bude řídit hlasování, návrh jistě slyšel. Nikdo další pozměňovací návrhy nechce předkládat. Podrobnou rozpravu končím. Prosím pana předkladatele, aby se vyjádřil k těmto návrhům. Přeje si vystoupit se závěrečným slovem.

Senátor Jaromír Štětina: Mé závěrečné slovo bude krátké. Jak jsem už předeslal na začátku při představení tohoto materiálu, považuji pozměňovací návrh, aby to byl jen Velký pátek a ne Zelený čtvrtek za velice realistický a dva pozměňovací návrhy kolegy Kubery také. Pro oboje budu hlasovat.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Paní kolegyně Paukrtová a Palečková se vyjádřit nechtějí. Kolega Jílek také ne. Prosím pana senátora Balína, aby nás provedl hlasováním.

Senátor Vlastimil Balín: Pane předsedající, milé kolegyně a kolegové, návrh, který tady padl před chvílí, bych také doporučoval, abychom o pozměňovacích návrzích kolegy Kubery hlasovali o každém zvlášť. Jestliže hlasování projde, doporučuji hlasovat o návrhu, který byl předložen z příslušných výborů. Začínáme hlasovat o bodu dvě z pozměňovacího návrhu kolegy Kubery.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Prosím paní kolegyni Paukrtovou.

Senátorka Soňa Paukrtová: Domnívám se, že nejprve musíme hlasovat o výborovém pozměňovacím návrhu. Jestliže nemusíme, tak dávám v tom případě protinávrh.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Myslím si, že nemusíme, je tady garanční zpravodaj, který by měl řídit postup hlasování. Všechny tři návrhy nejsou svázané.

Hlasujeme o bodu dvě pozměňovacího návrhu pana kolegy Kubery. Zahajují hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování pořadové číslo 26 registrováno 58, pro 9, návrh byl zamítnut.

Pane senátore Balíne, jako další pozměňovací návrh by měl být z logiky věci bod 3 pozměňovacího návrhu kolegy Kubery.

Senátor Vlastimil Balín: Ano, je tomu tak.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Hlasujeme o bodu 3 pozměňovacího návrhu pana kolegy Kubery. Navrhují hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování pořadové číslo 27 registrováno 58, pro 18. Návrh byl zamítnut.

Senátor Vlastimil Balín: Nyní bychom hlasovali o společném návrhu ze dvou výborů, který máme ve žlutých tiscích.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Znamená to **nechat pouze Velký pátek**. Zahajují hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu?

V hlasování pořadové číslo 28 registrováno 58, pro 45. **Návrh byl schválen.**

Nyní bychom měli **hlasovat o návrhu senátního návrhu zákona, ve znění přijatých pozměňovacích návrhů**, i když je to celý senátní návrh. Zahajují hlasování.

Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 29 registrováno 57, pro 41. **Návrh byl schválen.**

Poslední hlasování s tímto bodem: podle § 130, odst. 8 jednacího řádu navrhuji, **abychom pověřili předsedu Senátu, aby zajistil úpravu důvodové zprávy k návrhu zákona v souladu s jeho schváleným zněním a postoupil návrh zákona Poslanecké sněmovně k dalšímu ústavnímu projednávání.**

Doporučuji, aby kolega Štětina a kolegyně Paukertová návrh zákona odůvodnili v Poslanecké sněmovně. Souhlasíte s tímto návrhem? Ano?

O tomto návrhu budeme hlasovat. Kdo souhlasí? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 30, registrováno 59, pro 49. **Návrh byl schválen.**

Děkuji panu předkladateli a zpravodaji a přistupujeme k poslednímu bodu našeho dnešního programu, a to je

**Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu
pro kraje žijící v zahraničí, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb.,
o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění
některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 150/2002 Sb.,
soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 2/1969 Sb.,
o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy
České republiky, ve znění pozdějších předpisů**

Senátní tisk 332 – 2. čtení. Tento návrh zákona uvede pan kolega Tomáš Grulich. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Tomáš Grulich: Milé kolegyně a kolegové, předstupuji před vás s vědomím, že je již po sedmácté hodině a vzhledem k tomu, že tento zákon je zde projednáván již po třetí – nejdříve v roce 2005 a předtím byl také projednáván, dnes jde o druhé čtení. Proto se budu snažit být co nejstručnější. Tento návrh zákona prošel dvěma výbory, ústavně-právním výborem a výborem pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Oba tyto výbory doporučily odsouhlasit tento zákon s určitými pozměňovacími návrhy, které připravil legislativní odbor.

Nechám to zástupcům výboru, necht' tyto připomínky přečtou. Sám předesílám, že s těmito pozměňovacími návrhy souhlasím a vyslovil jsem s tím souhlas i na jednání jednotlivých výborů.

Pro nové senátory si dovolím zopakovat, že jde o zákon, který umožní lidem, kteří žijí nebo vycestovali z České republiky do zahraničí a jsou to občané České republiky, aby měli právo volit jak do Poslanecké sněmovny, tak do Senátu. Tento návrh zákona upravuje tuto možnost.

O technických věcech si můžeme popovídat, ale myslím, že jsme je probrali velmi podrobně na jednotlivých výborech.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane senátore. Návrh tohoto návrhu zákona projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který určil zpravodajem pana senátora Tomáše Töpfera a přijal usnesení číslo 332/2.

Senátor Tomáš Töpfer: Budu také velmi stručný, protože není po sedmnácté hodině, ale po devatenácté hodině. Byla vám rozdána příloha k senátnímu tisku 332, kde jsou pozměňovací návrhy, s nimiž předkladatel souhlasí. Dlouho očekávaný zákon zvýší prestiž naší komory, že budou moci i občané, kteří čím dále tím více pravděpodobně budou bydlet v zahraničí, budou moci volit i do Senátu. Technické věci jste si jistě prostudovali a ve výborech řádně probrali.

Po odůvodnění zástupce komise Senátu senátora Tomáše Grulicha, zpravodajské zprávě senátora Tomáše Töpfera a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit projednaný návrh senátního návrhu zákona, ve znění pozměňovacích návrhů, které jsou uvedeny v příloze, určuje zpravodajem mne a pověřuje předsedu výboru senátora Jiřího Dienstbiera, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji a už po druhé se omlouvám paní kolegyni Paukrtové, které jsem nedal jako první slovo, protože ona je garanční zpravodajkou ÚPV, který přijal usnesení pod číslem 333/1. Takže omlouvám se, paní kolegyně, máte slovo.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, já to úplně chápu, opravdu je po 19. hodině a máme za sebou dlouhý jednací den. Takže děkuji za slovo. Musím říci, že tento návrh zákon je jistě velmi dlouhou dobu očekáván. Procházel různými orgány Senátu po poměrně velmi dlouhou dobu. Tak jak bylo tady řečeno, jeho hlavní náplní je umožnit, aby bylo možné volit do obou komor Parlamentu ČR. Já musím říci, že mám rodinné příslušníky, kteří žijí v zahraničí, volit by chtěli a opravdu to bylo mimořádně komplikované a složité. Jsem velmi ráda, že tento návrh zákona spatřil světlo světa.

Já se omezím pouze na to, abych vám přiblížila pozměňovací návrhy, které přijal ÚPV jako výbor garanční i oba dva následující výbory, myslím, že v naprosto stejném znění, takže o to máme situaci jednodušší. Legislativní úpravy, které pozměňovací návrhy učiní, jsou velmi prosté a jednoduché. Protože to dlouho projednáváme, tak tam opravujeme účinnost, která byla původně stanovena k 1. lednu 2009, a doporučuje se posunout o půl roku, to znamená k 1. červenci 2009. V návaznosti je také třeba stanovit další datum, protože kdyby náhodou nastaly předčasné volby, tak by se tento zákon již používal. Takže se tam posunuje původně navrhovaná účinnost z 31. srpna na 1. listopad. Dále jsou tam technická upřesnění textu. Myslím, že můžeme všichni směle hlasovat pro jednotlivé pozměňovací návrhy, o což vás velmi prosím. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Vážené kolegyně, kolegové, otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí. Obecnou rozpravu končím. Vzhledem k tomu, že nepadl žádný návrh, otevírám podrobnou rozpravu. Pan kolega Chládek. Prosím.

Senátor Marcel Chládek: Vážený pane předsedající, vážení kolegové, já bych chtěl podpořit návrh na změnu tohoto zákona nejen proto, že korespondenční způsob hlasování funguje bezproblémově v řadě evropských zemí, ale také proto, že se jedná o vstřícné gesto směrem k našim krajanům žijícím v zahraničí. Zároveň bych chtěl upozornit právě tady, na půdě Senátu, že současná právní úprava umožňuje krajanům žijícím v zahraničí, kteří nemají trvalý pobyt na našem území,

volit každé dva roky do Senátu, a tím si myslím, že může dojít ke zkreslení těchto voleb. To je další důvod, proč bych podpořil tuto změnu zákona. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, i když to byla připomínka spíš do obecné rozpravy, ale to na věci nic nemění. Do podrobné rozpravy nikdo další není přihlášen. (Reakce na poznámku pana senátora Töpfera.) Ano, já teď končím podrobnou rozpravu, protože návrhy pozměňovacích návrhů z výborů máme před sebou, takže o nich můžeme hlasovat. Jenom prosím paní garanční zpravodajku – pokud se ještě nechce vyjádřit pan kolega Grulich v rozpravě, která byla minimální – prosím paní kolegyni Paukrtovou, aby nás provedla hlasováním.

Senátorka Soňa Paukrtová: Máme pouze jeden návrh ...

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Pardon, já ještě zavolám senátorky a senátory. Prosím, máte slovo.

Senátorka Soňa Paukrtová: Dámy a pánové, máme před sebou jenom jeden jediný návrh, který přijaly dva výbory, jak ústavně-právní výbor, tak výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, ten nám doporučuje, abychom přijali návrh zákona s pozměňujícími návrhy, které není třeba číst, neboť jsou přílohou usnesení jak ÚPV, tak výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Znovu opakuji – posouvají účinnost a upravují legislativně technické nezbytné náležitosti. Já vás prosím o podporu těchto pozměňovacích návrhů.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Takže chápu to tak, že budeme **hlasovat o pozměňovacích návrzích jako o celku**. Ano? (Paní senátorka souhlasí.) Dobře. Všichni víme, o čem hlasujeme.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s těmito pozměňovacími návrhy? Kdo je proti těmto návrhům? Hlasování č. 31, registrováno 54, pro 48, **návrh byl schválen**.

To znamená, že teď budeme **hlasovat o návrhu zákona jako celku s přijatými pozměňovacími návrhy**.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu? Hlasování č. 32, registrováno 54, pro 48, **návrh byl schválen**.

A ještě prosím poslední hlasování. Opět požádáme předsedu Senátu, aby zajistil úpravu důvodové zprávy k návrhu zákona v souladu s jeho schváleným zněním a postoupil návrh zákona Poslanecké sněmovně k dalšímu ústavnímu projednávání, a pověříme pana kolegu Grulicha a paní kolegyni Paukrtovou, aby návrh zákona odůvodnili v Poslanecké sněmovně.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu? Hlasování č. 33, registrováno 53, pro 48, návrh byl schválen.

Tím jsme vyčerpali všechny body našeho programu.

Vážené kolegyně a kolegové, upozorňuji vás, že pokračování, resp. další schůze Senátu bude 28. ledna. Prosím, s tímto termínem počítejte.

Jinak vám všem děkuji, přeji šťastnou cestu domů. Na shledanou!

(Jednání ukončeno v 19.18 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
7. funkční období - 3. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY